"cogito ergo sum"

Aralık 2019 Sayı 29

HAYALET

Resimli Mecmua

Hayalet
Aralık 2019

Sayı: 29

Yayın yönetmeni
Mehmet Kaan Sevinç

Yayın Danışmanı
Süheyl Toktan

''Yazar-Çizer Ekibi"
Atilla Bilgen - Aynur Kulak
Ahmet Yılmaz - Bünyamin Tan- Elvan
Adıgüzel - Erol Çelik -Erol Bostancı
Gökcan Ablak- Gökçe Mehmet Ay
Gülhan D Sevinç
Melahat Yılmaz - Mehmet Berk Yaltırık
Mehmet Dal - Mesut Ekener
Murat Yapıcıer-Reha Ülkü
Süheyl Toktan - Tevfik Emre
Tolga Cücen-Yusuf Gürkan

Kapak İllustrasyonu
Mehmet Kaan SEVİNÇ

Grafik Tasarım
Gülhan D Sevinç

e-Mail
hayaleteposta@gmail.com

Editörden

Aralık ayı sonunda geldi çattı. Senenin bu son ayı kışla birlikte belki de yeni bir aşkı veya yeni umutları da yüklemiştir çuvalına, kim bilir… Gönlünüzde ne varsa size onu getirmesi dileğiyle hepinize sıcacık bir merhaba diyoruz.

Yeni umutlar getirmesi temennimiz ayın ilk gününde hemen etkisini gösterdi! Ömrünü doldurmuş en az on termik santrale iki yıl daha baca gazı filtresi olmadan çalışma izni verecek olan **#Madde45** geri çekildi. Birlikte nice güzel günler görmek umuduyla.

Hayal'et Resimli Mecmua.

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

Tursun'un hikayesinin anlatıldığı manga adlı çizgi roman türü, Japonya'nın dünyaya tanıttığı bir anlatım biçimi. Kolay okunan formatı ve sade dili sayesinde çok daha büyük kitlelere hızla erişebiliyor.

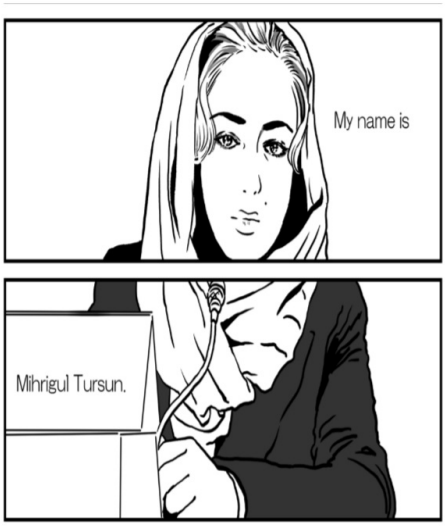

ÇİN' İN UYGUR TÜRKLERİNE YÖNELİK ZULMÜNÜ ANLATAN MANGA VİRAL OLDU

"WHAT HAS HAPPENED TO ME" "Başıma Gelenler"

Çeşitli dillere çevrilen "Başıma Gelenler" adlı çizgi roman, son 2 günde tam 2,5 milyon kişi tarafından izlendi.

Japon kadın manga çizeri Tomomi Shimizu'nun resmettiği çizgi roman, Çin'in işgali altındaki Doğu Türkistan'da yaşayan Müslüman Uygurların gönüllü eğitim ve çalışma adı altında maruz kaldıkları muameleye karşı dünya kamuoyunda artan tepkinin son halkası oldu.

"Watashi no mi ni okita koto" adlı Japonca orijinalinden "What has happened to me" adıyla başta İngilizce, Çince ve Uygurca olmak üzere değişik dillere çevrilen çizgi roman, 29 yaşında genç bir anne olan Mihrigül Tursun'un, şartların Uygurlar için şimdikine kıyasla nispeten daha iyi olduğu 2017 yılında Çin'de yaşadığı akıl almaz ama gerçek olaylara dayanıyor.

Kendi anlatımına göre, Mısır'da evlenen ve bu evlilikten üçüz bebeği olan Tursun, bebekleri ailesine göstermek için 2015 yılında Doğu Türkistan'a gidiyor.

Ancak daha Urumçi Havaalanı'na iner inmez elleri kelepçelenip üçüzleri elinden alınıyor. Ne suç işlediğini bile bilmeden kaldığı hapishaneden bir gün izin alıp bebeklerini görmeye hastaneye gittiğinde üç oğlundan birinin öldüğünü öğreniyor ve cesedi kendisine teslim ediliyor.

Ölen oğlu ve hayatta kalan diğer iki oğlunun boyun bölgesinde ufak yara izleri olduğunu fark edip sorduğunda ise bebeklerin boyundan beslenmeleri için bu işlemin yapıldığını öğreniyor.

Daha sonra Doğu Türkistan'ın Çerçen Vilayeti'nde çalışmaya giden Tursun'a bir gün bir telefon geliyor ve Çin emniyeti tarafından, kendisi teslim olmazsa arananlar listesine konulmakla tehdit ediliyor.

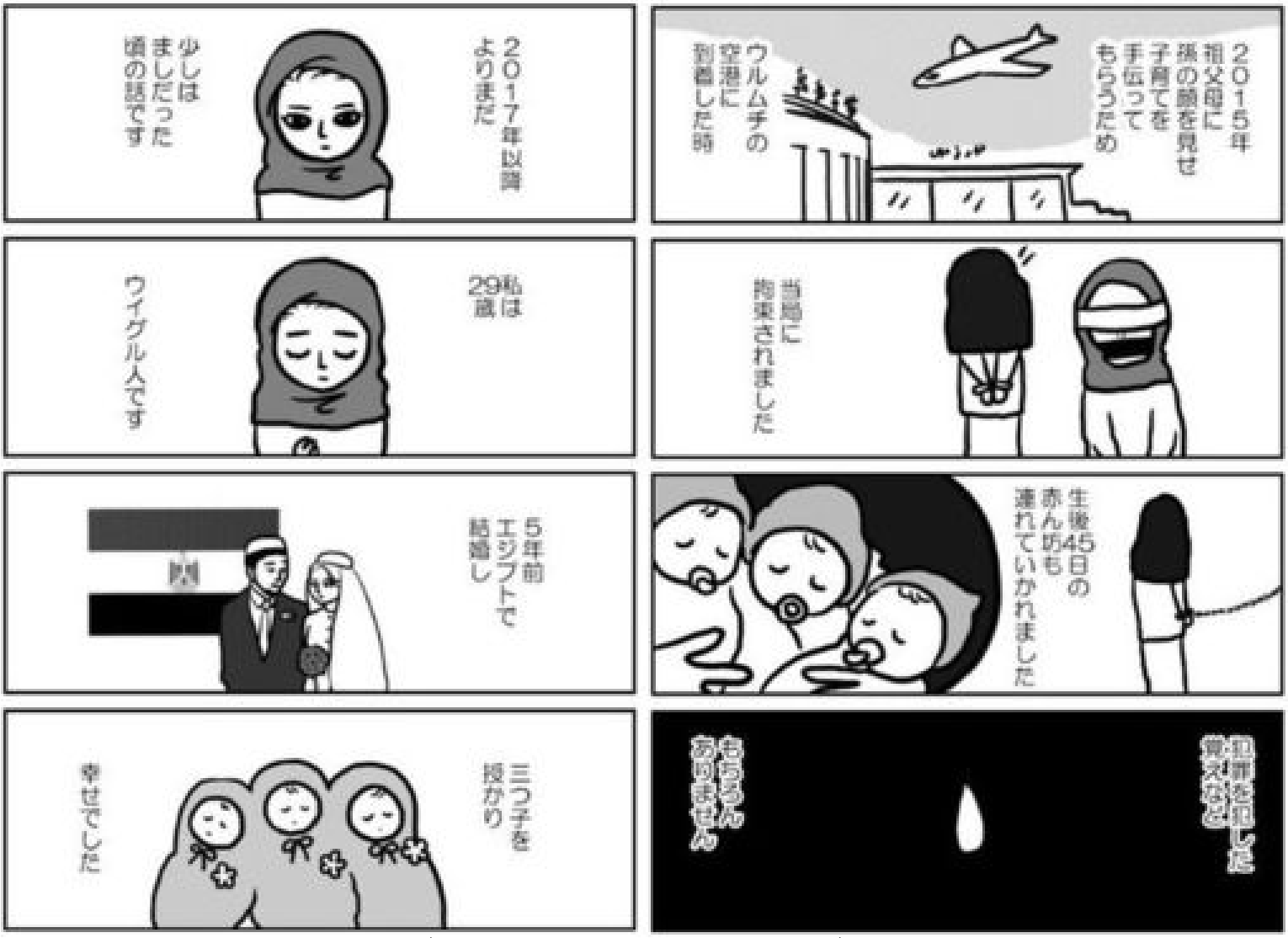

Mangada, çaresiz teslim olan Tursun'un, üç gün boyunca işkenceye uğradığı, yabancı ülke bağlantılarının sorulduğu anlatılıyor. 50 kişinin kaldığı ufak bir hücrede 24 saat ışık açık halde yaşamak zorunda bırakılıyor, sürekli Çin Komünist Partisi propagandası izlettirilip Çince şarkılar söylemeye zorlanıyor.

Tursun'a ayrıca her gün rızası olmadan içeriği belirsiz iğneler enjekte ediliyor, daha sonra bu iğnelerin kısırlaştırma amaçlı olduğunu anlıyor.

Üçüncü defa tutuklandığında artık öleceğini düşündüğü anda, çocuklarının çifte vatandaşı olduğu Mısır hükümeti devreye giriyor ve çocuklarını Mısır'a götürmesine izin çıkıyor. Ancak Çin hükümeti, Tursun'un iki ay içinde çocuklarını Mısır'da bırakıp Çin'e geri dönmesini sağlamak için Doğu Türkistan'da kalan 26 akrabasını hapse atıyor.

Büyük heyecanla döndüğü Mısır'da Tursun bir başka kötü haber alıyor: Eşi de Tursun'un peşinden onu aramaya gitmiş ve aynı şekilde Urumçi Havaalanı'nda yakalanıp 16 yıl hapse mahkum olmuştur.

Mısır'dayken Çinliler Tursun'u sürekli rahatsız edip ülkeye dönmesi için baskı yapıyorlar, hatta yeteneklerine uygun bir iş vaat ediyorlar. Baskılara dayanamayan Mısır hükümeti Uygurları sınır dışı etmeye başlayınca Tursun son çare olarak ABD Büyükelçiliği'nden yardım istiyor.

Tursun'un sığınmacı olarak kabul edildiği Amerika'da bile Çin'in tacize devam ettiği ve ülke içinde üç defa yer değiştirmek durumunda kaldığı belirtiliyor. Tursun şu an hala ABD'de yaşıyor.

"En büyük oğlum öldü, ne olursa olsun geri gelmeyecek. Ben de tüm cesaretimi toplayıp başıma gelenleri tüm dünyaya anlatmaya karar verdim" diyor.

Kaynak:https://www.bbc.com/turkce

My oldest son
who passed away will not come back no matter what.

So
I gathered my courage
and decided to tell the world what had happened to me.

What has happened to me 2019

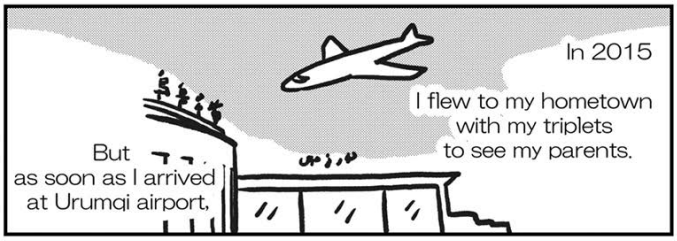

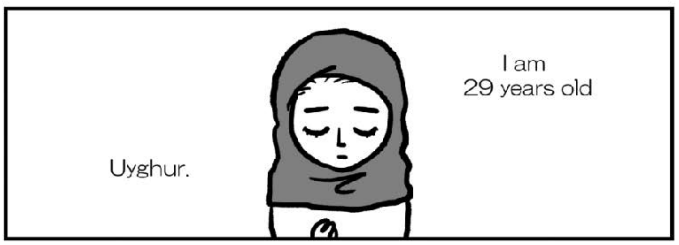

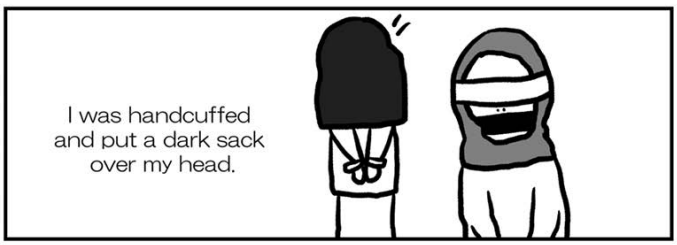

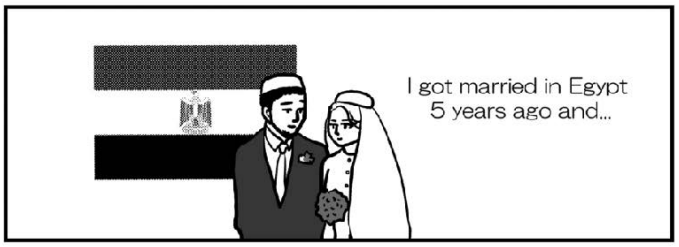

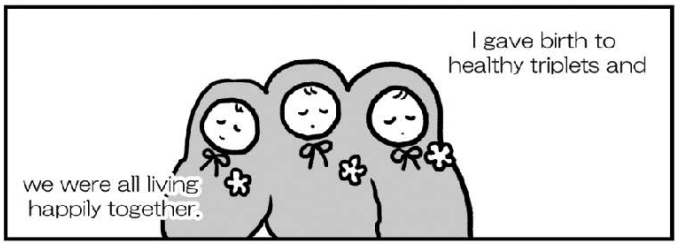

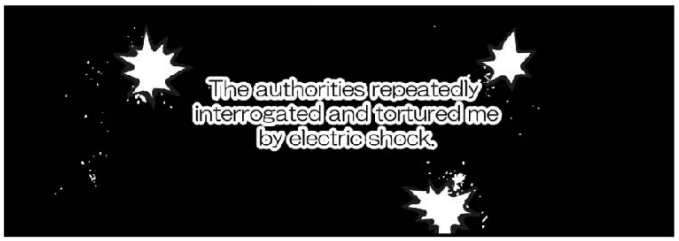

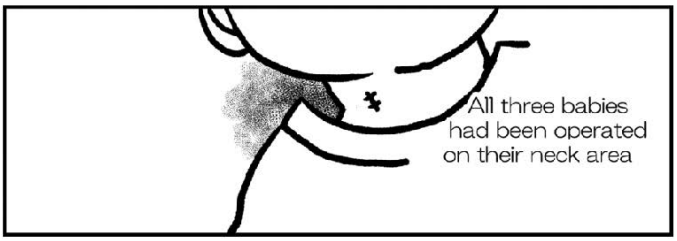

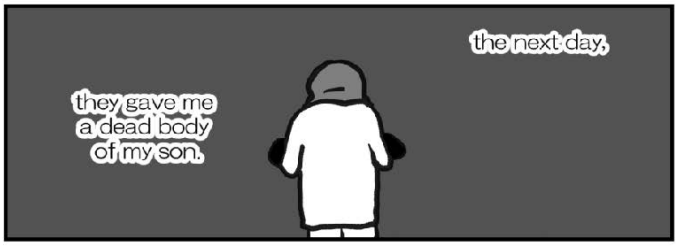

I was interrogated for 3 days and nights without sleep.
Tell us who you met there!
Why did you go abroad!?

right now…
Kill me …

And I was repeatedly beaten up by several polices

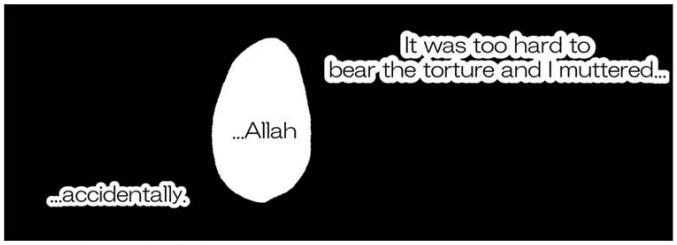
It was too hard to bear the torture and I muttered…
…Allah
…accidentally.

let you die that easily.
We will not …

try to come to save you!
If Allah has more power than we do…
Then they told me

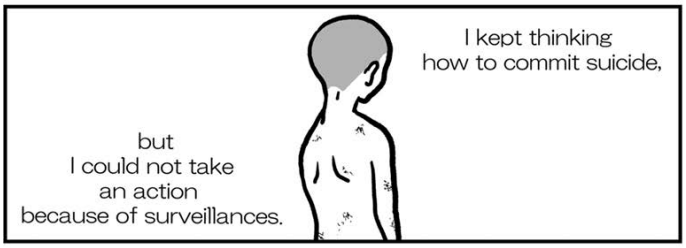
but I could not take an action because of surveillances.
I kept thinking how to commit suicide,

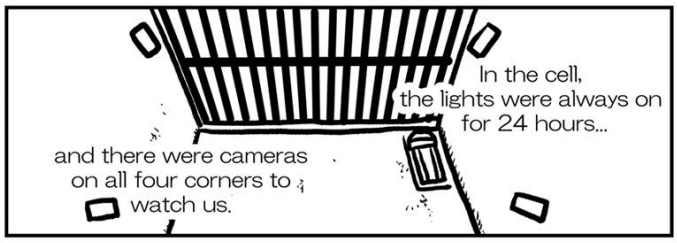
In the cell, the lights were always on for 24 hours…
and there were cameras on all four corners to watch us.

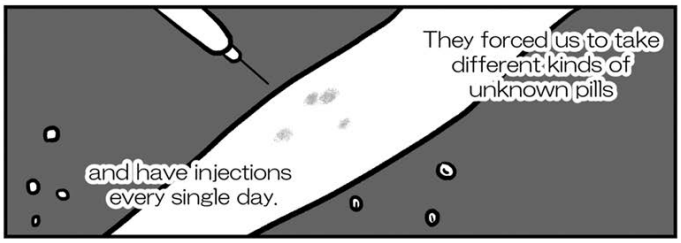
They forced us to take different kinds of unknown pills
and have injections every single day.

More than 50 people were kept in there so there was not enough room…
to rest and we had to take turns to sleep every 2 hours.

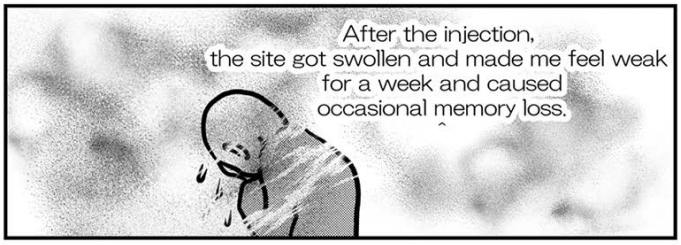
After the injection, the site got swollen and made me feel weak for a week and caused occasional memory loss.

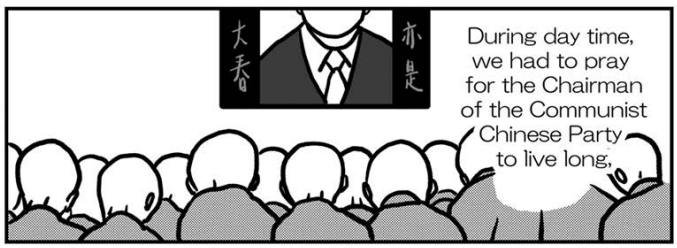
大香
亦是
During day time, we had to pray for the Chairman of the Communist Chinese Party to live long.

A few people were constantly brought outside of the cell,
but at the same, new people will be added to.

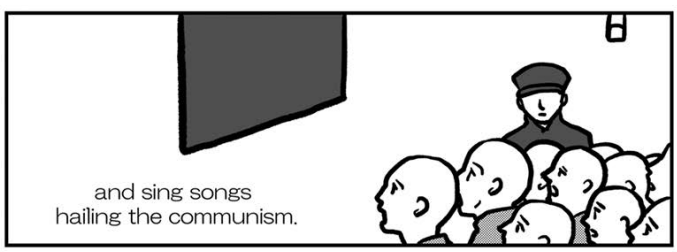
and sing songs hailing the communism.

We could hear the beatings, the men screaming,
and people being dragged around from othercells.

There was a woman
who died after having bleeding
for over a month

I was sent to a mental hospital
after I lost consciousness
from the beatings.

I could
go back to my home
but two staffs followed right behind me.

They stayed at my place,
ate our foods and followed me
every time I went out.

So
that is why I could not speak any truths...

even to my parents.

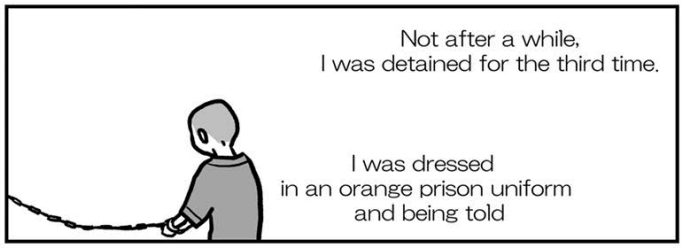
Not after a while,
I was detained for the third time.
I was dressed
in an orange prison uniform
and being told

Be
prepared
You are
imprisoned
for life
or death.

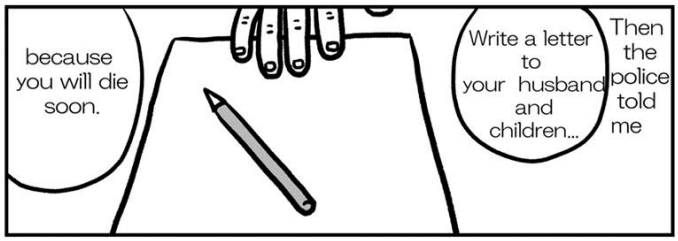
because
you will die
soon.
Write a letter
to
your husband
and
children...
Then
the
police
told
me

We will send
the letter
to them
so tell us
where they live.

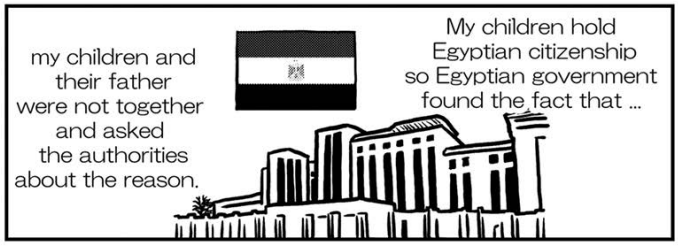
my children and
their father
were not together
and asked
the authorities
about the reason.
My children hold
Egyptian citizenship
so Egyptian government
found the fact that ...

So
the authorities allowed me to
take my children to Egypt.

If you return
to China
within
2 months
we will release
your relatives.
But
they detained
26 of my relatives
and told me

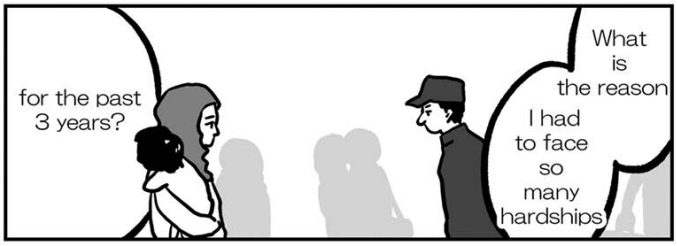
for the past
3 years?
What
is
the reason
I had
to face
so
many
hardships

you are Uyghur.

It is because ...

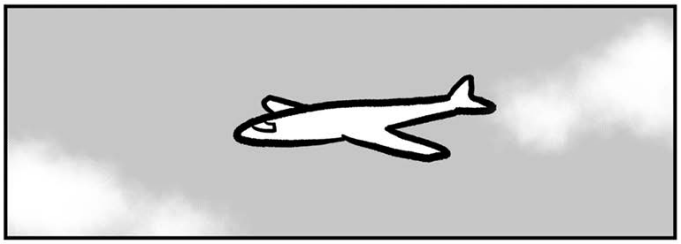

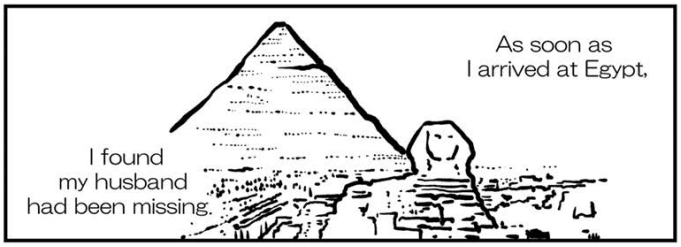

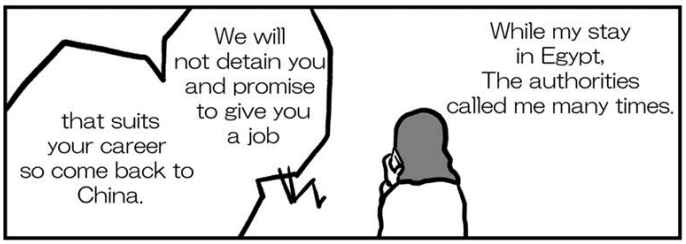

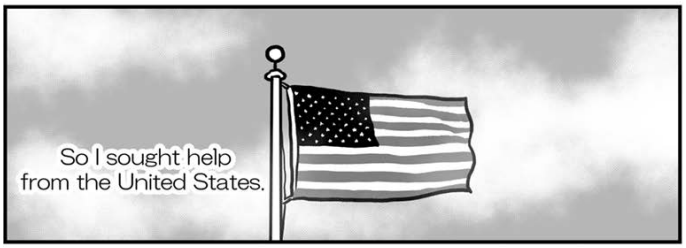

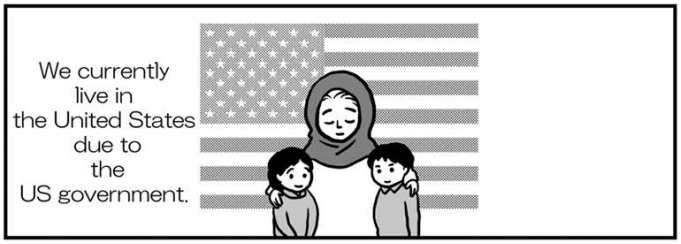

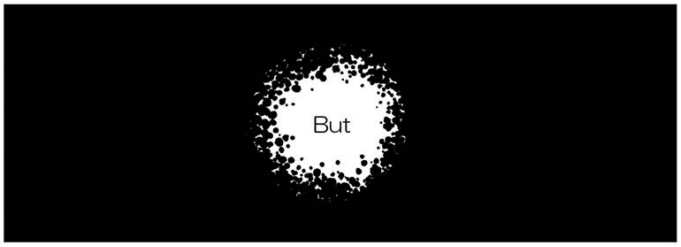

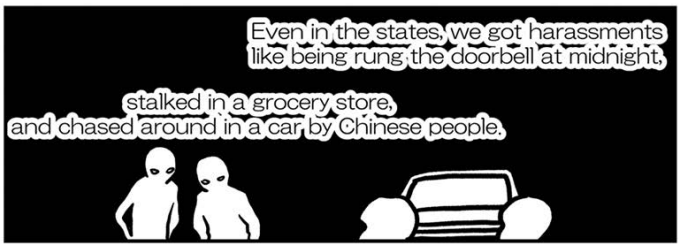

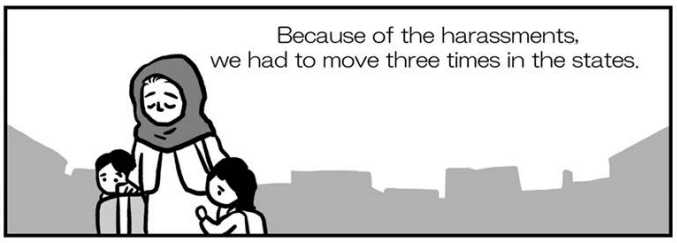

KİTAP BAĞIŞI

Sevgili Hayalet Resimli Mecmua ailesi, bu mesajı dergi faaliyetimizin dışında bir amaçla atıyorum.

Sevgili Hayalet Resimli Mecmua ailesi, bu mesajı dergi faaliyetimizin dışında bir amaçla atıyorum. Tekirdağ'ın Muratlı ilçesinde bir lisede edebiyat öğretmeniyim. Okulumuza güzel bir kütüphane kazandırmak istiyorum. Bu amaçla öğrencilerimizin yararlanabilecekleri roman, hikaye, şiir kitapları ile ufuklarını açıcı tarih, felsefe, Türkoloji, psikoloji gibi alanlarda araştırma kitaplarından oluşan güzel bir kütüphane olmasını hedefliyorum. Bu sebeple siz dostlardan okul kütüphanemize elinizden geldiğince kitap bağışında bulunmanızı talep ediyorum. Şimdiden tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Bünyamin TAN
Muratlı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Adres İstiklal Kurtpınar Mah. Atatürk Caddesi No160 PK59700 Muratlı/TEKİRDAĞ

MURATLI
MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
MTM
MURATLI
2003
Okulumuza Kütüphane Kuruyoruz...
Bir Kitap da "SEN" Bağışla...
"Okuduğunuz Kitaplar Başkalarının Hayatına Dokunsun"
İletişim : Bünyamin TAN
(Edebiyat Öğretmeni)
Tel: 0 282 361 73 83
Fax: 0 282 361 58 38
Adres: İstiklal Kurtpınar Osb Mah.
8.Sokak No 1/1
Muratlı/TEKİRDAĞ
muratlimetem.meb.k12.tr

Atilla Bilgen

VENİ VİDİ BİBENDUM!

Dergiye yazdığım öyküyü bitirince üzerimden büyük bir yük kalkmıştı. Gelecek sayıya daha bir ay vardı, artık bir süre tembellik yapabilirdim. Başkaları nasıl yazar bilmem, ama ben yeni bir öyküye başladığımda dış dünyadan resmen koparım. Zihnim yazacağım konuya kilitlenir.

Dergiye yazdığım öyküyü bitirince üzerimden büyük bir yük kalkmıştı. Gelecek sayıya daha bir ay vardı, artık bir süre tembellik yapabilirdim. Başkaları nasıl yazar bilmem, ama ben yeni bir öyküye başladığımda dış dünyadan resmen koparım. Zihnim yazacağım konuya kilitlenir. Çalışırken, yemek yerken, televizyon seyrederken hatta uykuya dalacağım sıralarda bile sürekli olarak kurguyu düşünürüm. Hal böyle olunca başka işlerle uğraşamam. Aldığım kitaplarla bile ilgilenmem. Bıraktığım köşede mahzun bir şekilde okumamı beklerler. Yazımı yazarken bazen onlarla göz göze gelirim. Bazıları yarım bırakılmıştır, bazılarının ise daha kapağı bile açılmamıştır. Dilleri olsa kesinlikle benden hesap soracaklarından "Biraz daha dayanın. Şunun şurasında iki sayfam kaldı. Sonra bizi kimse ayıramaz." diye mırıldanırım. Artık öyküm bitmiş ve vuslat zamanı gelmişti! Kitaplarıma bir an önce kavuşmanın telaşıyla bilgisayarımın başına oturup mail adresimi açtım, yazımı ekledim, gönder tuşuna baştım. Ekranda "Mesajınız başarıyla yollanmıştır." yazısını görünce kollarımı ileriye doğru uzatarak keyifle gerindim ve yerimden kalkıp kitabımı elime aldım. Yeni birini tanımak gibidir bir kitabı okumaya başlamak. Hemen sokulmak istemez, yavaş yavaş anlamaya çalışırsınız karşınızdakini, işte o misal önce kapağını inceledim, arkasındaki yazılara göz gezdirdim, ardından sayfalarını başparmağımla hızla geçerek kokunun yüzüme vurmasını sağladım. Her kitabın kokusu bambaşkadır. Bazen yeni açmış ıhlamur çiçeğine, bazen yağmurdan sonraki toprağa, bazen de eve geldiğimde aldığım en sevdiğim yemek kokusuna benzetirim. Şu an yağmur sonrası toprak gibi kokuyordu, doyasıya içime çektikten sonra

koltuğuma oturdum ve ayaklarımı masaya uzatıp ilk cümleyi okudum: "Adı bilinmeyen bir ülkede, dünya kuruldu kurulalı görülmemiş bir olay gerçekleşir: Ölüm, o güne kadar yerine getirdiği görevinden vazgeçer ve hiç kimse ölmez."

Gerisini okumamı cep telefonumun sesi engelledi. Kitabımı masaya bırakıp arayana baktım. Ekranda Mehmet Sevinç yazısı vardı. Derginin genel yayın yönetmeniydi. Büyük ihtimalle yazımı soracak, gecikmemem için beni uyaracaktı. Telefon etmeden önce mailini kontrol etme zahmetine girseydi yolladığımı zaten anlayacaktı. Görevimi erkenden yerine getirmenin gururuyla telefonu açtım ve "Merhaba" dedikten sonra keyif dolu bir sesle "Ağam aramadan önce keşke mailine baksaydın. Övünmek gibi olmasın ama sorumluluk sahibiyiz! Öyküyü yolladım bile."dedim. Şimdi bir sessizlik olacak, sıkıntılı bir şekilde öksürecek, ardından da mahcup bir sesle "Öyle mi? Kusura bakma görmemişim…" tarzında bir şeyler geveleyecekti.

"Biliyorum."

Biliyor muydu? O zaman niye aramıştı? Okudu ve beğenmedi! Ama daha birkaç dakika önce gönderdim. Bu kadar çabuk okumuş olamaz. Gerçi karşımdaki alelade bir insan değil, Mehmet Sevinç'ti! Adam ayda en az iki kitabın illüstrasyonlarını yapıyor, tek başına koca bir dergi çıkartıyor, üstüne de bilgisayar onarıyordu. Normal şartlar altında bir insan tüm bu işleri aynı anda yapamazdı. İlk tanıştığımız gün laf olsun diye "Ne iş yaparsın Ağam?" diye sormuştum. Sigarasından derin nefes almasının ardından gözlerini üzerime dikmiş, dumanını yüzüme üfleyerek gizemli bir ses tonuyla "Yazar, çizer, boyar, okur, üflerim." demişti. Onu henüz tanımadığım için sözlerini ciddiye almamış, sadece "He he he" diye gülmüştüm. Bugüne dek okuyup üflediğine henüz şahit olmamıştım, ne var ki diğer dediklerini yapıyordu. Peki, hangi ara? Masasından hiç kalkmadığını, geceleri uyumadığını varsaysak bile tüm bunların altından bir başına kalkması olanaksızdı. Haydi, bir şekilde kalktı diyelim, hangi ara yemek yiyor, sosyal etkinliklere katılıyordu? Çizgi roman kahramanları gibi tuvalete de mi gitmiyordu? Kesinlikle durumunda bir gariplik vardı. Belki uzaylıydı, belki de kendini klonlatmıştı. Ya da… Adını anmak istemediğim üç harflilere karışmıştı. Şüphelerimde haklıysam öykümü okumuştu. Hemen de aradığına göre beğenmemişti. Şimdi "Ağa sen bunu bir daha yaz. Ya da hiç uğraşma. Bu adam olmaz! En iyisi başka bir şey yaz." diyecekti. Keşke "Düzelt" dese! Onu bir şekilde hallederdim, ama yeni bir öykü diye tutturursa işte o zaman resmen sıçtım! Sonuçta ondan farklı olarak sıradan bir insandım! Bu kadar kısa zamanda yeni kurgu kurmam olanaksızdı. Masamın üstüne bıraktığım kitaba hüzün dolu gözlerle baktım. Vuslat başka bahara kalmıştı! Alnımda yanağıma doğru usulca akan terleri elimin tersiyle silerken "Orada mısın?" diye sordu.

"Buyur ağam dinliyorum." dedim titrek bir sesle.

"Öncelikle teşekkür ederim." dedi.

Teşekkür mü? Ulan böyle dediğine göre ortada bir sorun yok! Rahatlamama fırsat kalmadan zihnim araya girdi ve "Dur hemen gevşeme! Dikkat ettiysen adam "Öncelikle" diye söze başladı. Büyük ihtimalle şimdi "Erken yolladığın için öncellikle teşekkür ederim. Ama okuyunca keşke yollamasaydı diye düşündüm. Sen buna öykü mü diyorsun?" diyecek. O an yüz hatlarımın gerildiğini, damarlarımdan kanın çekilmeye başladığını hissettim. Bu Çin işkencesine dayanacak gücüm kalmamıştı. Ne olacaksa bir an önce olsun düşüncesiyle. "Okudun mu Ağam? Çok mu kötüydü?" diye sordum.

"Daha yeni yolladın! Hangi ara okuyayım?" dedi.

Bu yanıtı duyunca rahat bir nefes aldım. Okumamıştı. Dolayısıyla kötü olup olmadığı henüz belli değildi. Masamın üstündeki kitaba göz kırpıp "Vuslat başka bahara kalmadı! Az sonra." diye mırıldandım.

"Ne dedin? Duyamadım." diye sordu.

"Bir şey demedim Ağam. Hatlar karıştı galiba!"

Henüz okumadığına göre uzaylı olma olasılığını eleyebilirdim. İsviçreli bilim adamları bile klonlamayı beceremediklerine göre, ikinci şık da olanaksızdı. Bunca işin altından tek başına kalktığına göre kesinlikle üç harflilere karışmıştı! Cinler hakkında bir bilgim yoktu, dolayısıyla bu gerçeği bir başıma ispatlayamazdım. Ne yapabilirim

diye düşünürken aklıma yazar Mehmet Berk Yaltırık geldi. Cinler, periler, vampirler konusunda bilmediği yoktu! Onunla birlikte Mehmet Sevinç'i incelemeye almalıydık! Düşüncelerimde haklıysam Mehmet Berk Yaltırık anında bunu çözerdi. Her işime çomak sokmaktan acayip zevk alan zihnim yine devreye girdi ve "Çözse ne olacak?" diye sordu. "Daha ne olsun? Üç harflilere karışmış olduğu ortaya çıkacak." diye yanıtladım. Zihnim "Bu gerçek ortaya çıktığında sizi rahat bırakacağını mı sanıyorsun?" diye sordu. İşin bu yönünü hiç düşünmemiştim. Gerçekten doğaüstü güçlere sahip ise ve biz bu gerçeği ortaya çıkartırsak Istrancalı Abdülharis Paşa gibi ikimizi de tedavülden kaldırırdı! Durup dururken Mehmet Berk Yaltırık'ı da yakacaktım! "Üç harflilere karışmışsa karışmış! Bana ne?" diyerek bu düşünceyi kafamdan silip attım.

"Hızlı Gonzeles sandın galiba beni!" diye sordu Mehmet Sevinç.

Bu ne demek şimdi? Espri mi yapıyor, yoksa altında gizli anlamlar olan subliminal bir mesaj mı veriyor? Kendi kendime "Espridir espri" diye telkinde bulunurken "Seni niye aradım biliyor musun?" diye sordu. Dananın kuyruğu nihayet kopuyordu. Sesimin titremesini engellemeye çalışarak "Hayırdır?" diye sordum.

"Biliyorsun kitap fuarı başladı. Bildiğim kadarıyla kaçırmıyorsun."

"Fırsat buldukça Ağam."

"Gidersin canım! Madem gidiyorsun bari izlenimlerini yaz. Bu ay dergide yayınlayalım."

Yeni bir yazı demek dünyadan yeniden kopmam demekti. Okunmayı hevesle bekleyen kitabıma baktım ve içimden "Vuslat harbiden başka bahara kaldı!" dedim ve sabırsızlıkla yanıtımı bekleyen Mehmet Sevinç'e "Emrin olur Ağam" dedim.

"Estagfurullah. Emir değil rica" diye yanıt verip telefonu kapattı.

Masama oturdum ve gözlerimi kapatarak ne yazacağımı düşündüm. Yazının başlığı; geldim, gördüm, yendim anlamına gelen "Veni vidi vici" olacaktı. "Yendim" kelimesini "Başardım!" anlamında kullanacaktım. Sıra içeriğine gelince resmen çuvalladım! Kitap fuarıyla ilgili yazılacak tüm yazılar şimdiye kadar yazılmıştı. Bundan sonra kaleme alınacaklar sadece diğerlerinin tekrarı olacaktı. Başımı iki elimin arasına alarak kendi kendime "Biraz daha düşün. Yazılmamış illaki bir şeyler vardır?" diye söylendim, bir işe yaramadı. Çaresizlik içinde kıvranırken zihnim yine devreye girdi ve her zamankinin aksine bu sefer beni yatıştırdı: "Dur be oğlum ne acele ediyorsun böyle? Hele bir fuara git, ortamı gör, kitapların kokusunu içine çek. Daha sonra yazacak bir şey illaki bulursun."

Fuara Pazar gitmeye karar verdim, zira tek boş günüm o zamandı. Cumartesi akşamı fikrimi eşime söyledim. Soyduğu elmayı tabağına koyup yüzüme baktı ve "Tek boş günümüz var. Onda da fuara mı gideceğiz?" diye sordu.

"Öyle deme hayatım. Sonuçta bu da ailece yapacağımız bir sosyal etkinlik."

"O kalabalıkta istediğim kitaba bile bakamıyorum. Bir yerden bir yere gitmekte olan insan gurubu beni aralarına aldıkları gibi istedikleri reyona götürüyorlar. Gelmişken buradaki kitaplara göz atayım diyorum, ama güruh yeniden hareketlenip bambaşka bir yere gidiyor. Eksik olsun böyle etkinlik. Ben yokum!"

"Hayatım orada aynı zamanda İstanbul Sanat Fuarı da var. Orası kalabalık olmuyor. İstersen orayı gezersin."

"Canım istemiyor."

"Gelme o zaman!"

"Tek başıma ne yapacağım evde?"

"Bu durumda oylama yapacağız. Gitmek isteyenler…"

Oğlumu önceden kafaladığımdan aile meclisinde iki birlik bir üstünlük sağladım. Karar belliydi, gidiyorduk.

Geç kaldığımızda trafiğin yoğunlaşacağını bildiğimden Pazar sabahı erkenden kalkıp duşumu aldım ve giyindim. Bizimkiler hala uyuyordu. On dakika aralıklarla oğlumun odasına, ardından eşimin yanına gidiyor ve "Haydi" diyordum. Oğlum "Baba fuar nasıl olsa kaçmıyor. Beş dakika daha uyuyayım sonra kalkarım." diye yanıt verirken, eşim özellikle sesini çıkartmıyordu.

Sekizde kalkmama karşın on birde kahvaltı yapabildik ve ancak on ikide yola koyulduk. O yöne gittikçe trafik yoğunlaştı, fuar uzaktan belirmeye başlayınca kilitlendi. Kaplumbağa hızıyla da olsa yola devam edip fuarın bulunduğu caddeye arabanın burnunu bir şekilde soktum. Ve orada durduk! Dört bir yandan gelip fuar alanına girmek isteyen

araçlar yüzünden trafik arapsaçına dönmüştü. Tüm bunlar yetmezmiş gibi trafik arabası yolun ortasında durmuş "Bekleme yapmayın. Devam edin." diye sürekli anons yapıyordu. "Devam etmeyi ben de istiyorum. Ama nereye?" diye söylenirken, oğlum "Baba buradaki otoparka girmene imkân yok. İlerdekine gidelim." dedi.

Trafik arabası yolun ortasında durduğundan o yöne ilerlemem olanaksızdı. Anons yapmaktan yorulan polis bir sigara yakmış yanındakiyle muhabbete dalmıştı. Göz göre göre araçta sigara içme yasağını ihlal ediyordu! Başımı derde sokmamak için sigarasını görmeden geldim ve camı açıp "Memur Bey rica etsem aracınızı biraz öne alabilir misiniz?" diye sordum. Sadece bir metre ilerledi. Bu bile trafiğin rahatlamasını sağlamıştı.

Tüyap Kitap Fuar alanını arkamızda bırakarak iki yüz metre ilerdeki otoparka gittik. Bir kral edasıyla kapının önünde dikilen görevli devam et anlamında bir el hareketi yaptı. "Bir arabacık bile mi yer yok!" diye sordum, yanıt bile vermedi. Mecburen bir ilerdekine gittik. Orası da ana baba günüydü. Bir ilerdeki, bir ilerdeki derken kendimi otobanda buldum ve trafik levhası gittiğim yönün Edirne olduğunu yazıyordu!

"Orada ne fuarı var?" diye sordu eşim halinden memnun bir şekilde.

"Hep sizin yüzünüzden! Bir erken kalkamadınız."

"Gel dedin geldim. İçeriye girmeyi beceremediysen suç bende mi şimdi?"dedi eşim.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu oğlum.

"Bilmem. Dönsek de sonuç değişmeyecek."

"Bari sinemaya gidelim." dedi eşim.

Benden film eleştirisi istenseydi bu harika bir fikir olurdu! Fuara gidemediğim için yazıyı yazamayacaktım. Bunu duyduğunda da Mehmet Sevinç bozulacaktı. Gerçi bu önemli değildi, ama ya üç harflileri peşime takarsa… Bu düşünceyle ürperdim ve "Mutlaka bir şeyler uydurmalıyım." diye mırıldandım.

Trafik açıktı. Gidiyorduk, ama nereye olduğu hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Bizi gerisin geriye götürecek bir kavşak ararken kendimizi Büyükçekmece'de bulduk. Pastırma sıcaklarının etkisiyle insanlar sahil yolunu doldurmuşlardı. Etrafımıza baka baka ilerlerken karşımıza küçük bir balıkçı lokantası çıktı. Denize sıfırdı. Önünde beyaz örtülü ahşap masalar vardı ve içeriden anason ve balık kokusu geliyordu. O an kararımı verdim ve arabayı sağa çekip park ettim.

"Öğlen rakısı candır hele yanında lüfer varsa!" dedim.

"Yani ?"

"Var mısın bir öğlen rakısına."

"Tilkiye tavuk sever misin diye sormuşlar gülmekten yanıt verememiş. Ama dönüşte arabayı nasıl kullanacaksın?"

"Oğlum ne güne duruyor?"

"O zaman durduğumuz kabahat."

İlk kadehimizi öğlen rakısına vesile olan Mehmet Sevinç'e kaldırdık ve güneş batana kadar yerimizden kımıldamadık. Dönerken fuarın olduğu yere batım, nispeten tenhalaşmıştı. "İstersen gireyim?" diye sordu oğlum.

"Gerek yok devam et."

"Yazı ne olacak?" diye sordu eşim.

"Uyduracağız artık bir şeyler!"

Uydurdum da. Öncelikle başlığı değiştirdim ve "İçki gördüm geldim!" anlamına gelen "Veni vidi bibentum!" koydum. Latince ismi görenler yazıyı edebi bir şey sanıp fazla kurcalamadılar! Ardından kitapseverlerin kitaplarla buluştuğundan, fuar alanının yine çok kalabalık olduğundan, bunca izdihama karşılık binanın sapasağlam ayakta kaldığından bahsettim. İçerisinin detaylarına girmedim. Nasıl olsa bütün okurlar orada kitap satıldığını biliyorlardı!

Şimdi eşim sabırsızlıkla genel yayın yönetmenimizin bizden yeni fuar yazısı istemesini bekliyor! Söylediğine göre öğlen rakısını çok sevmiş! Sahi bir daha ki fuar ne zaman Mehmet Sevinç?"

Warner'in, kütüphanede Peri Masalları, Cadı olgusu v.b. üzerine kadın bakış açısıyla yaptığı yorumlar, perdeye yansıyan imajlar eşliğinde yaptığı sunum ilgiyle ve yoğun katılımla izlendi. Masallarda kadınların erkek tahakkümünden kaçmak için verdikleri akıl almaz yöntemler, çeşitli örneklerle dillendirildi.

MASALLARIN ARDINDAKİ GERÇEKLER

İkinci Kadın Yazısı Festivali dolayısıyla İstanbul'a gelen Dame ünvanlı İngiliz yazar Marina Warner ardı ardına iki söyleşi gerçekleştirdi.

Diğer konuk yazar Özge Lena'nın Warner ile uyum içinde gerçekleştirdikleri söyleşide eş zamanlı çeviri de yapıldı.

Warner'in, kütüphanede Peri Masalları, Cadı olgusu v.b. üzerine kadın bakış açısıyla yaptığı yorumlar, perdeye yansıyan imajlar eşliğinde yaptığı sunum ilgiyle ve yoğun katılımla izlendi. Masallarda kadınların erkek tahakkümünden kaçmak için verdikleri akıl almaz yöntemler, çeşitli örneklerle dillendirildi. Bu arada Bin Bir Gece Masalları'nın Şehrazat'ının çabaları da unutulmadı. Yazar, "Peri Masalları'nın özüne duyduğu güvenle, bunların çağdaş yorumlarla yeniden yazılmasını desteklediğini belirtti.

Peri masalları göç etmekteler

Warner 2. söyleşisini Loca'da Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan, on yıl süren araştırmalarını ortaya koyduğu "Bir Zamanlar Bir Ülkede… Masalların Kısa Tarihi" kitabının çevirmeni, şair, yazar Güven Turan ile yaptı. Eş zamanlı çevirinin yanı sıra işaret diline de çevrilen söyleşide masalların karanlığın ortasındaki ışık olduğunu savunan Warner, "Neyse ki artık yalnız değilim" diyerek görüşünü paylaşanların arttığını belirtti. Kitabında değişimine ayna tuttuğu masalların çocukta adalet duygusunu geliştirdiğini, yaratıcı hayal gücünü geliştirdiğini, doğa ve çevreye duyarlılığı arttırdığını anlattı. Ve ailelerin bu yayınları zararlı bulmasının doğru olmadığını söyledi. Warner, masalların kaynağında doğu kültürlerinin de olduğunu açıklarken Güven Turan da masallarımızın İngilizce çevirilerinin olmadığını dolayısıyla da yazarın incelediği kaynaklar arasında olamadığını belirtti. Turan, Angela Carter'in masallarını çeviren Tomris Uyar'ın daha sonra kendisinin de masallar yazdığını ve ortaya aynı karakterlerle ama kültürel farklılıklarla da beslenen başka hikâyelerin çıktığını anlatarak yazarın savını destekledi.

Bu yazarın kitabın girişinde dediği gibi, "Peri masalları sessiz adımlarla göç etmekteler çünkü kültür saflığı savunucuları istedikleri kadar vahşice bekçiliğini yapsalar da onlar sınırları görmezden geliyorlar" savıdır.

Kaynak:cumhuriyet.com.tr

Değerini Bilenler İçin Ustasından

Biz Bize

RESİMLİ ROMAN ÜZERİNE...

Sevgili Dostlar!

"Resimli-roman nasıl çiziliyor?.. Hangi kâğıdı kullanmalıyım?.. Kâğıdım büyük mü olsun, küçük mü?.." gibi sorular o kadar çok soruldu ki ve ben de "bilgi dağarcığımızda ne varsa, ilerde sizlere yazacağım" diye o kadar çok söz verdim ki, artık ne yapıp edip bu konuyu işlemeliydik. Bir hafta sonu ve ÖZEL ULAK sayfamızı size ayırıp aşağıdaki "reçete"yi hazırladım. Aslında sanatın reçetesi olmaz. Şiir yazmak için birkaç yaprak kâğıtla bir kurşun kalem yeterlidir. Amma, güzel şiir yazmak için kimse size 4-4'lük sağlıklı bir yol gösteremez. O artık sizin "Allah vergisi" yeteneğinize ve konuyu ciddiye alıp çalışmanıza bakar.

Hepinize sevgiler.. Kolay gelsin!

Bu meslekte başarılı olup olmamak, kişinin bulutlar üzerinde dolaşıp dolaşmamasıyla ve kanının deli gibi akıp akmamasıyla doğru orantılıdır. Hele ikisi bir arada olursa, yolun çoğu aşıldı sayılır...

Biraz da Kozanoğlu'dan, Jack Landon'a, Mişel Zevako'dan Panait Strati'ye kadar olabildiğince çok yazarla gönüldeş olmak, Taras Bulba'dan Goldfinger'e, Durgun Akardı Don'dan Ince Memed'e kadar ne olursa okumakla yeşerir bu meyve ağacı...

Öyle pek sıkıntıya gelemeyen biriyse o kişi, Tanrıya şükür, sinemalar var, televizyon var... Her ne kadar okumanın yerini tutmazsa da, durumu "idare" etmeye yardımcı olur.

Hemen çizmeye başlamayın, bakalım. Önce ufak bir çizgili defter alıp konuyu yazmanız gerek. Üşenmeyin. Zevkli bir iştir. Kendinizi Yaşar Kemal ya da Tolstoy falan sanırsınız.

Pürüzlü olmayan, kırtasiyecilerin pek iyi tanıdığı bir tabaka resim kâğıdını dosya boyunda keserseniz, at koşturacağınız alan ortaya çıkmış olur. Çerçeve için, sevdiğiniz bir resimli romanın boyutlarını örnek olarak alabilirsiniz.

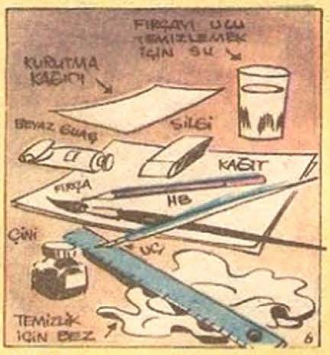

Büyük savaşa girmeden önce cephaneliğimize bir göz atmalıyız: Önce herhangi bir mürekkep kazasını önlemek için kurutma kâğıdı, masa üzerinde başköşeyi almalıdır. En sonra da, gereçleri kurulamak için, bir bez parçası...

Artık yazdığımız taslak senaryoya bakarak çizim işine başlayabiliriz. Önce, kabaca, konuşma balonlarının ve kişilerin yerleri belirlenir. Sayfa cuk oturduysa, bu kabaca yerleştirmeden sonra ince ince kurşun kalem çalışmasına geçilir.

Şimdi "çinileme" dediğimiz mürekkepleme faslına başlamadan, balon içindeki yazılar özenle, tane tane yazılır. Sonra tertemiz edilmiş tarama ucuyla bütün resim çinilenir. Dikkatli, sabırlı bir çalışma ister bu işlem...

Sıra; bu işe has samur fırça ile uç çalışmalarını yer yer "takviye" etmeye, güçlendirmeye gelmiştir. Koyu renk saçlar, çene altına düşen gölgeler, karanlık yerler, kumaşlar gibi geniş yüzeyler fırça ile kapatılır. Resimli romanınızın ilk sayfası bitmiştir.

Bünyamin TAN

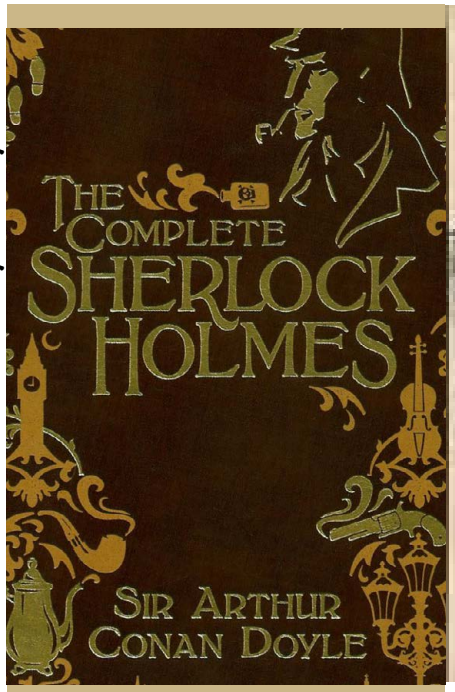

Osmanlı Matbuatında Bir Sherlock Holmes Hikâyesi

KARANLIKLAR PADİŞAHI

Sherlock Holmes, Sir Arthur Conan Doyle tarafından yaratılan Britanyalı hayalî bir dedektiftir. Dünya çapındaki polisiye edebiyatın önemli bir siması olup pek çok macerası bulunmaktadır. Önceleri gazetelerde tefrika olarak basılmış olup sonraları kitaplaştırılan Sherlock Holmes hikâyeleri, döneminde çokça ilgi görmüştür.

Sherlock Holmes, Sir Arthur Conan Doyle tarafından yaratılan Britanyalı hayalî bir dedektiftir. Dünya çapındaki polisiye edebiyatın önemli bir siması olup pek çok macerası bulunmaktadır. Önceleri gazetelerde tefrika olarak basılmış olup sonraları kitaplaştırılan Sherlock Holmes hikâyeleri, döneminde çokça ilgi görmüştür. Dedektif kahramanları içerisinde en ünlü olanıdır ve maceraları birçok dile çevrilmiş olan Sherlock Holmes, Türkiye'de de oldukça ilgi görmüştür. Osmanlı döneminden itibaren pek çok kez Türkçeye çevrilmiş ve yayımlanmıştır. Öyle ki bu polisiye dizinin etkisiyle Kartal İhsan, Fakabasmaz Zihni, Cingöz Recai, Kandökmez Remzi, Çekirge Zehra, Tilki Leyla, Kara Hüseyin, Civa Necati, Şeytan Hadiye adlı karakterlerin etrafında gelişen birçok polisiye macera romanı ve hikâyesi kaleme alınmıştır.

Osmanlı matbuatındaki bazı Sherlock Holmes eserlerinden bahsedecek olursak Tek Bir Mürekkep Damlası adlı eserden bahsedebiliriz. Rumi 1328 / miladi 1912 yılında Sancakciyan Matbaası'nda basılmış olan eserin çevirisini Ragıb Rıfkı [Özgürel] yapmıştır. Yine aynı yıl Ebüzziya Matbaası'nda Şarlok Holmes Sergüzeştleri adıyla bir kitap basılmış olup çevirmen kaydı bulunmamaktadır. İçerisinde Benekli Sargı Vakası, Zümrütlü Taç Meselesi ve Mühendisin Başparmağı başlıklı hikâyeler yer almaktadır. Yine aynı tarihte Osmanlı Şirketi Matbaası'nda Maurice Le Blanc tarafından kaleme alınan ve Türkçeye Şarlok Holmes'e karşı Arsen

Lüpen başlığıyla çevrilen bir roman daha bulunmaktadır. Çevirmeni Mehmet Ali isminde biridir. Sherlock Holmes, Türk kültür tarihinde sadece çevirilerle yer almamaktadır. Yervanet Odyan tarafından kaleme alınan Abdülhamid ve Şarlok Holmes adlı eser oldukça önemlidir. Arvlek Matbaası'nda rumi 1328-30 / miladi 1915 yılında basılmıştır. Bu eser, Ayşe Şahin, Didim Ardalı, Banu Öztürk ve Seval Şahin tarafından yayına hazırlanmış olup Everest Yayınları'ndan 2014 yılında çıkmıştır.

Makalemize konu olan Sherlock Holmes hikâyesi ise çevirisini Vedat Örfi'nin yaptığı Karanlıklar Padişahı başlıklı hikâye Evkaf Matbaası'nda rumi 1336-1338 / miladi 1920 yılında basılmıştır. Bu hikâyede Londra'nın zenginlerinden olan Bay William'ın şarkıcı sevgili tarafından bir çetenin tuzağına düşürülüşü ve öldürülüşü anlatılmaktadır. Dizi kaydı "Bilmeceli Meşhur Hikâyeler Külliyatı" olup sekiz sayfadan ibarettir. İşte o Sherlock Holmes hikâyesi...

Karanlıklar Padişahı

Bir kış gecesi… Sanki sema ile toprak birbirine karışmıştı. Şimşekler çakıyor. Tufan-ı tabiat-ı muazzam (çok büyük sağanak yağış) Londra şehrinin şu dakikada karanlık bir libasa (elbise) bürünmüş muhite (çevre, etraf) sanki göçmüş bulunuyordu.

Londra şehri ahalisi o gün hilaf-ı mutat (alışılmışın dışında) bir intizamsızlık (düzensizlik) içinde idi. Tiyatroya gidenler birden bire başlayan yağmur ve sağanak dolayısıyla evlerine dönmüyor, havanın biraz iyileşmesi için beklemek mecburiyetini hissediyorlardı.

Bilhassa lokantalar lebalep (ağzına kadar dolu) dolu idi. Mükellef bir surette mefruş (döşenmiş) salonların sıcacık köşesinden çıkmak bilhassa güzel güzel kadınlarla birlikte arka arka şampanya şişeleri boşaltan milyonerlerin aklına bile gelmiyordu.

Brew Johnson Lokantası'nın mükellef bir odasında meşhur milyoner William ve iki refiki pek zengin ve kibarane (zarif şekilde) giyinmiş üç kadınla birlikte bulunuyorlardı. Bu kadın, milyonerin henüz birkaç saat evvel tanıdığı meşhur muganniyye (şarkıcı kadın) Lili idi. Sahne üzerinde elde ettiği cihan-şümul (dünyayı kaplayan) şöhrete Lili cidden layık bir kadındı. Sehhar (büyü yapan) bakışları karşısında her genç mest ve hayran kalırdı. Milyoner şampanya kadehini boşaltırken bir aralık dedi ki:

- Liliciğim seni bana tanıttığı için Allah'a o kadar müteşekkirim (şükran duyuyorum) ki… Lili:

- Teşekkür ederim William, ümit ederim ki samimiyetimiz tevali etsin (devam etsin).

- Hiç şüphesiz, hatta… Fazla söyleyemedi. Kapıya vuruldu. Garson göründü:

- Efendim, telefondan sizi çağırıyorlar.

Milyoner buna hayret etmekle beraber derhal rüfekasından (arkadaşlar) istihsal-i müsaade etti (izin istedi) ve telefona gitti. Aradan beş dakika geçti. Birden bire kapı açıldı. Milyoner içeri girdi. Çehresi değişmiş, gözleri hanesinden fırlamıştı. Endişnak (endişeli) hali görür görmez mahbubesi (sevgili) ile refikleri (arkadaşlar) haykırdılar:

- Ne var Allah aşkına!

Milyoner bir heyecanlı bir sada ile kekeledi:

- Annem… Annem… Öldü… Haber verdiler.

William validesini çok severdi. Pederini pek küçük yaşında kaybetmiş olduğu için William bütün mahabbetini (sevgi) validesine (3) bağlamıştı. Henüz dört beş saat evvel yanından ayrıldığı validesinin böyle nagihan (ansızın) vefat etmesi delikanlıya pek ziyade tesir etmiş idi. Haykırdı:

- Haydi, ben gideceğim.

Arzusu ise na-kabil-i tatbik (uygulanması imkânsız) idi. Filhakika (nitekim) amed ü şüdün (gidiş geliş) münkatı olduğu (kesildiği), otomobillerin bile işlemediği bir havada şehrin haricinde kain (dışında bulunan) büyük villaya kadar gitmek nasıl mümkün olurdu? Fakat milyoner arzusunda musırr (ısrarlı) idi:

- Gideceğim, yaya gideceğim, diyordu. Arkadaşlarının ricalarına iknalarına katiyen aldırmaksızın odadan dışarı fırladı. Bir çılgın gibi lokantadan çıktı. Hatta kendisini takip etmek isteyen rüfekası koşa koşa karanlıkları yaran milyoner William'a yetişemediler. Bilmecburiye (mecburen) lokantaya döndüler. Fakat artık memnun değildiler, deminki şetaret (eğlence) ye'se (keyifsizlik) tahavvül eylemişti (dönmüştü).

Üç Gün Sonra!

Lokantada cereyan ettiğini (meydana geldiğini) yazdığımız bu vakadan tam üç gün sonra… Meşhur polis hafiyesi Sherlock Holmes, Brigde Caddesi'nde kain (bulunan) yazıhanesinde otururken hizmetçi kadın bir kart getirdi:

- Madam Cindy William! dedi. Sherlock Holmes güldü. Kaşlarını çattı. Biraz düşündü. Misafirin derhal salona idhal edilmesini (alınmasını) emretti. Üç dakika sonra Sherlock Holmes misafirini şu sözle karşılıyordu:

- Muhterem madam, ne iyi bir tesadüf. Ben de tam sizin villaya gitmek üzere bulunuyordum. Kadın bitap (halsiz, bitkin) bir halde kanepeye oturdu:

- Size müracaat etmek bu sabah aklıma geldi, Mister Sherlock! Bilseniz…

- Biliyorum madam, içinde bulunduğunuz elim (acı, kederli) hali biliyorum. Henüz bir haber yok mu madam?

- Hayır mister, hiç… Hiçbir şey!

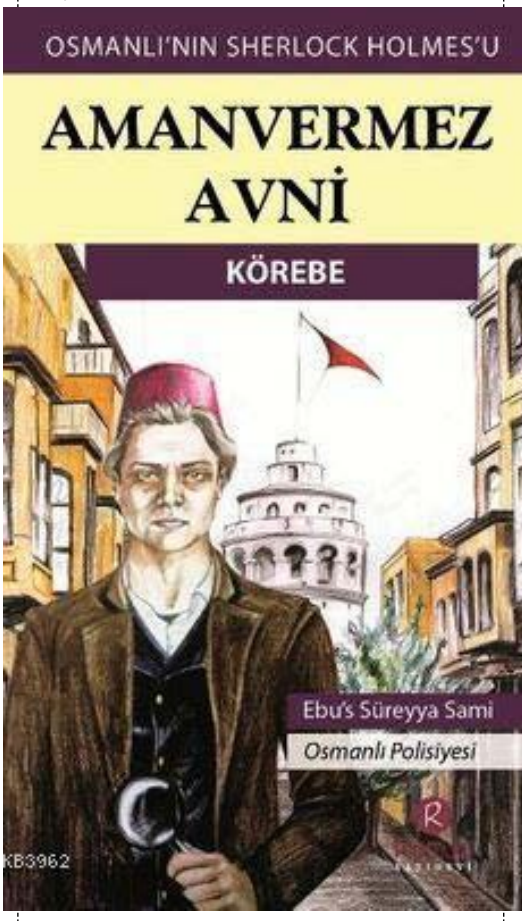

- Meseleyi gazetelerde okudum. Cidden pek feci. Öyle zannediyorum ki oğlunuz birkaç zamandan beri şehirde icra-yı şekavete (haydutluk yapmaya) başlayan Karanlıklar Padişahı çetesine hedef oldu. Şimdi esas mesele hakkında izahat (açıklama) lütfeder misiniz madam?

- Oğlum pençşenbe (perşembe) günü sabahleyin bankasına gitmişti. Öğle yemeğini orada yedi ve akşamüstü villaya döndü. Son derece (4) şen bulunuyordu. Hatta bana daima kadınlarla olan münasebetinden sıkı sıkı muhabbet eden (bahseden) oğlum o akşam meşhur muganniyye Lili'yi yemeğe davet etmiş olduğunu bile söylemişti. Giyindi, çıktı ve… Bir daha gelmedi, Mister Sherlock Holmes.

Yegâne (tek) sebeb-i hayatım (yaşam sebebi) olan oğlumun beni ne derece harap ettiğini tasavvur buyurunuz (hayal ediniz). Bugün artık ebediyete karıştığına şüphem kalmayan yavrucuğun katillerini meydana çıkarmak için bütün servetimi fedaya hazırım, Mister Holmes! Onun intikamını almalı, onun intikamını alınız.

Kadın bayıldı. Biraz sonra aklını başına topladığı zaman Sherlock Holmes'un suallerine cevap verdi:

- Oğlunuzun düşmanı var mıydı madam?

- Hayır onu herkesin sevdiğine eminim.

- Rakibi?

- Oğlum hiçbir kadına namzet (aday) değildi ki rakibi bulunsun.

- Artistlerden falan?

- Hayır hayır, zannetmiyorum.

- Varisiniz kimdir madam?

- Oğlum öldükten sonra hiç kimse Mister Holmes. Servetim umur-ı hayriyyeye (genel işlere) sarf olunmak üzere hükümete kalacaktır.

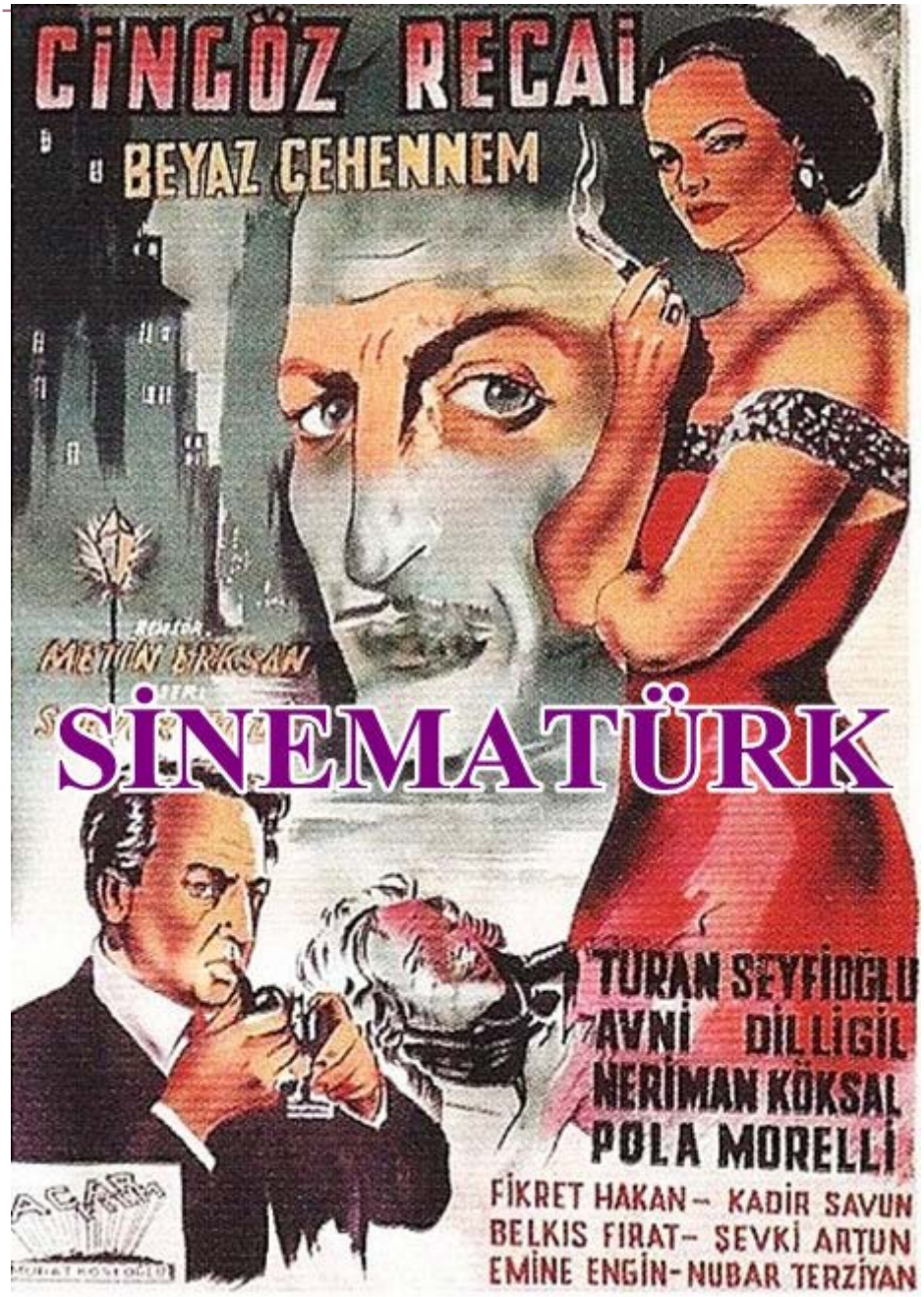

- Mister William'ın samimi arkadaşları kimlerdir?

- Pek çok vardır, isimlerini hatırlayamam.

- Ya kadınlar içinde?

- Lili, onun en sevdiği mahbubesi idi.

- Lili'yi tanıyor musunuz?

- (Tereddütle) Tanıyorum Mister Holmes.

- Hakkında ne fikir besliyorsunuz?

- Hiç!

- Hayır madam, saklamayınız. Gözlerinizde garip bir his okuyorum.

- Hiç Mister Holmes. Şu kadar var ki ben o kadının cazip gözlerinde bir eser-i şeytanet (şeytanlık, kötülük izi) okumuştum. Eminim ki oğlumu bu kadın güzelliğinden ziyade parası için seviyordu.

Bu kadar mükalemeyi (konuşmayı) kafi gören Sherlock Holmes, ihtiyar milyoner kadını arabaya kadar teşyi etti (uğurladı).

(5) İki saat sonra Sherlock Holmes ile muavini Harry Takson hanelerinden çıktılar. Bir otomobile atladılar. Doğruca Tegen Caddesi'ne gittiler. Deruhte ettiği (üstüne aldığı) meseleyi pek fazla karanlık bulmakla beraber Sherlock Holmes ümitsiz değildi. Taharriyata (araştırma) milyonerin mahbubelerini isticvap (sorgulamak) ile başlamağı muvafık (uygun) gördüğü için derhal Lili'nin nezdine (yanına) azimeti (gitmeyi) kararlaştırmıştı.

Lili'nin ikamet etmekte olduğu muhteşem villanın önüne geldikleri vakit Harry Takson, üstadından ayrıldı. Sherlock Holmes bahçe kapısını açtı. Villanın kapısını çaldı. Bir hizmetçi göründü.

- Emriniz?

- Miss Lili ile görüşmek isterim.

- Maatteessüf (maalesef) mümkün değil mösyö. Çünkü Miss Lili iki günden beri kimseyi kabul etmiyor.

- Kendisi şu dakikada burada değil midir?

Hizmetçi tereddütle cevap verdi:

- Hayır!

Sherlock Holmes ayağını kapı aralığına sokmuştu. Birden bire hizmetçiyi yakaladı ve:

- Doğru söyle! Bu manto manşon kimin? diye haykırdı. Hizmetçi bir feryat kopardı. Bu esnada koridor müntehasından (sonundan) bir kadın sesi işitildi:

- Ne o? Ne oluyor?

Sherlock Holmes, koridor müntehasında görünen kadını derhal tanıdı. Bu Miss Lili idi:

- Madamisel, dedi. Azıcık gelir misiniz?

Bu cüretkâr misafire Lili yaklaştı. Sherlock Holmes bu müstesna (eşsiz) harika-i an (anın harikalığı) karşısında eğildi.

- Madamisel, sizi rahatsız ettim, dedi.

- Siz kimsiniz mösyö? Evde bulunmadığımı söyleyen hizmetçiye hakaret ettiniz.

- İsmim Sherlock Holmes'tür.

Artist birden bire titredi. Polis hafiyesi (dedektif) bunun farkına varmıştı. Müstehziyane (alaycı) dedi ki:

- Madam, ismim pek korkunç olmakla beraber sizi titretti. Ne için?

Lili, bir aktris olduğu için derhal kendini topladı. Ca'li (samimiyetsiz) bir memnuniyet gösterdi:

- Bilakis, o kadar memnun oldum ki… Buyurunuz.

(6) Bir salona girdiler. Sherlock Holmes:

- Sebeb-i ziyaretimi (ziyaret nedeni) anladınız mı madam?

- Zannederim zavallı William için değil mi?

- Evet.

- Acaba… Acaba William'ın bulunduğuna dair bir haber mi getirdiniz?

- Bilakis madam.

Sherlock Holmes gözlerini kadının gözlerine dikti:

- Esasen meseleyi William'ın bir daha bulunamayacağını benden daha iyi biliyorsunuz zannındayım, dedi. Sherlock Holmes hemen keşfetmiş ve yanılmamıştı. Lili titredi, kızardı, başını önüne eğdi. Sherlock devam etti:

- Söyleyiniz madam. William'ın cesedi nerededir?

Lili büsbütün titredi. Sherlock bağırdı:

- O halde sizi kanun namına tevkif ediyorum (tutukluyorum), dedi ve ilave etti:

- William'ı o akşam lokantaya mahsus davet ettiniz, validesinin öldüğü yollu yalan bir haberi gönderen katil ile müşterek (ortak) idiniz. Doğru değil mi?

Sherlock Holmes pencere önüne gitti. Bir düdük çaldı. Fakat aynı zamanda arkadan sessizce yaklaşan iki çelik kol kendisini yakaladı. Beynine öyle bir darbe indi ki zavallı hafiye ses çıkartmaksızın yere yuvarlandı. İki saat sonra aklını başına topladığı zaman Sherlock Holmes karanlık bir mahzende bulunduğunu gördü. Etrafta hiçbir ses işitilmiyordu. Ne olmuştu? Nerede bulunuyordu?

Birden bire yukarıdan bir ses işitildi:

- Nasılsın büyük hafiye?

Bunu uzun bir kadın kahkahası takip etti. Bir erkek sesi:

- Aziz Holmes. Karanlıklar Padişahı çetesi ile başa çıkamayacağını bilmiyor muydun?

Sherlock Holmes hiç cevap vermedi. Vaziyetin ne kadar tehlikeli olduğunu bilmiyor değildi. Eğer Harry Takson çalınan düdüğü işitmiş idiyse kurtulmak muhakkaktı. Aksi takdirde ölümden yakayı sıyırmak pek kolay olamayacaktı. Cebini yokladı. Revolverini almışlardı. Saniyeler, dakikalar birer sene kadar uzun görünüyordu.

Sherlock Holmes vaziyetten nasıl tahlis-i giriban (kurtulacağını) edebileceğini düşündüğü bir sırada birden bire mahzen kapısı açıldı.

(7) Miss Lili, yanında diğer iki erkek bulunduğu halde içeri girdi.

Holmes bir nida-yı havf u hayret (korku ve hayret bağırışı) koyuverdi. Lili'nin yanında bulunan iki kişiyi iyi tanımıştı.

Bunların her ikisi de Londra'nın en kibar mahafilinde (toplantılarında) zenginlikleriyle şöhret-şiar (ün sahibi) adamlardandı. Holmes güldü:

- Tesadüf… Miss Lili ile evvelce teşrif etmemiştim. Fakat muhterem centilmenlerle zannedersem balolarda muhabbet etmiştik.

Erkeklerden biri güldü:

- Evet, Holmes. Hatta daha iki hafta mukaddem Gerson balosunda sizinle Karanlıklar Padişahı çetelerinden bahsederken benim çete reisi olduğumu keşfetmediğinize hala şaşırıyorum. O zaman anladım ki siz korktukları kadar korkunç değilsiniz, maharetinizde bir harikuladelik yoktur.

- Hiçbir zaman bunu iddia etmemiştim ki.

- Fakat bilir misiniz ki

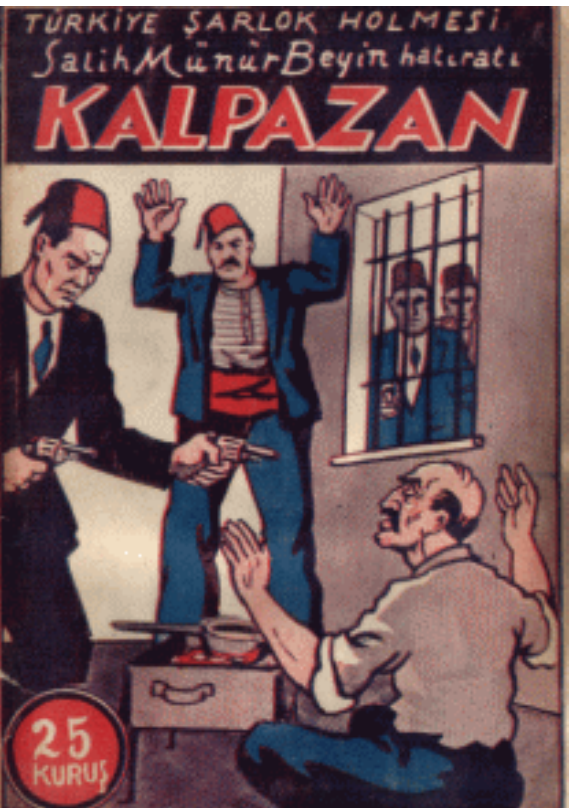

Mister Holmes, sizinle salonlarda görüşürken boynunuza atılmak, gırtlağınızı sıkmak için ne kadar cebr-i nefs ediyordum (kendimle savaşıyorum). Nihayet arzuma nail oldum (ulaştım). Son meseleyi deruhte etmek isterken pençeme düştünüz. Hem öyle bir pençeye ki sizi selefleriniz (öncekileriniz) gibi eritecektir. Şimdi esas meseleye gelelim. Şu gördüğünüz kadın benim on seneden beri mahbubemdir. Çeteyi birlikte teşkil ettik (oluşturduk). Birlikte cinayetleri işledik. William'ın Lili'ye âşık olduğunu anlar anlamaz bir plan kurduk. Lili, onu büsbütün mest edecekti, rabıtaları (bağları) kuvvet kesbettikten (güçlendikten) sonra William'ın üstünde çok para taşıdığı bir gece arayacaktık. İşte geçen akşam, William artık muhit-i samimiyetine (samimi çevre) girmiş bulunan Lili'ye bankadan on bin liralık kaimeyi (ödeme) evine götürmekte olduğunu söyledi. Lokantaya girdikleri vakit ben uzakça bir mahalden telefon ettim. Validesinin vefatı gibi yalan bir haber verdim. Bittabi (doğal olarak) milyoner, havanın muhalefetine rağmen behemehal (hemen) dışarı çıkacaktı. Çıktı ve pençemize düştü. Bugün cesedi Thames Nehri'nin ka'rındadır (dibindedi). Sıra ise sizin Mister Holmes. Bu akşam öleceksiniz. Hazırlanınız.

Holmes, itidalini bozmuyordu:

- Bakalım hangimiz? dedi.

Bu esnada birden bire ayak patırtıları işitildi. Lili ile rüfekası kapıdan dışarı doğru baktılar. Bundan bilistifade (yararlanan) Sherlock, derhal heriflerden birinin beynine şiddetli bir yumruk indirdi. Silahını çekmeğe vakit bırakmaksızın diğer herifi de yere çarptı. Her iki herif kımıldanamayacak bir halde idiler. (8) Fakat Lili tabancasını çekmişti. Ateş etti. Bacağından yaralanan Sherlock Holmes, yere yuvarlandı. Lili:

- Geber hain hafiye, diye haykırmakla beraber ikinci bir kurşunu Sherlock Holmes'ün beynine yerleştirmek üzere idi ki o esnada arkadan yetişen Harry Takson kadını derhal yakaladı. Memurlar yetişmişlerdi. Caniler, yukarıdaki şürekası (ortaklar) artık pençe-i adalete (adaletin penesi) düşmüşlerdi. Takson derhal mecruh (yaralı) muallliminin (hoca) yanına koştu. Elhamdülillah (çok şükür) ceriha (yara) mühlik (öldürücü) değildi. Cesur muavin (yardımcı) bir nida-yı meserret (sevinç çığlığı) koyuverdi. Geç kalmamıştı. Talie (kader) teşekkür etti. Harry Takson düdük sadasını işitmemişti. Mamafih (nitekim) üstadının haneden saatlerce çıkmasından endişe ederek derhal haneyi tarassut (gözleme) ve abluka altına aldırtmıştı. Bu makul fikri ise Sherlock Holmes'ü muhakkak ölümden kurtarmıştı.

Çete reisi idama, caniler uzun senelere, Lili ise on sene küreğe mahkûm edildiler. Kibar (büyük) bir takım zevatın (kişiler) çeteye dâhil (üye) olmaları büyük bir telaş ve heyecan uyandırmıştı.

Sherlock Holmes'e gelince: Az zamanda ifakat buldu (iyileşti) ve bedbaht (şanssız) validenin o faciadan beri en samimi ve şefik (şefkatli) bir dostu oldu.

Hitam (Son)

DOSYA

MORRIS'IN ANISINA

Murat Yapıcıer

Murat Yapıcıer

"BEN, EVİNDEN UZAK, YALNIZ BİR KOVBOYUM"

Maurice de Bevere *(d. 1 Aralık 1923, Kortrijk - ö. 16 Temmuz 2001, Brüksel)* **Belçikalı çizer. Türkiye'de en bilinen eseri Goscinny ile beraber hazırladığı Red Kit** *(Lucky Luke)* **serisidir.**

Goscinny

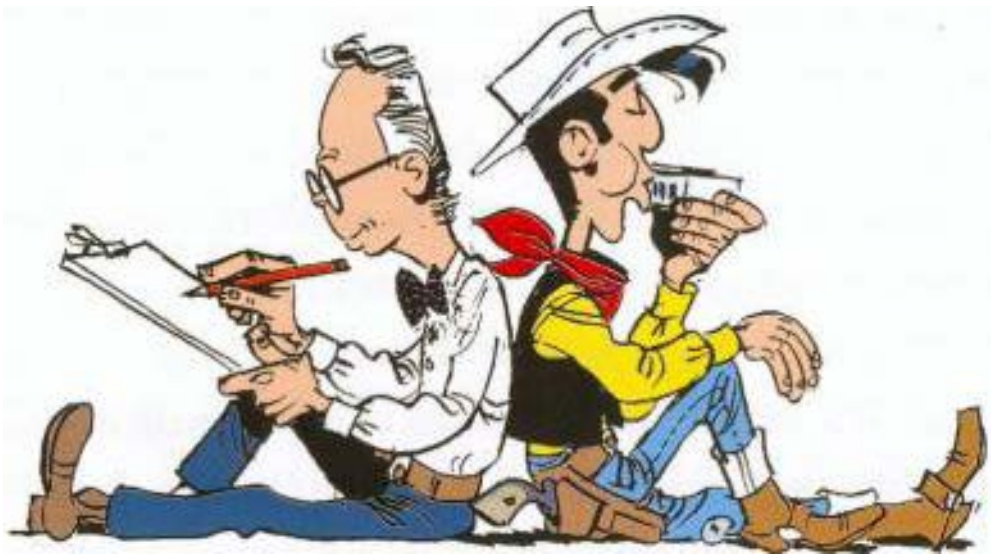

Red Kit

1946 yılında Spriou isimli Fransız dergisinde Lucky Luke ismiyle çizmiştir.Lucky Luke Türkiye'de bilinen adıyla Red Kit ona yardım eden sadık dostu Düldül ile (orijinal adı ile Jolly Jumper) Vahşi Batıyı gezen yalnız bir kovboydur.

Goscinny

Fransız çizer/yazar/editör.Morris çizgi romanlarında senaryo yazmayı pek sevmez çizgileri ön plana çıkarmayı sever Goscinny ile anlaşır ve senaryoyu onun yazmasını ister.Goscinny ile tanıştıktan sonra Red Kit'in meşhur daltonları çizilmiştir.Goscinny öldükten sonra Morris pek çok farklı çizerle çalışmıştır fakat pek çok karakterin yaratılmasında ilham kaynağı olan Goscinny'dir.

Red Kit Adı

Lucky Luke, Türkiye'de Red Kit isminin verilmesinin hikâyesi şöyle; Ferdi Sayışman'ın,(kaligraf) daha sonra isim babası olacağı Red Kit ile tanışması 1954-56 arasında rastlıyor. "O zaman Lucky Luke'un maceraları Fransız Spirou dergisinde çıkıyordu. Burada da yayınlamaya karar verince, Türkçe ne isim koyalım, diye düşünmeye başladık. Bir arkadaşın çıkarmak istediği Red Rider (Kızıl Sürücü) diye bir dergi vardı. Ben de Bil Kit diye başka bir derginin kopyasını yapıyordum. Red kısmını Red Rider'dan Kit kısmını da Bil Kit'ten aldık, Red Kit oldu." Ünlü çizer Morris 78 yaşında yüksek bir yerden düşmesi sonucu meydana gelen kazada ölmüştür.

Murat Yapıcıer

"BEN, EVİNDEN UZAK, YALNIZ BİR KOVBOYUM"

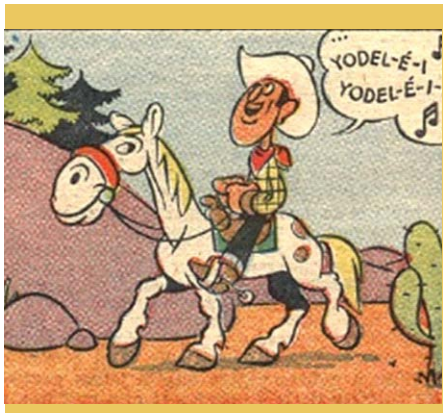

Red Kit'in göründiği ilk kare, Spirou'nun "Almanach 1947" albümündeki "Arizona 1880" öyküsünde yer almıştır. Kırmızı fuları, sarı gömleği ve siyah pantalonu Belçika bayrağının renklerini temsil ediyor.

"Almanak 1947", Spirou dergisinin 7 Aralık 1946'da yayımlanmış özel bir albümüdür. Dupuis yayınevinin, Amerikan serilerinin yerine geçmesini düşündüğü Belçikalı yazar-çizerleri denemek için yayımladığı bu albüm içinde bazı ilkleri barındırdığı için de özeldir. Spirou ve Fantasio'nun ünlü çizeri André Franquin'in ilk Spirou öyküsü "Spirou ve Tank" bu albümde yayımlanmıştır. Sigorta müfettişi Jean Valhardi'nin maceraları ilk defa Eddy Paape'ın elinden çıkmıştır. Ve daha 23 yaşında olan Morris'in "Arizona 1880" adlı Lucky Luke öyküsü de bu sayfalarda ilk olarak arzıendam etmiştir.

Lucky Luke, Amerikanca bir isim. Amerikalılar "laki luk" diye telaffuz ederler ama Fransızlar bu ismi kendi okuyuşlarıyla "luki lük" diye okurlar. Türkçe olarak ise biz "Red Kit" diye telaffuz ederiz. Neden böyle olduğunu duayen çizgi roman kaligrafı Ferdi Sayışman, 2005 yılında yapılan bir röportajda şöyle açıklıyor: "O zaman Lucky Luke'un maceraları Fransız Spirou dergisinde çıkıyordu. Burada da yayınlamaya karar verince, Türkçe ne isim koyalım, diye düşünmeye başladık. Bir arkadaşın çıkarmak istediği Red Rider (Kızıl Sürücü) diye bir dergi vardı. Ben de Bil Kit diye başka bir derginin kopyasını yapıyordum. Red kısmını Red Rider'dan Kit kısmını da Bil Kit'ten aldık, Red Kit oldu."

Morris, bu da bir Amerikan adı gibi değil mi? Halbuki gerçek adı Maurice Bevere olan, Flaman asıllı bir Belçikalı kendisi. Ailesi pipo üreticisi, Cizvit okullarında okumuş ama gördüğü animasyonlardan o kadar etkilenmiş ki 20 yaşında iken, 1943'te çizgi film yapan C.B.A. (Compagnie belge d'actualités) stüdyosunda çalışmaya başlamış. Burada André Franquin, Peyo ve Eddy Paape ile tanışır. Bir sene içinde de "Le Moustique" dergisi için çizmeye başlar. 1946 yılında çalıştığı stüdyo kapanınca hayâllerindeki çizgi filme bir süre ara vermek zorunda kalır ve Dupuis yayınevine geçer. 1983 yılında L'Express dergisine verdiği bir röportajda, Red Kit'i nasıl yarattığı sorulduğunda "Western sinemasının parodisini yapmak istemiştim" diye yanıtlar Morris. Çocukken renkli Amerikan filmlerinin afişlerine hayranlıkla bakan Morris'in kafasında Tom Mix'in geveze atıyla olan maceraları, Kit Carson'un at üstünde

geçen serüvenleri dörtnala yol alıyordu. Evde ise ünlü Alman yazar Karl May'ın Uzak Batı'da geçen macera kitaplarını okuyup hatmediyordu. Kafasında Stetson şapkaları, bacakları deri ile kaplı bu kovboyların maceraları küçük Morris'i kendinden geçiriyordu. Uzak Batı'da sıcak çöllerde mantar gibi ortaya çıkan kasabalar, yeni bir yaşam kurmak için gelen yerleşimcilerin arabaları, Apaçiler ve desperadolar küçük çocuğun büyülü evrenini yaratmasına yardım ediyordu. Daha o zamanlar Red Kit karakteri Morris'in hayâl dünyasında kurduğu maceraların başrol oyuncusu olmuştu.

1948 yılında Morris, "öykülerimin geçtiği yerleri görmek için" diyerek ABD'ye, New York'a gider. Kader orada, sonradan yirmi yılı aşkın süre birlikte çalışacakları René Goscinny ile karşılaştırır. Onun mizahi yanından etkilenerek birlikte bir çalışma yaparlar. "Des rails dans la prairie" (Demiryolu Haydutları) 1955 Ağustos'unda Spirou dergisinde yayımlanır. Goscinny'nin kaleminden artık Red Kit maceralarında ünlü tarihî kişilikleri de görmeye başlarız. Artık "Yalnız Kovboy" tek başına değildir. Yanında Calamity Jane, Billy the Kid, Jesse James ona eşlik eder. En tanınmış düşmanları da Dalton Kardeşlerdir. Red Kit sayesinde, Dalton Kardeşler yeniden tarihe geçerler. Batı'nın mitik Western karakterleri de öykülerde yer bulur: Albay Drake, Yargıç Roy Bean, Wyatt Earp ve daha niceleri.

Gölgesinden hızlı silah çeken yalnız kovboy pek de yalnız değildi.

Sadık dostu Düldül ve bekçi köpeği Rin Tin Tin'in yanısıra, Red Kit maceralarında çoğu tarihe geçmiş ünlü karakterler olan, çok sayıda dostu olmuştur. Vahşi Batı'nın ünlü kanunsuzlarından Billy the Kid ilk olarak 1951'de yayımlanan "Hors-la-loi" (Kanunsuzlar) öyküsünde görünmüştür ve albümlerde en çok rastlanan ikincil karakterdir. İlk göründüğünde, bıyıklı iri yarı biri olarak resmedilen Billy the Kid, ikinci göründüğü "Lucky Luke contre Joss Jamon" (Joss Jamon'a Karşı) öyküsünden itibaren sinirli genç bir haydut

Gölgesinden bile hızlı
çizen ressam

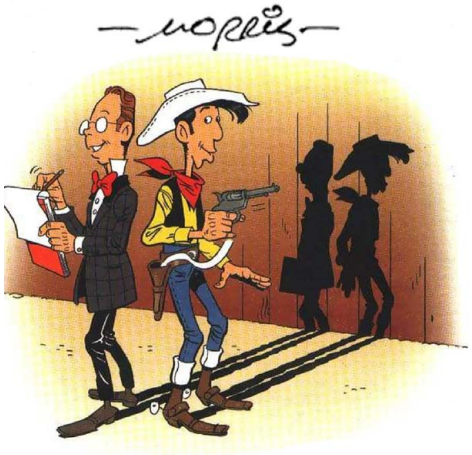

01 Aralık 1923
16 Temmuz 2001

görünümüne kavuşur ancak seri boyunca taşıyacağı görünüme ve karaktere bürünmesi için "Billy the Kid" öyküsüne kadar bekleriz. Serinin iki öyküsünde, "Billy the Kid" ve "L'Escorte" (Billy the Kid'in Mahkemesi/ Billy Kid Uslanıyor mu?) öykülerinde ana karakterdir ve beş diğer öyküde de görünür: "Les Collines noires" (Kara Tepeler), "Jesse James", "Western Circus" (Batı Sirki/Harikalar Sirki), "Belle Starr" (Haydut Ana) ve "L'Homme de Washington" (Washington'un Adamı). Adı serinin başka albümlerinde de zikredilir. Ufak tefek, kalkık burunlu, çilli ve tavşan dişli Billy the Kid, mükemmel bir genç karikatürüdür.

Vahşi Batı'nın fethine katılmış, General Custer'ın izciliğini yapmış Calamity Jane'in seride ilk görünüşü "Lucky Luke contre Joss Jamon" öyküsüdür. Bu ilk öyküde haydut olarak gösterilmiş olan Calamity Jane, ne gerçek hayatta ne de serinin daha sonraki albümlerinde haydut olmamıştır. İlk çizgilerdeki görünüşü de daha sonraki çizimlerden farklıdır. Kendi adını taşıyan öyküde standart görünüşüne ve karakterine kavuşacaktır ve "Chasse aux fantômes" (Hayalet Avı) öyküsünde de ana karakter olarak yer alacaktır. Başka öykülerde de kısaca yer alan Calamity Jane erkeksi bir fizik ve güçle karikatürize edilmiştir. Hep sakin bir yaşamı arzular. Red Kit ona nezaket kurallarını öğretmeye çalışsa da macera tutkusu ağır basacaktır.

Kendini "Pekos'un batısındaki kanun" olarak adlandıran barmen ve "yargıç" Roy Bean'in öykülerde tek gerçek yer alışı kendisine adanmış olan "Le Juge" (Yargıç/Orman Kanunu) adlı öyküdür. Ama "La Corde au cou" (Daltonlar Evleniyor) öyküsünde Daltonlar'a asılmamak için evlenebileceklerini söyleyen odur. Mesleğini Teksas'ta Langtry salonunda icra eder ve verdiği cezaları kendi cebine atar. Seri bu tarihi kişiliğin gerçek karakterine sadık kalmıştır. Buffalo Bill ilk olarak "Le Fil qui chante" (Şarkı Söyleyen Tel/Büyük Ödül) öyküsünde göründükten sonra, "Le Pony Express", "Belle Starr" ve "La Légende de l'Ouest"

(Batı Efsanesi) öykülerinde de karşımıza çıkar. Jesse James, her ne kadar Batı'nın Robin Hood'u gibi gösterilmiş olsa da kötü huylu bir haydut ve kanunsuzdan başka biri değildir ve ganimetlerini hep yakın çevresiyle paylaşmıştır. Asıl olarak kendi adını taşıyan öyküde, abisi Frank ve kuzeni Cole Youngerd ile görünür. "Belle Starr" öyküsünde ise tek başınadır. Bu iki öyküden önce farklı bir karakter ve fizikle üç kere daha seride yer almıştır.

ABD'nin 1861 ila 1865 yılları arasında başkanlığını yapmış olan Abraham Lincoln, Red Kit'e çok sayıda görev vermiştir. Bir başka ABD başkanı Rutherford Birchard Hayes'de "L'Homme de Washington" öyküsünde Red Kit'in eşliğinde ABD'yi dolaşır. Edwin Drake, ya da takma adıyla Albay Drake (ki aslında asla bu rütbeye sahip olmamıştır) "À l'ombre des derricks" (Petrole Hücum/ Petrolcüler) öyküsünde Titusville şehrindeki petrole hücuma neden olan petrol kuyusunu açmıştır ama Red Kit'in yardımıyla şehirde düzeni sağlar. Posta arabası soygunlarıyla ünlü Black Bart "La Diligence" (Posta Arabası) öyküsünde karşımıza çıkıyor. Territorial Entreprise muhabiri Mark Twain, "L'Héritage de Rantanplan" (Rintintin'in Mirası) öyküsünde Red Kit ile karşılaşıyor. Mormon tarikatının ruhani lideri Brigham Young "Le Fil qui chante" öyküsünde görünüyor.

Victor Hugo'nun "Altın Ses" diye adlandırdığı ünlü Fransız tiyatrocu Sarah Bernhardt, kendi adını taşıyan öyküde, ABD turnesi boyunca Red Kit tarafından korunuyor. "Le Daily Star" (Teksas Postası) öyküsünde Red Kit, New York Tribune'ün kurucusu ve Amerikan Cumhuriyetçi Parti'nin de kurucularından biri olan genç gazeteci Horace Greeley'i koruyor. "Le Klondike" (Altına Hücum) öyküsünde Red Kit'in karşısına, yerleşimcilerin altınlarını çalan "Soapy" Smith çıkıyor. "O.K. Corral" (Mezartaşı Kasabası) öyküsünde, Red Kit Wyatt Earp ile karşılaşıyor. Amerikan Batı'sının ünlü ressamı Frederic Remington "L'Artiste-peintre" (Ressam) öyküsünde Kızılderili Hiawathas'ı resimlemek isterken Red Kit

Moris kendi cizimiyle

tarafından korunuyor. "Lucky Luke contre Pinkerton" (Red Kit Pinkerton'a Karşı), öyküsünde de ünlü dedektif Allan Pinkerton, Red Kit'in yerine geçmek istiyor.

Bu karakteri bir yerden gözüm ısırıyor

Bazen Red Kit albümlerini okurken bazı karakterlerin çok da yabancı gelmediğini hissederiz. Yirminci yüzyılın tanınmış kişiliklerini karikatürize edilmiş hâllerini görürüz. Kim olduklarını hatırlayamayıp, dilinizin ucunda kalıyorsa diye size biraz yardımcı olalım.

Fransız sinemasının ünlü komedyeni Louis de Funès ve Patrick Préjean "Le Bandit manchot" (Tek Kollu Haydut) öyküsünde, doğduğunda adı Volodymyr Palahniuk olan Ukrayna asıllı Amerikan aktör Jack Palance, Phil Defer karakteriyle aynı adı taşıyan albümde, İyi, Kötü ve Çirkin'in kötüsü Lee Van Cleef, Eliot Belt karakteriyle "Chasseur de primes" (Ödül Avcısı) öyküsünde karşımıza çıkar. "La Diligence" öyküsünde Alfred Hitchcock barmen kılığındadır ve poker oyuncusu da John Carradine'e benzer. "Le Ranch maudit" (Perili Çiftlik) öyküsünde, Kont Drakula'yı canlandırmış Christopher madrabaz emlakçı olarak, Groucho Marx bizon avcısı ve Serge Gainsbourg'da sarhoş olarak karikatürize edilir. Aynı öyküde Red Kit yaşlı bir kadına Bates çiftliğine taşınmasına yardım eder. Çiftliğin adı, Sapık filmindeki Norman Bates ile aynı ada sahiptir. Çiftlik evinin mimarisi de Alfred Hitchcock'un filmindeki eve benzerlik gösterir. Bu büyük yönetmen yine bir salon sahibi olarak karikatürize edilmiştir.

Fransız aktör Jean Gabin, "Lucky Luke contre Joss Jamon" öyküsünde bir kovboydur. Dopey, "Ruée sur l'Oklahoma" (Oklahoma Çölünde) öyküsünün karakterlerinden biri, Fransız aktör Michel Simon'un gençliğine benzer. "Les Collines noires" öyküsündeki Nebraska Kid, Kirk Douglas'ın yüzünü alır. Calamity Jane'in nezaket kuralları öğretmeni, aynı adlı öyküde, David Niven'a benzer. Yine aynı öyküde, Calamity

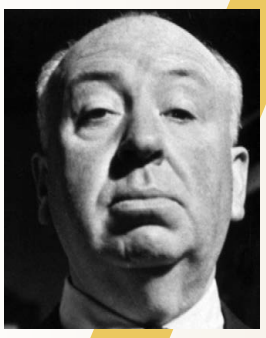

Alfred Hitchcock - "La Diligence"
(Posta Arabası)

David Niven - "Calamity Jane"

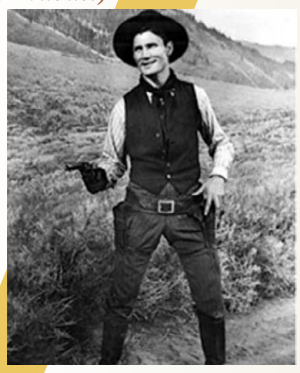

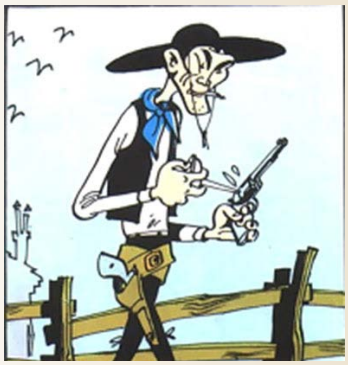

Jack Palance - "Phil Defer"

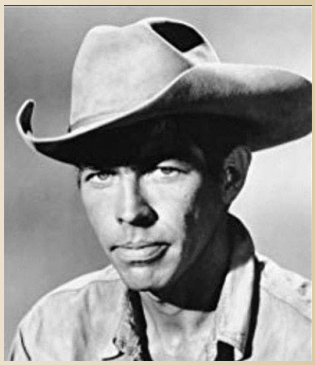

James Coburn - "En remontant le Mississippi"

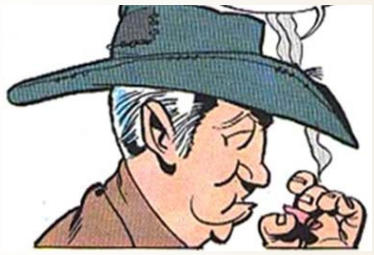

Jean Gabin - "Lucky Luke contre Joss Jamon"

Lee van Cleef - "Chasseur de Primes"
(Odül Avcısı)

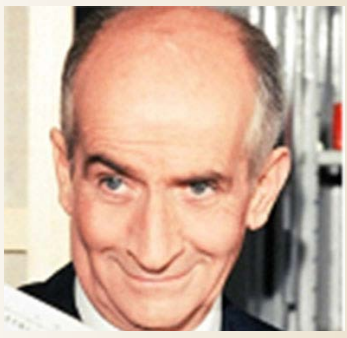

Louis de Funes - "Le Bandit manchot"
(Tek Kollu Haydut)

Mae West - "En remontant le Mississippi"

René Goscinny - "Lucky Luke contre Joss Jamon"

Sean Connery - "Calamity Jane"

Jane'in rakibi August Oyster, Sean Connery'nin yüz hatlarına sahiptir. Gary Cooper ile birlikte James Coburn "En remontant le Mississippi" (Mississippi Kumarbazı) öyküsünde görünürler. Panço Villa'yı canlandırmasıyla tanınan aktör Wallace Beery, "La Diligence" öyküsünde posta arabası sürücüsü Hank Bullys karakteri olarak canlanır. "Le Cavalier blanc" (Beyaz Atlı/Beyaz Şövalye) öyküsünde ana karakter John Barrymore'a benzer. Arşidük Léonide Sydney Greenstreet'e benzer. "La Guérison des Dalton" (Daltonlar Uslanıyor/ Daltonların Tedavisi) öyküsünün ana karakteri profesör Otto von Himbeergeist, aslında Alman aktör ve Amerikalı olmadan ilk olarak Oscar'ı alan Emil Jannings'tir. "Dalton City" (Daltonlar Kenti) öyküsünde Joe ve William Dalton'un kalbini yerinden oynatan Lulu Carabine, Mae West'e benzer.

Morris aynı zamanda çizgi roman dünyasından arkadaşlarını da kareleri içine almıştır. Morris'in büyük dostu André Franquin bazen şerif yardımcısı, bazen de gitarist olarak görünür. Bir karenin içerisinde Will, Eddy Paape, Victor Hubinon ile karşılaşırız. René Goscinny, Joss Jamon'un çetesinde Kararsız Pete olur. Spirou'nun editörlerinden Paul Dupuis, "Billy the Kid" öyküsünde Fort Weakling Clarion'un patronu olur. dans l'histoire Billy the Kid. Spirou dergisinin diğer kovboyları Jerry Spring ve dostu Pancho ile Red Ryder ve yardımcısı Petit Castor da seride görünürler.

Morris bir röportajında, serinin vazgeçilmez karakterlerinden olan cenaze levazımatçılarını öğrenim gördüğü Cizvit okullarındaki hocalarından esinlendiğini söylemişti.

Ve Daltonları da unutmayalım

Dört kardeş Daltonlar, gerçek adlarıyla (Bob, Grat, Bill ve Emmett), "Hors-la-loi" albümünde yer alırlar. Red Kit öykülerinde pek görülmediği şekilde bölümün sonunda ölürler ve öykü mezarlarının görüntüsüyle biter. Gerisini Morris ve Goscinny'den dinleyelim:

Morris'in Red Kit karakterini esinlendiği, Hollywood'un 300'den fazla film çevirmiş Western kralı Tom Mix'in 1923 yapımı "Soft Boiled" filminin afişi.

Morris, bu fikri rüyasında bulduğunu söyleyerek şöyle devam eder söze:

« George Marshall'ın "When the Daltons Rode" filminde beni etkileyen, kötü sebepleri savunmak için bir araya gelmiş dört kardeş hakkında olmasıydı. Gerçekten yaşamışlardı elbette ama ne ikizdiler, ne de boyları sırayla artıyordu. Gaddarlıkta geçmeye çalıştıkları James kardeşlerin kuzenleriydiler. Aslında, onlar tam bir embesildiler çünkü detaylıca hazırlandıkları soygunlardan hiç de bir ganimet kaldıramıyorlardı. Ben New York'ta yaşarken, onlar hakkında çok iyi araştırma yaptım. Onları "Hors-la-loi" öyküsünün sonunda öldürmem yaptığım çok büyük bir hataydı. Bu karakterleri çok eğlenceli bulduklarını ve tekrar öyküye almamı isteyen çok sayıda okuyucu mektubu aldım. Ben de kuzenleri yarattım, daha da aptal olmak üzere çünkü aptallık ve şanssızlık bir araya gelince ortaya çok komik şaka malzemesi çıktığının farkına varmıştım. »

Goscinny'de 1977'de "La Ballade des Dalton" animasyon filminin basın açıklamasında şöyle yazmıştı:

« Yarattığı ilk Daltonları öldüren Morris bana onları nasıl olursa olsun tekrar canlandırmamı isteyince ben de büyük bir heyecanla Kuzen Daltonları ortaya çıkardım. Aptallığın dört şövalyesi: Joe, William, Jack ve Averell ; ve "sürükleyici ögeler" dediğimde ileri götürdüklerini de kastetmiyorum; genelde doğru yön dışında her yöne gidiyorlar.(...)

Yine de biz Daltonlara baktığımızda iki gizemle karşılaşıyoruz. Öncelikle az ya da çok insani duygular gösterseler de sarsılmaz bir aile duygusu.(...) Diğer gizem ise bu dört korkunç delikanlının sempatik olması ve okuyucularımızın onlara bayılması.»

Kaynak: L'Express, Hürriyet, wikipedia.org

WESTERN MÜZESİ

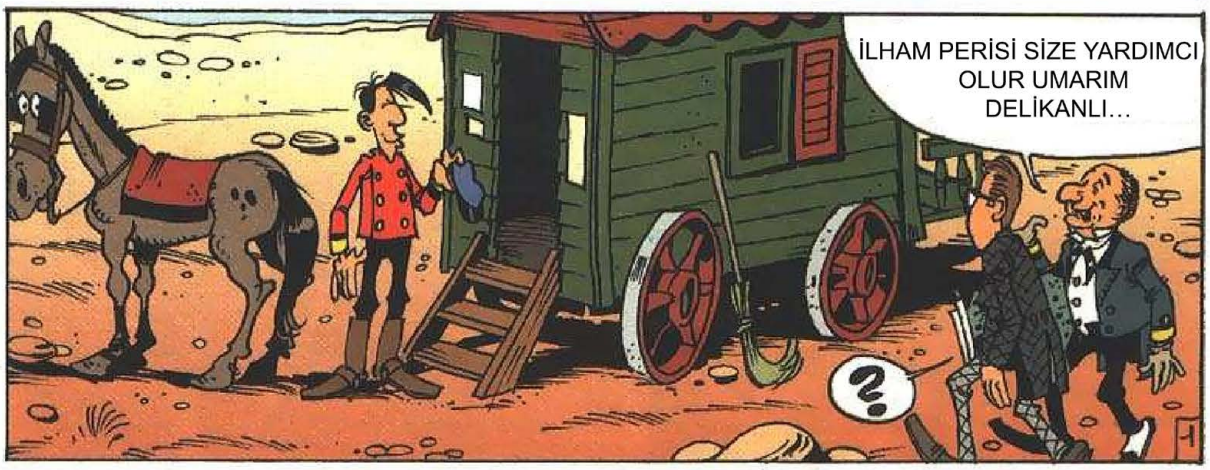

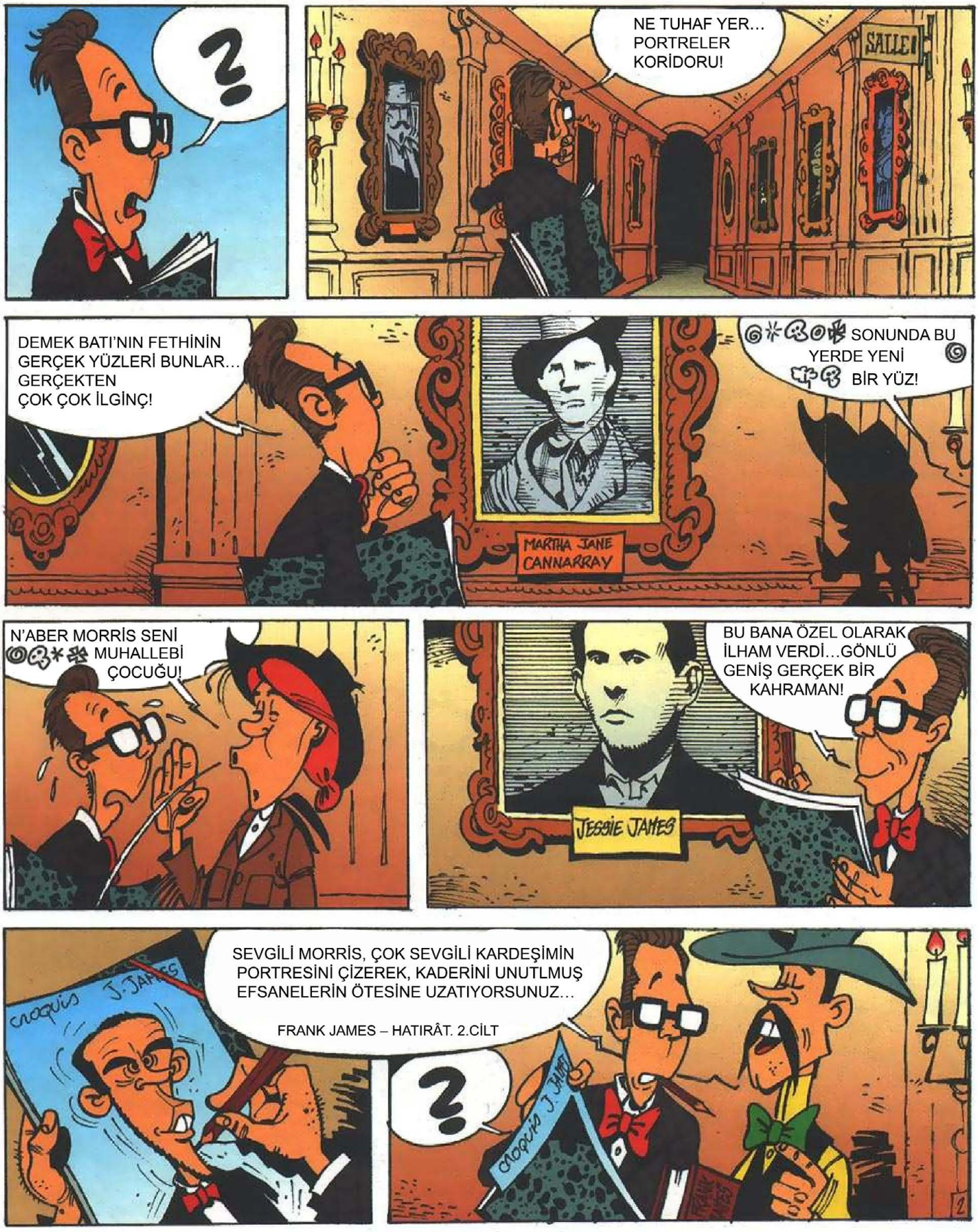
?
NE TUHAF YER… PORTRELER KORİDORU!
SALLE
DEMEK BATI'NIN FETHİNİN GERÇEK YÜZLERİ BUNLAR… GERÇEKTEN ÇOK ÇOK İLGİNÇ!
MARTHA JANE CANNARRAY
SONUNDA BU YERDE YENİ BİR YÜZ!
N'ABER MORRİS SENİ MUHALLEBİ ÇOCUĞU!
JESSIE JAMES
BU BANA ÖZEL OLARAK İLHAM VERDİ…GÖNLÜ GENİŞ GERÇEK BİR KAHRAMAN!
croquis J.JAMES
SEVGİLİ MORRİS, ÇOK SEVGİLİ KARDEŞİMİN PORTRESİNİ ÇİZEREK, KADERİNİ UNUTLMUŞ EFSANELERİN ÖTESİNE UZATIYORSUNUZ…
FRANK JAMES – HATIRÂT. 2.CİLT
?
croquis J. JAMES

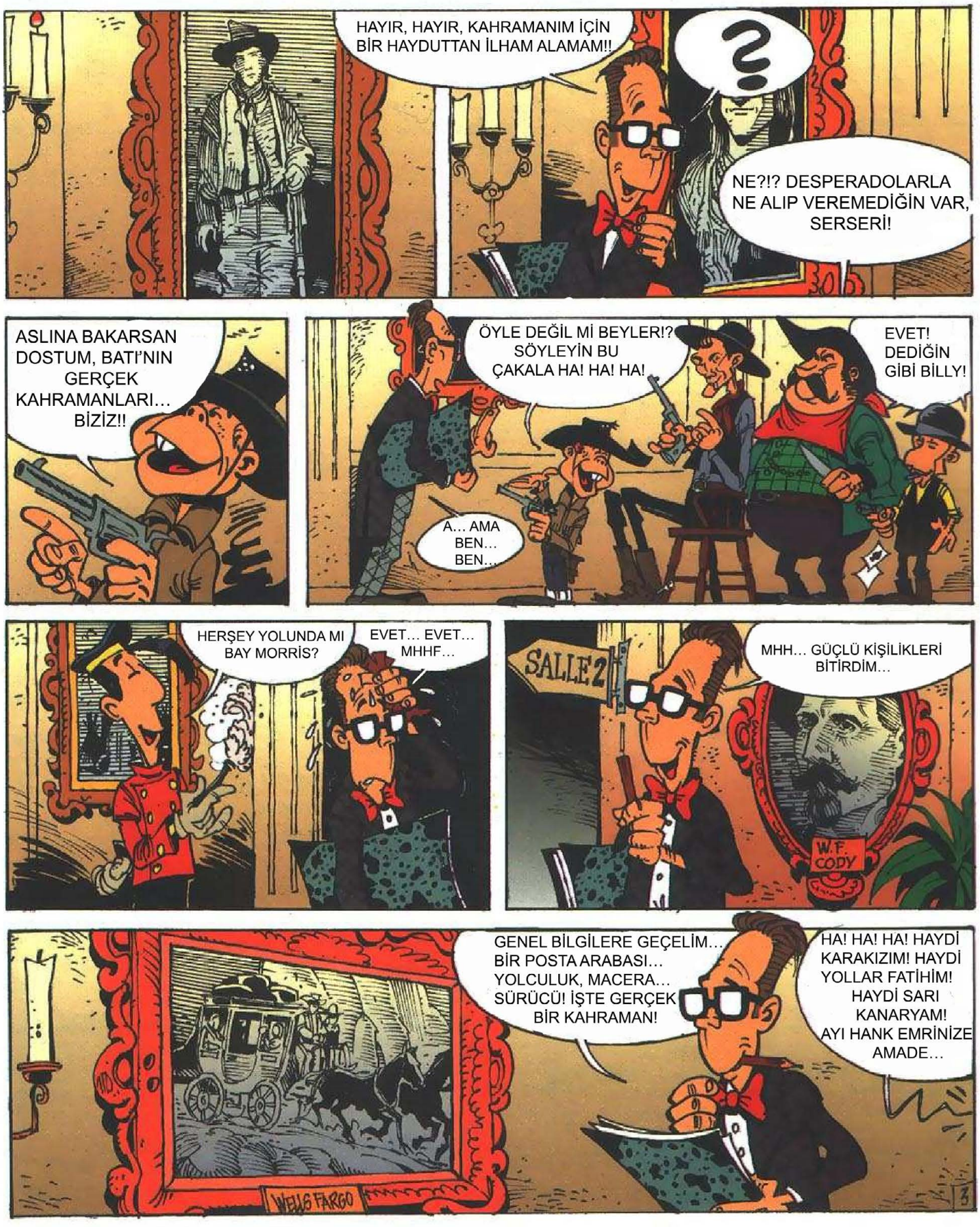
HAYIR, HAYIR, KAHRAMANIM İÇİN BİR HAYDUTTAN İLHAM ALAMAM!!
?
NE?!? DESPERADOLARLA NE ALIP VEREMEDİĞİN VAR, SERSERİ!
ASLINA BAKARSAN DOSTUM, BATI'NIN GERÇEK KAHRAMANLARI… BİZİZ!!
ÖYLE DEĞİL Mİ BEYLER!? SÖYLEYİN BU ÇAKALA HA! HA! HA!
EVET! DEDİĞİN GİBİ BİLLY!
A… AMA BEN… BEN…
HERŞEY YOLUNDA MI BAY MORRİS?
EVET… EVET… MHHF…
SALLE 2
MHH… GÜÇLÜ KİŞİLİKLERİ BİTİRDİM…
W.F. CODY
GENEL BİLGİLERE GEÇELİM… BİR POSTA ARABASI… YOLCULUK, MACERA… SÜRÜCÜ! İŞTE GERÇEK BİR KAHRAMAN!
HA! HA! HA! HAYDİ KARAKIZIM! HAYDİ YOLLAR FATİHİM! HAYDİ SARI KANARYAM! AYI HANK EMRİNİZE AMADE…
WELLS FARGO
3

VE BU BÜYÜK BİR SERİNİN BAŞLANGICI OLDU…

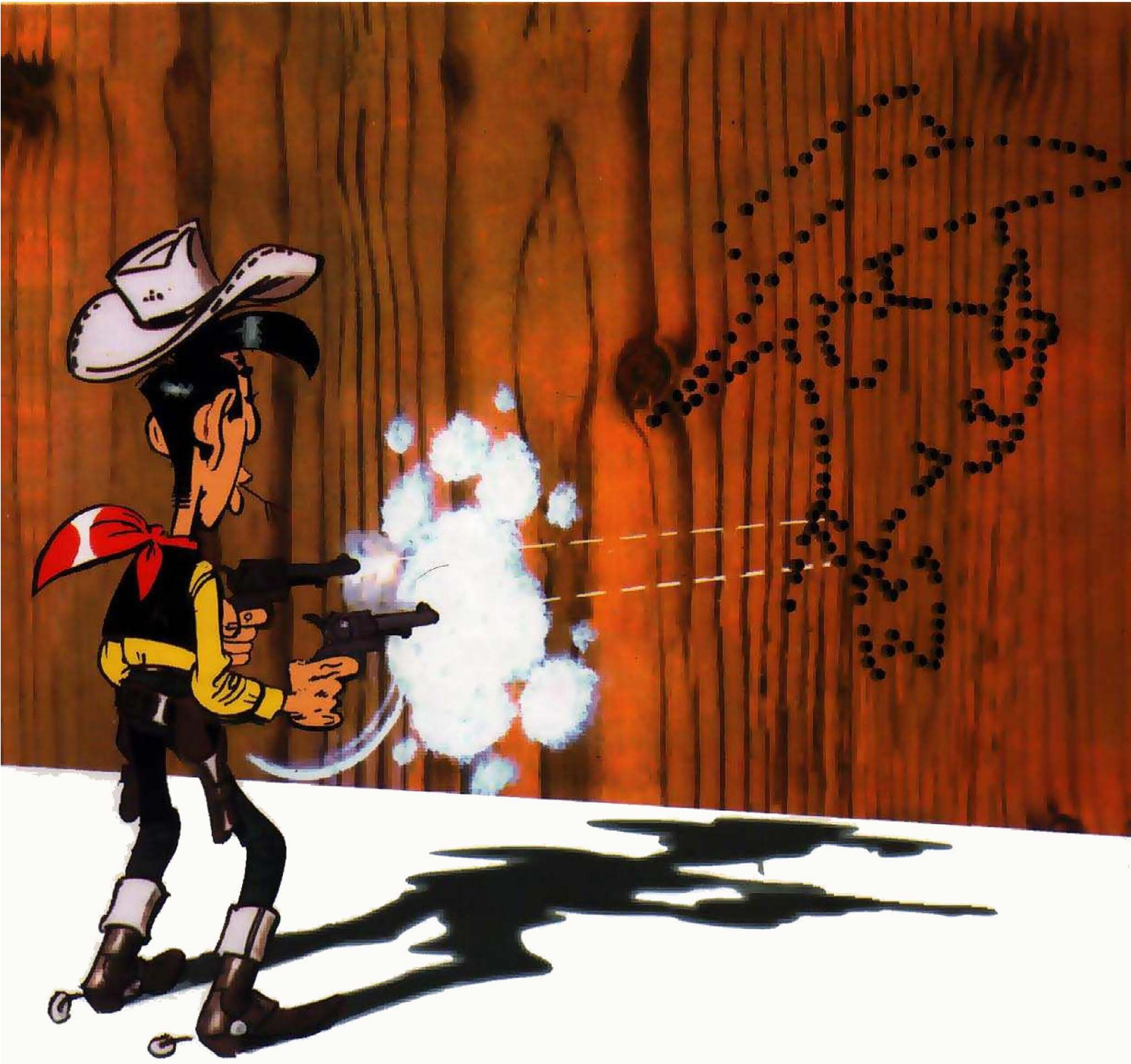

...RedKit,Düldül,Rintintin
ve diğer bütün kahramanlar
için çok teşekkürler

—MORRIS—

Murat Yapıcıer

JOHN BUSCEMA'nın DÜNYASI

Çizgi Roma'nın Mikelanjı'nın Eserleri İtalya'da Sergilendi.

İtalya'da Toskana'nın Lucca şehrinde 1965 yılından beri yapılan Lucca Comics & Games festivali, Avrupa'nın en büyük, dünyanın da ikinci büyük çizgiroman festivalidir. Bu yıl festivalin yanında Roma'ya yerleşik Cart Gallery'nin katılımıyla birlikte yeni bir sergi de verildi: The World of John Buscema: The Art of the Michelangelo of Comics, yani John Buscema'nın Dünyası: Çizgi Romanın Mikelanji'nın Sanatı.

İtalya'da Toskana'nın Lucca şehrinde 1965 yılından beri yapılan *Lucca Comics & Games festivali,* Avrupa'nın en büyük, dünyanın da ikinci büyük çizgiroman festivalidir. Bu yıl festivalin yanında Roma'ya yerleşik Cart Gallery'nin katılımıyla birlikte yeni bir sergi de verildi: *The World of John Buscema: The Art of the Michelangelo of Comics, yani John Buscema'nın Dünyası:* Çizgi Romanın Mikelanji'nın Sanatı.

Bu sergi yalnızca **John Buscema**'nın çizgi roman dünyasına katkısını değil aynı zamanda uluslararası platformda da tanınmış **Gabriele Dell'Otto, Simone Bianchi** ve **Claudio Castellini** gibi İtalyan çizerler üzerindeki etkisini de göstermektedir.

Özellikle özgün çizgi roman eserlerine adanmış ilk İtalyan sanat evi olan CArt Gallery'nin festival ile birlikte çalışmasıyla, John Buscema'nın özgün çizimleri İtalyan ve uluslararası fanlarına sunuldu.

"John Buscema'nın Dünyası: Çizgi Romanın Mikelanji'nın Sanatı", John Buscema'ya adanmış en büyük sergi oldu. Yaklaşık 50 özgün çizimi içeren sergide, eserler arasında bütün öyküleri de içeren *Conan The Barbarian, Thor, Tarzan of the Apes, Silver Surfer,* çizimleri sergilendi.

İlk olarak 3 Ekim ila 3 Kasım arasında, Lucca Comics and Games 2019 festivalinde Lucca'da başlayan sergi daha sonra Roma'da CArt Gallery'de 9 Kasım ila 20 Kasım arasında devam etti. Önsözü Gabriele Dell'Otto tarafından yazılmış, sınırlı sayıda basılmış bir katalog da sergiyi ziyaret edenlere sunuldu.

Roma'da yedi yıldır faaliyet gösteren CArt Gallery daha önce de **Will Eisner, Guido Crepax, Gabriele Dell'Otto, Simone Bianchi, Magnus, Enrique Breccia, Lorenzo Pastrovicchio, Claudio Castellini, José Munoz, Jordi Bernet** ve daha bir çok İtalyan ve uluslararası çizerin eserlerinden oluşan sergiler de organize etti.

Sergilenen eserlerden bazılarını bu sayfalarda görebilirsiniz.

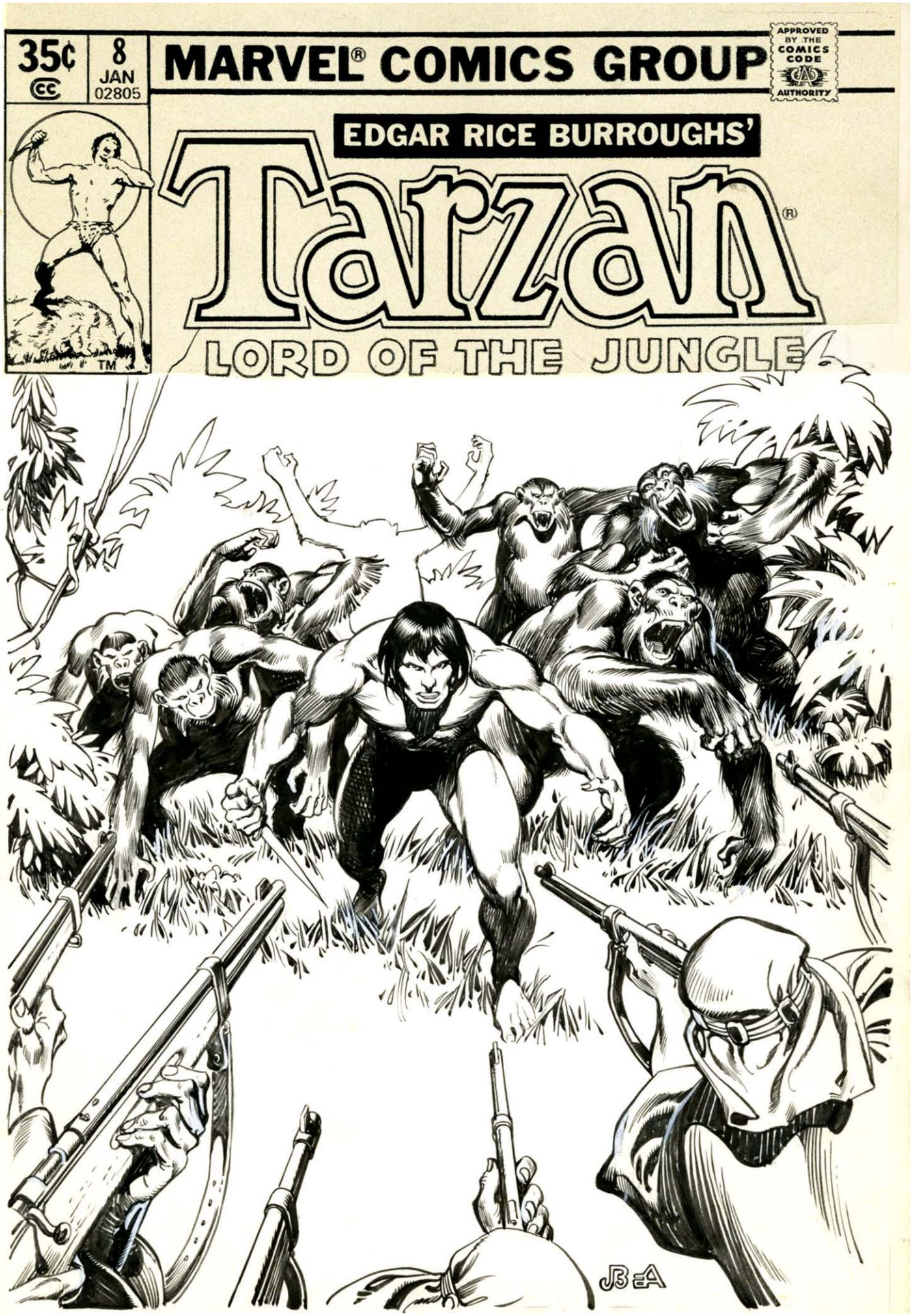
35¢
CC
8
JAN
02805
MARVEL® COMICS GROUP
APPROVED BY THE COMICS CODE AUTHORITY
EDGAR RICE BURROUGHS'
Tarzan®
LORD OF THE JUNGLE
TM
JBEA

Gökcan Ablak

DÖRT MEVSİM

İşte! Çekiyor tüm soğuk bakışlarını gözlerinden ve değişiyor ruh hali yavaş yavaş, kristal taçlı mevsimlerin en sertinin. Ardından hüzün dolu birkaç gözyaşı izliyor onu. Üzerinde bir gölge olan bulut kümelerinin belki de son seremonisiydi bu, ta ki üç mevsim sonrasına kadar.

İşte! Çekiyor tüm soğuk bakışlarını gözlerinden ve değişiyor ruh hali yavaş yavaş, kristal taçlı mevsimlerin en sertinin. Ardından hüzün dolu birkaç gözyaşı izliyor onu. Üzerinde bir gölge olan bulut kümelerinin belki de son seremonisiydi bu, ta ki üç mevsim sonrasına kadar. Gölgesi giderek uzuyor, uzuyordu sislerin perdesinde ama gururluydu adımları, mağrur ve asildi yüz hatları. Hala tertemiz, kırışıksız ve büyüleyiciydi. O gittikten sonra kıpırtısız duran çavlanlar üzüntülerinden eriyip şarkılarını inleyerek söylemeye başladı. Ağaç dalları ise o'nu hüzünle andı. Biliyorlardı ki dönüşüne yakın sunacaklardı toprağa solgun yapraklarını.

Ama şimdi, yeni ecelerini karşılamanın vermiş olduğu yeniden doğum heyecanıyla kıpır kıpırlardı. Kış ecesinin burukluğu ve gelen baharın canlılığıyla hazırlardı karşılamaya. Toprak, yeşilin her tonunda kadife çimenlerini doğurdu bedeninden, kuşlar büyülü şakımalarıyla doğan genç güneşi selamlıyor, yağmurlar tabiatı öz suyuyla besliyordu. Yaşam, kirpiklerini kaldırıp yeşil gözleriyle seyrediyordu bu canlı dönüşümleri. Ve bir tan sökümünün ardından rengârenk çiçeklerle bezenmiş asma köprünün üzerinden çıkageldi baharın sevgilisi. Taze papatyalar, altın sarısı saçlarını süslemişti. Gözleri sanki göğün mavisini çalmıştı. Rüzgârlar, elbisesini ve ipeksi saçlarını dalgalandırıyor, her adım

atışında toprak, incitmeden ecesini taşıyordu sırtında. O ise ahenkli devinimleriyle bir kelebek gibi süzülüyordu. Güldüğü her yerde çiçekler yeniden doğuyor, kuşlar sevinçlerini gösteriyordu o tatlı cıvıltılarıyla. İşte! Bahara şarkı, yaprakların, çavlanların, kuşların, böceklerin ve yağmurların senfonisi. Her rüzgâr esişinde dans edermişçesine sallanan çimenlerin valsleri. Bir yükselip bir alçalan keman sololarının uyumuyla yüce bahara şarkı. Vızıldayıp bir çiçekten diğerine konan arıların, renkleriyle altın sarısı güneş altında uçuşan kelebeklerin aşkları, hayata can katan bu coşku mevsimi. Böylece geldi bahar, buzları çözen ılıklığıyla. Yine de yüzünde okunması zor bir tebessüm gizliydi. O kadar gençti ki heyecanı da çarçabuk geçecekti. Biliyordu gerçeği ama yaşamalıydı çocukları kır eğlencelerinin en güzelini. Zaman, kristal bir fanusun içinden kum gibi akıp gidiyordu. Ama ayrılan sırf zaman değil, başka diyarlara göçüp giden o güzelin soluğuydu. Mayıs yağmurları bu selamsız ayrılışın farkına vardığında belki de hiç bu kadar ağlamamıştı.

Lakin üzüntüleri daha da kısa sürdü, saçlarında kirazlar, ellerinde taşıdığı sepette çeşit çeşit meyvelerle dingin, huzur dolu adımlarıyla tahta köprüyü sarmış olan sarmaşıklar arasından gelmekteydi yazın güzeli. Elbisesi uzun, mavi ve yeşilin tüm tonlarını barındırdığı türlü çiçekler, uğur böcekleriyle işlenmiş ipektendi. Koyu renkli gözleri derin kişiliğinin aynasıydı sanki. Çimenlerle birleşen saçlarını örmüş, her adımında bir sağa, bir sola hareket ediyordu. Ardından sıcaklığını getiriyor ve coşku dolu gülümseyişlerin yankılarını çocukları işitiyor, bu hoş gülümsemelerle neşelerine neşe katıyordu. Yapraklar gün ışınlarıyla daha da bir canlı parlıyor, ırmaklarsa ışıl ışıl gözlerini kırpıyordu. Büyüleyici ecenin sesini duyanlar, kendi hediyelerini sunuyorlardı, uçuşan kuşlar cıvıltılarla saçlarında dolanıyor, güneş başında taçlanıyordu. Yüz hatlarının pürüzsüzlüğü ve ağır tavırlarıyla onu daha da bir yüceltiyordu. Rüzgârın öpücüklerini kabul ediyor, her bir çocuğuna aynı eşit sevgisini veriyordu. Ağustos böcekleri en güzel bestelerini başakların arasında çalıyordu, kır çiçekleri en güzel renkleriyle kendilerini sunuyordu. Yazın ecesi, ağaçların arasından geçiyor, ağaç yapraklarının gölgelerinde dinleniyor ve ırmakların serin sularıyla saçlarını ıslatıyordu. Gün ışınları kaç kez sermişti doğaya altın halısını, kaç hasat alınmıştı topraktan, her bir gün birbirinden farksızdı sanki. Ve zamanın unutulmuşluğunda yorulan ağaçlar artık hafif hafif titremeye başlamıştı, rüzgâr eskisi gibi ılıklığıyla dokunmuyordu güzel olan her şeye. Çiçekler ise elbiselerini çıkartıyordu, yeşil zeminin üzerini örttüğü mavi kubbeli saraylarının giyisi odalarında. Müzisyenlerin o canlı melodilerinin yerini hüzün dolu notlar almıştı. Bir şeyler değişiyordu canlı renklerin arasında. Yazın güzeli onlara hissettirmeden ayrılmıştı aralarından, yıldızların ışıl ışıl yandığı ağustos ayının son günlerinde, kalbi başka bir diyarı mutluluğuyla taşarken, ayrıldığı bu yaşlı diyarı terk etmenin vermiş olduğu hüzünle doluydu ve o da yaşlı köprü üzerinden gitti, onu köprü hariç hiç kimse ama hiç kimse görmedi.

Ve bir gün bu dingin, derin güzellikler de renklerini çekmeye başladı ağır ağır. Sona eren eğlencelerinin tek tük de

olsa izleri belli oluyor gibiydi. Ama o ece bir daha da dönmedi çocuklarının arasına. Bir sonraki yıla kadar görünmeyeceğini bilip, yeni kıpırtılara güç katıp geleceğini hissettirerek. İlk soğuk yağmur tanelerinin düşmeye başladığı grilere bürünmüş göğün altında gösterdi kendisini solgun renkler kuşanmış kadın, serin esintisiyle. Sarının en koyu rengindeki uzun saçları tel tel havada dağılıyor, kurumaya yüz tutmuş yaprakları ardına alıp uçuruyordu bir sağa bir sola, yaşlı köprünün üzerinden geçerken. Elbisesi getirmiş olduğu rüzgârın şiddetiyle dalgalanıyordu ve çiseleyerek yağan yağmur, her şeyi ıslatıyordu. Gök derin derin gürlüyor, şimşekler dört bir tarafı sarsıyordu. Tabiat bu güz güzelinin etkisiyle işkence edilirmişçesine can çekişiyordu, sanki vahşetin müziği çalıyormuşçasına kıvranıyordu. Güz kadını ise bu olanlar yüzünden, çektikleri acıyı hissediyordu yüreğinde. İstemediği halde yapması gereken görevini olması gerektiği gibi devam ettirmek zorundaydı. Görmüş olduğu tüm felaketler içinde doldu taştı ve bardaktan boşalırcasına yağan bir sağanağa çevirdi havayı. Olması gereken olmalıydı, zincir kopmadan devam etmeliydi. Ağaçlar daha fazla acıdan azad olmak için dallarını eğiyor, çiçekler solgun yapraklarını bir bir güz kadınının ayaklarına seriyordu. O ise sevdiği her bitkiyi içtenlikle selamlayan bir hemşireymiş gibi davranıyor ve çocuklarının hiç bilmediği hastalıklarını teker teker gözyaşları içerisinde iyileştiriyordu. Böylece var olan ölüm gecikmiş oluyordu. Göğün bariton sesleri güçlü bir şekilde etrafta yankılanmaya devam etti. Ağaçlar çıplak kalana değin kurumuş yaprakları rüzgârlar savurdu, yağmurlar cılız bedenleri besleyerek yıkayıp durdu. Zamanı gelip de görevinin bittiğini hisseden güz kadını tüm o solgun renkleri peşinden sürükleyerek kasvetli bir gece göğü altında, sislerin arasından bu yaşlı diyarı terk etti.

Böylece hüzünlü aylar geçip giderken ilk renksiz kristal parçalarının soğuk dokunuşlarını hissetti çıplak bedenler. Başlangıçta gıdıklayıcı dokunuşlar giderek ağırlaşmaya başladı, daha sonra şiddetli bir tipi halini aldı. Beklenen, son güzelin gelişini haber veriyordu bu belirtiler. Sessizce akan dere artık donmuştu. Toprak, üzerine beyaz bir örtü çekmiş gibiydi. Pamuk gibi havada süzülerek ağır ağır düşen karların altında beliriverdi parıltılı elbisesiyle buz tutmuş asma köprünün üzerinde, soğuk ve mağrur kışın ecesi. Alnını saydam bir taçla süslemiş, bembeyaz uzun saçlarıyla yürümekteydi bir huşu içerisinde. Açık mavi gözlerinde sevincin parıltısı vardı her ne kadar düşüncelerini belli etmese de. Keskin yüz hatları ve lekesiz elbisesiyle tamamıyla uyum sağlıyordu, uyumakta olan tabiat ananın çocuklarına. Çıplak dalların üzeri, kar tabakalarıyla örtülmüştü. Gri bulutlar arasından görünüp kar toplayan güneş, bu manzarayı güçlü ışınlarıyla düşsel bir diyar olarak resimliyordu sanki. Birkaç kuş kanat çırpıyor ve buzullaşan dalların arasından geçerek kayboluyordu. Bir sincap meraklı bakışlarla etrafını inceliyordu. Ve kış kraliçesi, uzunca bir zaman buzul diyarını dolaştı durdu. Zamanı dolduğunda, elindeki kristal asayla bir kez yere vurduktan sonra bir zamanlar gelmiş olduğu, yaşlı köprüye doğru asil bir kraliçe ruhuyla yürüdü ve gitti.

GÖKTUĞ

GADDAR YÜREKLİ SAVAŞÇI

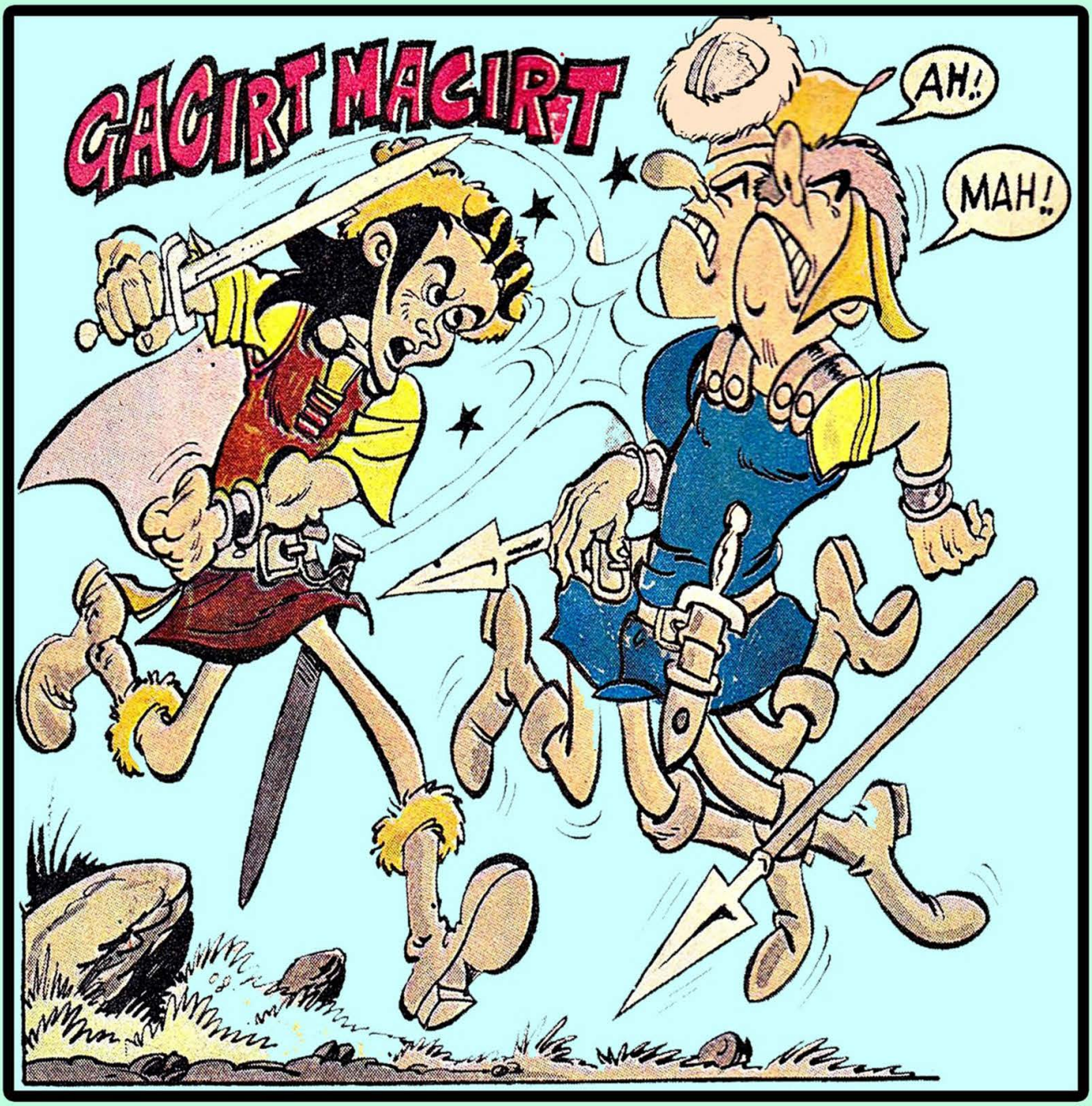

GÖKTUĞ * Gaddar Yürekli Savaşçı * Çizen: MESUT EKENER

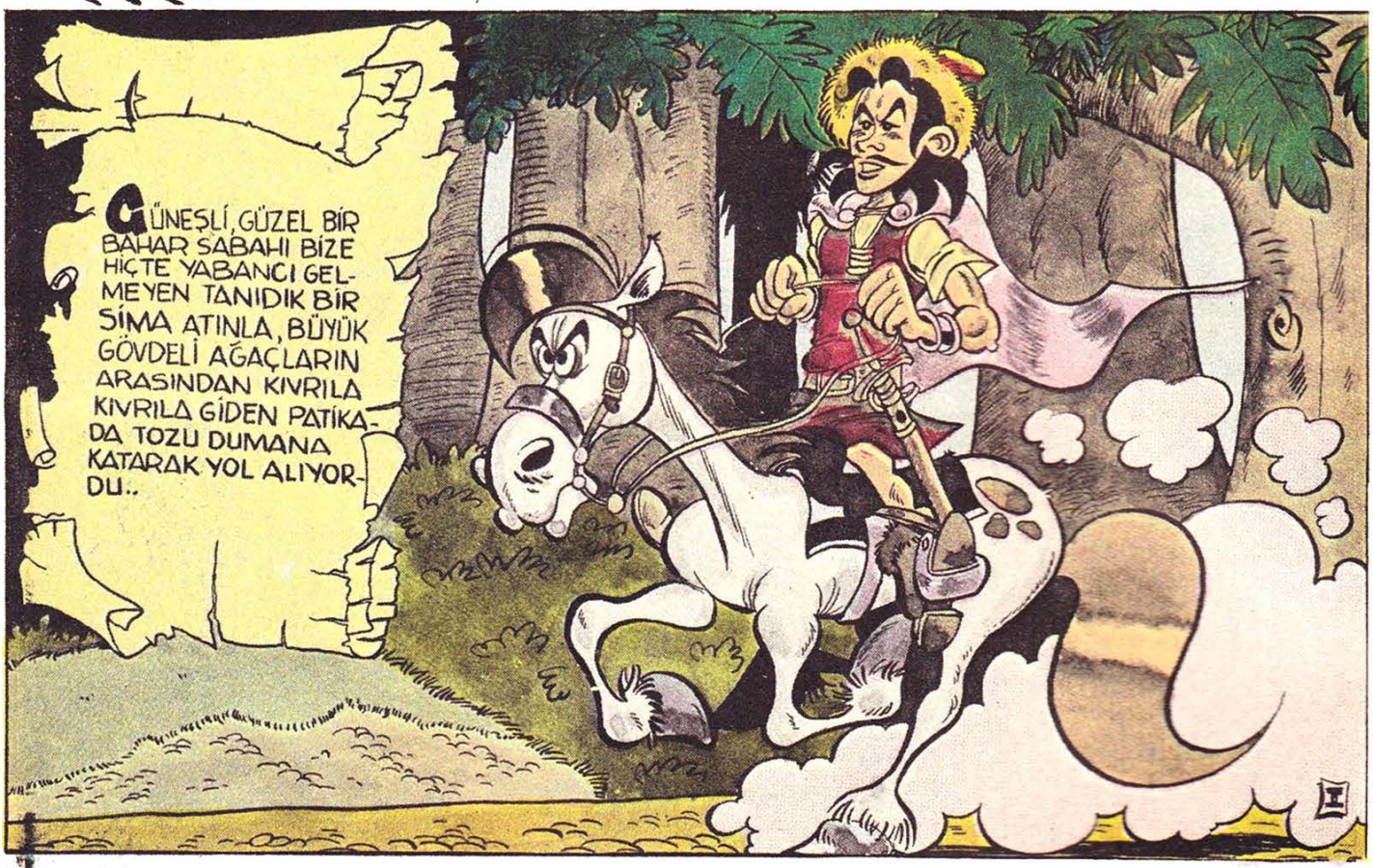

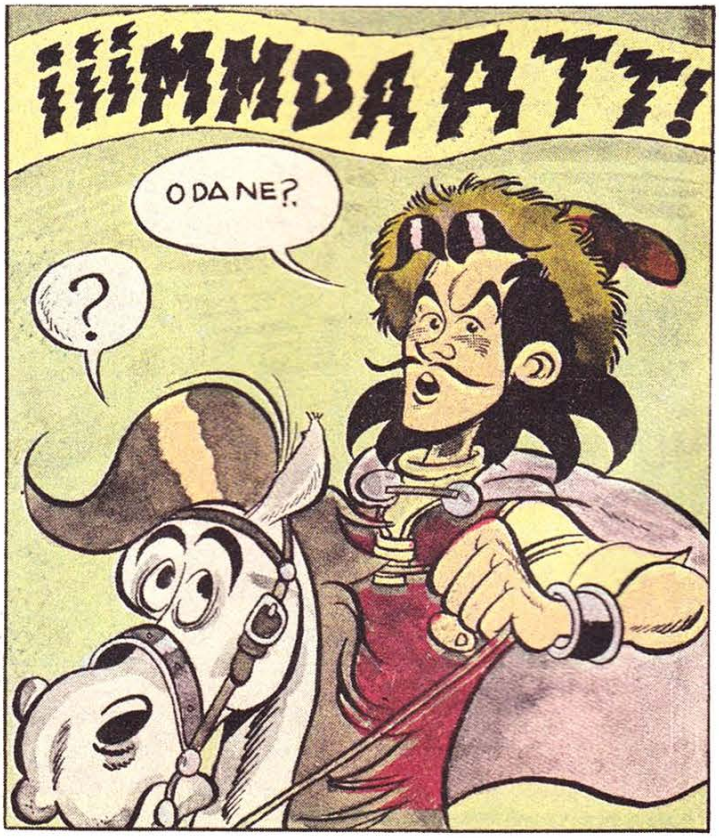

BİR KADIN ÇIĞLIĞIYDI BU..
2
SES ŞU TARAFTAN GELDİ GİDİP BAKALIM..
BAKALIM ÇIĞLIĞIN GELDİĞİ YERDE NELER OLUYOR.
İMDAAT.! KURTARAN YOKMUUU ?.....
AMANIN ŞU YAVRUYA BAK YAVU. AĞZIMIN SUYU AKTI. ŞAPIRT ŞUPURT...«Ayı konuştu»

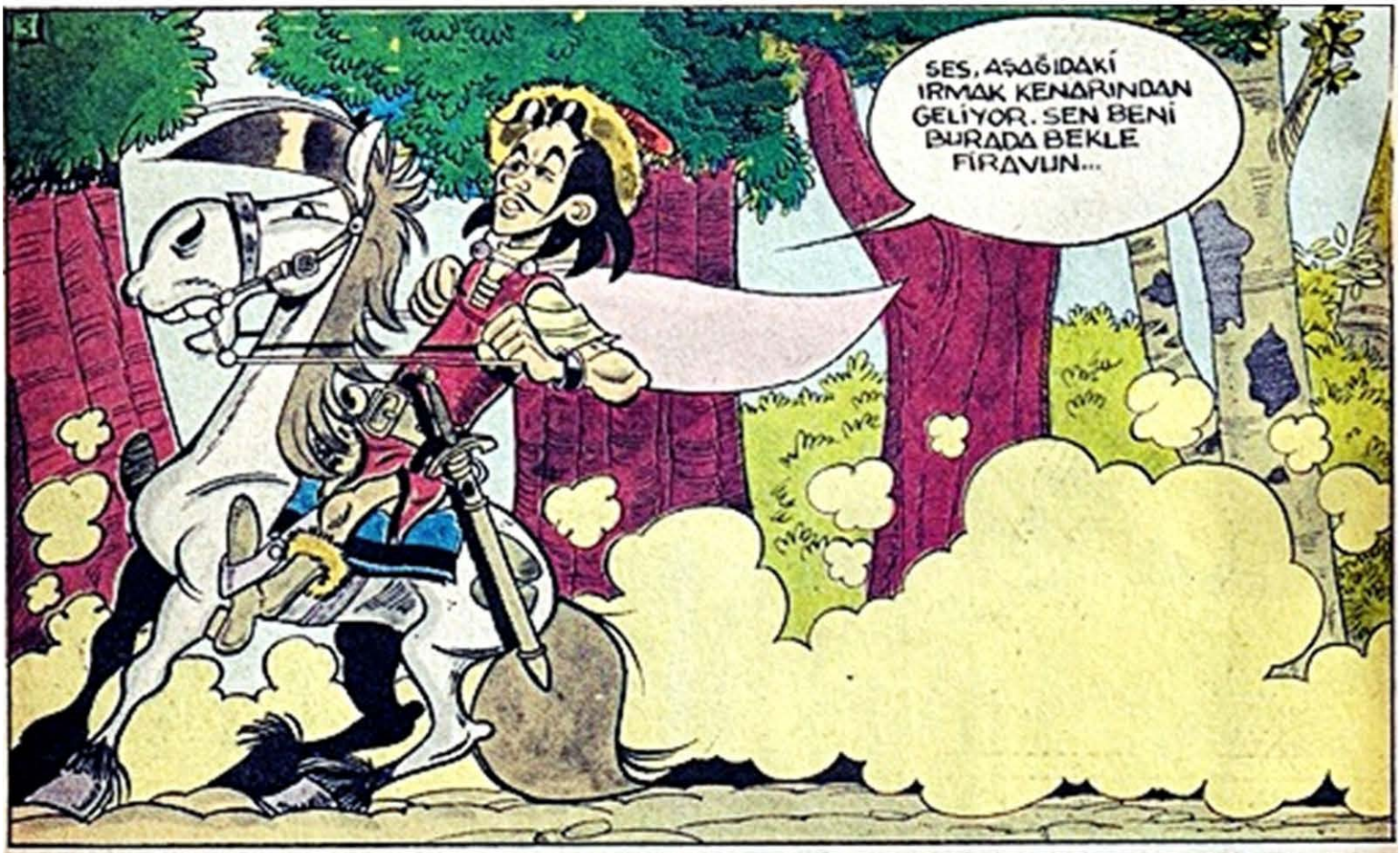
3
SES, AŞAĞIDAKİ IRMAK KENARINDAN GELİYOR. SEN BENİ BURADA BEKLE FİRAVUN...

GÖKTUĞ KILICINI ÇEKİP AĞAÇLARIN ARASINA DALDI..
İMDAAT!
DAYANIN GELİYORUM.

Devam Edecek

7. KOĞUŞTAKİ MUCİZE

YÖNETMEN
MEHMET ADA ÖZTEKİN

Bünyamin Tan

Kurgu, senaryo ve oyunculuk anlamında çok başarılı bir iş çıkarılmış.

Yedinci Koğuştaki Mucize, Mehmet Ada Öztekin'in yönetmenliğini, Aras Bulut İynemli, Nisa Sofiya Aksongur, Celile Toyon, İlker Aksum, Mesut Akusta, Deniz Baysal, Yurdaer Okur ve Sarp Akkaya'nın başrollerini paylaştığı bir dram filmi. Senaryosu Güney Kore yapımı Miracle in Cell No.7'den uyarlanma olup son dönem Türk sinemasının en başarılı filmlerinden biri unvanını hak ediyor. Kurgu, senaryo ve oyunculuk anlamında çok başarılı bir iş çıkarılmış. 11 Ekim 2019 tarihinde gösterime giren filmin senaryosu Kubilay Tat'a ait olup Yıldıray Şahinler, Deniz Celiloğlu, Ferit Kaya, Serhan Onat, Emre Yetim, Gülçin Kültür Şahin, Cankat Aydos, Doğukan Polat ve Hayal Köseoğlu yardımcı rollerde yer alıyor.

Filmin konusu babaannesi Fatma ve kızı Ova ile hayata tutunmaya çalışan, akli dengesi yerinde olmayan Memo'nun haksız yere sıkıyönetim komutanının kızını öldürmekle suçlanması ve adaletin değil, güçlünün hukukun uygulanmasıyla idama giden yolda yaşadığı serüvenler anlatılıyor. Film, idam cezasının kaldırılması haberini izleyen, genç kızlık haliyle, Ova'nın kendisine hatıra kalan sigara tabakasını eline almasıyla başlıyor. Ve geri dönüş tekniğiyle filmin asıl konusuna giriş yapılıyor.

Ova, ilkokula giden, boş zamanlarında Heidi masal kitapları okuyan dünyalar tatlısı küçük bir kız... O, masallarda okuduğu ve kırtasiye dükkânında görüp çok istediği çantanın üzerindeki Heidi'nin ta kendisi aslında... Babası Memo, akli dengesi olmaması sebebiyle zekâ olarak onunla yaşıt bir adam, yani Heidi'nin Peter'ı neyse Ova'nın Memo'su da o. Birlikte gökyüzündeki bulutların şekillerinden anlam çıkaran, sürü güden ve köy evlerinde mutlu yaşayan bir baba kızın arasındaki, kelimelerle tarif edilemeyen sevgiyi ve bağı anlatan bir film 7. Koğuştaki Mucize... Diğer yandan kendini "normal" addedenlerin kendileri gibi olmayan insanları "anormal" diyerek ötekileştirdiği insanların hayatı da... "Normal" ve "güzel" olduğunu düşünenlerin "anormal" ve "çirkin" gördükleri insanlara yaptıkları zulmün anlatıldığı bir film... Aslında normalin ve güzelin nasıl görece olduğunun, zahirde güzel ve normal kabul edilenin bâtında nasıl çirkin ve kötü olduğunun anlatıldığı bir

sinema yapıtı...

Memo, hapse girince birçok mahkûmla tanışır. Kimi dolandırıcılık suçu işlemiş, kimi adam öldürmüş, kimi kız kaçırmış, kimi adam yaralamış. Ama içlerinde biri vardır ki kendi öz kızını, namusuna atılan iftiradan dolayı suçsuz yere öldüren Yusuf Ağa'dır. Bir yanda kızına sonsuz sevgi besleyen ve işlemediği suçtan idama sürüklenen bir baba, bir yanda kızını öldüren bir baba... Filmde diğer karakterlerin öyküsü de son dereceli başarılı bir şekilde işlenmiş. Koğuş ağası ve yiğit bir Karadenizli'yi canlandıran Askorozlu, her defasında cinayetten dolayı üç çocuğunun doğumunu görememiş bir babadır. Yarbay Aydın, 1980 darbesinden sonra sıkıyönetim komutanı olmuş, delil karartan ve şahsi menfaatleri için faşist dikta yönetimini arkasına alan, çok iyi tasvir edilmiş bir tiptir. Nitekim 80 darbesi ve sonrasında bu tipte insanların elinde suçsuz nice insan işkence çekmiştir. Memo, bu insanların bir nevi temsilcisidir. Fakat onun karşısında vicdanının sesini ve görevinin ahlaki boyutunu aklından çıkaramayıp gerçeğin peşine düşen Yüzbaşı Faruk'u da unutmamak gerekir. Cezaevi müdürü Nail, idealist ve bir babanın haksız yere ölüme gönderilmesine göz yummayan ve filmin kırılma noktalarında önemli hamleleri olan karakterdir.

Filmde birçok vurucu sahne de mevcut. Bunlardan en önemlisi idam ilamı cezaevine ulaşan Memo'yu kurtarmak için yapılan planın bir bölümünde kanlı-bıçaklı olan sağcıların ve solcuların bir araya gelmesidir. Memo'nun idamdan kurtarılması için cezaevinde bir kargaşanın çıkarılması şarttır ve darbe öncesi sokak ortasında yan yana geçmeye bile tahammülü olmayan bu iki siyasi grup, bir babayı kızına kavuşturmak için yine kavga edeceklerdir. İki kutba ayrılmış bir memleketin insanlarını böyle bir sahnede birleştirmek çok iyi bir fikir. Aralara serpiştirilen komik sahneler ise filmin hüzünlü atmosferini bir anlığına da olsa dağıtan ve her şeye rağmen yaşama ümidi veren, hayata sarılmamız gerektiğini anlatan sahneler olmuş.

Filmin sonunda kızı Ova ile Muğla açıklarında bir tekneyle kaçış yolculuğuna çıkan Memo'yu bir daha başka bir sahnede görmüyoruz. Bunun gibi ucu açık bırakılmış sonları çok sevdiğimi belirtmek isterim. Çünkü Memo'nun macerasını bir izleyici olarak hayal dünyamda kendim canlandırabildim. Bakalım siz filmi izledikten sonra Memo'nun yaşamının geri kalanını nasıl hayal edeceksiniz?Bu serinin asıl özelliği de: tarihsel gerçekleri anlatırken ve aynı zamanda, her zaman bir gülümsemeyle insan ruhu hakkında konuşmak, koyunları ağartmak, asi tarafı olmak. Hiçbir

döneme sahip olmayan tüm çağdaki adaletsizlikler çok net !

Willy Lambil için, Mavi Ceketlileri çizmek, senaryo kapağı ile başlar. Benim için olduğu gibi, sahnelemeyle, dalışlarla, aşağı dalmalarla ve önemle, her zaman, manzarayla ve tekil olarak, manzaralarla yazmayı tercih ederim. Etrafta dolaşan karakterlerin çevrelediği ortam. Aynı zamanda Willy Lambil'i popüler bir tasarımcı yapan da bu yetenek. Willy Lambil, popüler bir resimci.

Mavi Ceketliler, mizahi, tarihsel, hiçbir zaman kahramanlıktan bahsetmeyen, ancak kendi varoluşunu ilk albümdeki, Prévert'in şu cümlesi ile gösteren popüler bir seri: *"Ne saçma bir savaş ..."* Muhtemelen bu serinin başarısını da sağlayanda işte bu gösterişsiz bir anarşizmdir.

Mavi Ceketlilerin bir çok çeşitli hayranı var! Hikayelerin hayranları, herkesin diğerinin hatalarını ve kusurlarını bildiği bir dostluk yaşayan iki antinomik karakterin hayranları. Korku ve ölüm ortamında, insanlıktan ve dolayısıyla hümanizmden bahseden bir tür basit cephe ile başarılı olan hikayelerin hayranları. Okuyucunun her panodaki açıklıkları keşfetmesini sağlayan çizimlerin hayranları : burada bir kuş, bir geyik, tuhaf bir ağaç, doğada kaybedilen bir bina...

Dipnot: Antinomi Nedir?

Çatışkı... Köken-Fransızca antinomie (fr)

Saltığı çözümlemek için usun düşmek zorunda bulunduğu çelişki... Kant terimidir.

Alman düşünürü Kant'a göre saltığın alanındaki bütün önermeler çatışıktır. Çünkü bu önermeler üzerinde deney yapılamayacağı için karşılıkları da aynı güçle ileri sürülebilir. Sözcük oyunlarına dayanan kozmolojik tanıtlarsa her iki karşıt önerme için ileri sürülebilir. Kant nesneye olduğu gibi özneye de kesin bir bilinemezlik yakıştırır ki bu gibi kozmolojik önermelere saf usun çatışkıları adını verir ve bunları dört ana çatışkı da toplar.

1) Nicelik çatışkısı: "Evren sınırlıdır-evren sınırsızdır."

2) Nitelik çatışkısı: "Özdek bölünmez atomlardan yapılmıştır-özdek sonsuzca bölünebilir."

3) Bağıntı çatışkısı: "Her şey zorunlu olarak bağıntılıdır-hiçbir şey zorunlu olarak bağıntılı değildir."

4) Kiplik çatışkısı: "Evrenin nedeni olan zorunlu bir varlık vardır-evrenin nedeni zorunlu bir varlık değildir."

Kant'a göre anlık duyumsal deneyin sınırlarını aşamayacağından duyumsal deneyin dışında kalan bu gibi önermelerin savı kadar karşı savı da aynı kesinlikle tanıtlanabilir, bu halde hem savı hem karşı savı doğru saymak gerekir ki bu bir çatışkıdır.

Çizgi Roman Cenneti Belçika'dan Çizgili Haberler

Erol Bostancı bildiriyor

Erol Bostancı

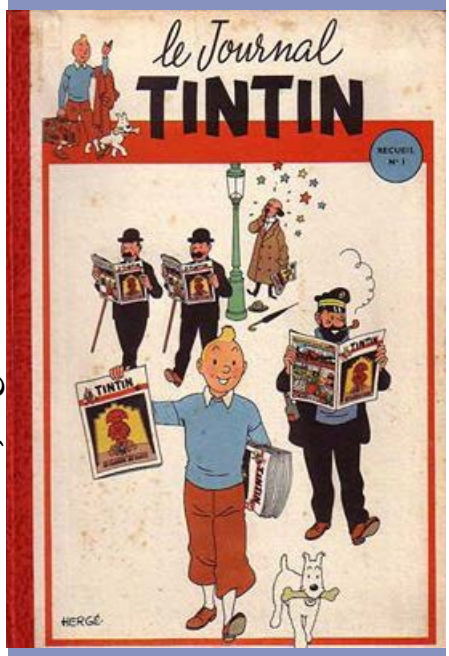

GEO derginin 3cü sayısı: "Tenten maceradır" 27 Kasım 2019'daki çıktı. Haviran 2019 de Moulinsart ve GEO şirketleri yeni bir dergi başlattılar : "Tenten maceradır".

"TENTEN MACERADIR"

GEO derginin 3cü sayısı: "Tenten maceradır" 27 Kasım 2019'daki çıktı. Haviran 2019 de Moulinsart ve GEO şirketleri yeni bir dergi başlattılar : "Tenten maceradır".

Tenten'in 90. yıl dönümü festivallerinin başlamasından bu yana ilan edilen GEO ve Moulinsart tarafından üç ayda bir ortaklaşa üretilen yeni ilk derginin ilk sayısı, 19 Haviran 2019 Çarşamba günü gazete bayilerinde yayınlandı (Uzay fethi). Moulinsart yayınları, Prisma yayınları ve GEO dergisinden gazetecilerle ortaklaşma sayesinde, Hergé dünyasına tekrar göz attılar ve bugünün dünyasını keşfetmek için Tenten ile birlikte gittiler.

Tintin kıtaları gezdi, okyanuslarda yelken açtı, kayıp hazineleri aramak için deniz tabanını keşfetti ... Sahra'dan çöllere, Himalayaların zirvelerine, Peru güneş tapınaklarından Ay kraterlerine, dünyanın en ünlü muhabiri yüz milyonlarca okuyucuya kaçış tadı. Yaratılışından doksan yıl sonra Hergé'nin kaleminden ve kaleminden doğan ikon, macera ruhunu her zamankinden daha fazla somutlaştırıyor.

Geçici Tenten muhabirinin maceraları sona ermesinden otuz yıl sonra Moulinsart, Hergé kahramanını coğrafi röportajlarla birleştiren yeni bir dergi yayınladı ! Geriye küçük bir adım : 1987'de, Hergé Vakfı, kendi dergisini yayınlamak için haftalık Tenten dergisi konusunda, Lombard yayınları bağlayan lisansı yenilememe kararı aldı. 1988 yılının sonlarında gerçek oldu : Le Journal de Tintin derginin son sayısı 29 Kasım'da yayınlandı ve onun yerine 8 Aralık'ta ilk aylık dergisi Tintin Reporter çıktı.

Erol Bostancı

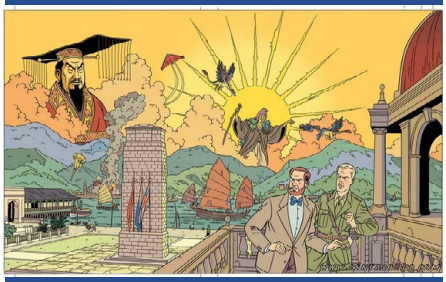

Orijinal olarak Lombard yayınları tarafından yayınlanan seri şimdilerde Blake ve Mortimer yayınları tarafından yayınlanıyor.

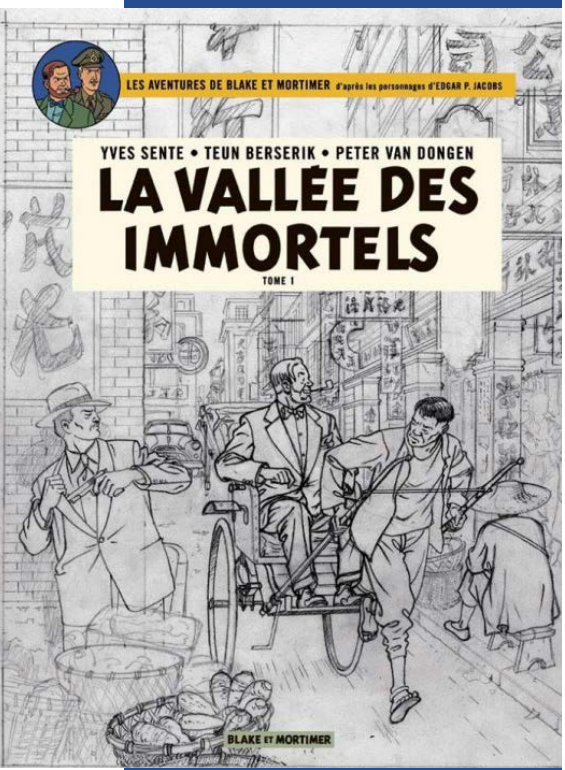

BLAKE ve MORTIMER

Blake ve Mortimer, 1946'da Belçikalı üstad çizer Edgar P. Jacobs tarafından yaratılan ve 1987'de Bob de Moor, daha sonra Jean Van Hamme, Ted Benoit, Yves Sente, André Juillard, René Sterne, Chantal De Spiegeleer, Jean Dufaux, Antoine Aubin, Étienne Schréder, José-Louis Bocquet ve Jean-Luc Fromental, tarafından devralınan bir çizgi roman dizisi.

Orijinal olarak Lombard yayınları tarafından yayınlanan seri şimdilerde Blake ve Mortimer yayınları tarafından yayınlanıyor. Ilk zamanları, bu popüler dizi, Le Journal de Tintin dergisinde, Tenten Maceraları, Ric Hochet, Michel Vaillant veya Jacques Martin'in eserleri gibi, uzun yıllar boyunca yayınlandı.

Bu çizgi roman serisi, MI5'in (İngiliz karşı istihbarat servisi) yönetmeni olan eski İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri pilotu Yüzbaşı Francis Blake'in ve arkadaşı, nükleer fizik uzmanı, Profesör Philip Mortimer'in maceralarını anlatıyor. İngiltere'den en ünlü bilim insanları. İki kahraman sık sık kendi kişisel çıkarlarını göz önünde bulundurarak dünya çapında bir suçlu olan yeminli düşmanları Albay Olrik ile karşı karşıya kalıyorlar.

Blake ve Mortimer'in 26 ciltin "Ölümsüzler vadisi" ikinci bölümü "Mekong'un bininci kolu" (Blake et Mortimer : 26. La vallée des immortels T.2 - Le millième bras du Mékong) 22 Kasım 2019 da yayınlandı (senaryo : Yves Sente, çizimler : Peter Van Dongen et Teun Berserik). Ve bu albümün "Ölümsüzler Vadisi" birinci bölümü Kasım 2018'de yayınlanmıştı.

İkinci bölümün hikayesi :

General Xi-Li'nin adamları tarafından kaçırılmış Kaptan Blake'ki ve Çinli milliyetçi ajan Ylang Ti'nin eşlik ettiği konusunda Mortimer endişeli ve arkadaşını aramaya başladı. Mortimer'in yolda ekecek zekâya sahip olduğu ipuçlarını kullanarak, onları kendisine götürmesi gereken izleri yavaş yavaş geri alıyorlar.

Yves Sente, 17 Ocak 1964'te Brüksel'de doğan çizgi roman yazarı. 1991 yılında Lombard yayınlarında editör olarak işe alındı. Ocak 2000'de çıkan Blake & Mortimer, La Machination Voronov albümü ile çizgi roman yazarı olarak başladı. Teun Berserik (La Haye, 9 Ocak 1955) Hollandalı bir çizer ve illüstratördür. Peter van Dongen (21 Ekim 1966'da Amsterdam'da doğdu) Hollandalı bir çizer ve illüstratör.

LES AVENTURES DE BLAKE ET MORTIMER d'après les personnages d'EDGAR P. JACOBS

YVES SENTE • TEUN BERSERIK • PETER VAN DONGEN

LA VALLÉE DES IMMORTELS

TOME 2

BLAKE ET MORTIMER

Erol Bostancı

1948'de Belçikalı çizer Willy Vandersteen tarafından yaratılan Bob ve Bobette kahramanları tanımayan var mı ? Seri ahlaki, aile, elbette, fakat birkaç yıldan beri de farklı albümlere açılan dizi, albümler bazen kendilerini ikonoklastik olarak göstermeye cesaret ediyor.

Bu albümün hikayesi : HANGİSİ ÇİZGİ ROMAN ÜLKESİDİR. FRANSIZ-BELÇİKALI REKABETİ

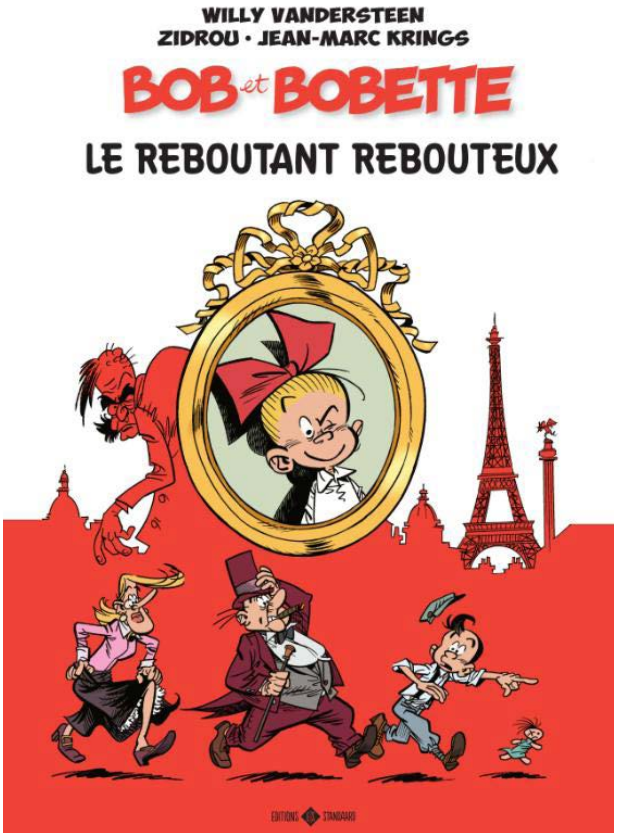

1948'de Belçikalı çizer Willy Vandersteen tarafından yaratılan Bob ve Bobette kahramanları tanımayan var mı? Seri ahlaki, aile, elbette, fakat birkaç yıldan beri de farklı albümlere açılan dizi, albümler bazen kendilerini ikonoklastik olarak göstermeye cesaret ediyor.

Bu çizim panosu biraz Brüksel'in ve Belçika'nın simgesidir. Içinde ne görüyoruz, Bob ve Bobette kahramanları Brüksel'in Saint-Hubert Kraliyet Galerilerin içinde dolaşıyorlar. Bu binaların uzunluğunda camlı çarşılarla kaplı üç ticari geçit kompleksi oluşturuyor *(Kraliçenin Galerisi, Kralın Galerisi ve Prensler Galerisi).* Mimar Jean-Pierre Cluysenaar'ın eseridir ve bankacı Jean André De Mot tarafından finanse edilmiştir. Cizimde olan Belçika'nın öbür simgeleri *(bira, waffles, midye, kızartma patates, midye tava ve çizgi roman).*

Bob ve Bobette : Reboutant Reboutant, Bob ve Bobette'nin maceraları 348 bölümü *(5 Kasım 2019, çizim : Jean-Marc Krings et senaryo : Zidrou).* Ve bu albüm gerçekten aynı damarda değil. Kuşkusuz, yazarlar Vandersteen'in tüm evrenine, ana karakterleri Lambique, Jerome, Profesör Barrabas'ı alarak diğerleriyle birlikte haraç veriyorlar. Ancak Zidrou ile, bir miktar ikonoklastik olan albüm bile parodiye yaklaşıyoruz. Her iki yazar için de bu albüm ilk ve en büyük zevk ve zevk için yapıldı!

Gizli bir dernek, neredeyse bir tarikat, sadece fransız çizgi roman karakterleri içeren bir dernekle mücadele etmek zorunda kalacak olan Bob ve Bobette kahramanların hikayesidir. Bu dernek üyeleri kendi ülkelerine yabancı çizgi roman kahramanların göç etmesini istemiyorlar.

19 Şubat 1965'te Anderlecht'te *(Brüksel'in bir semtti)* doğan Jean-Marc Krings, Belçikalı bir çizer ve illüstratördür. Brüksel'deki Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nde ve Guy Brasseur'da Woluwe-Saint-Lambert'de okudu. Daha sonra bir Dupa asistanı ve Walli'nin dekoratörü oldu, daha sonra Saint-Luc kliniklerinde çalıştı ve ikinci bir aktivite olarak hastane dergisinin tıbbi makalelerini resmetti. 2018'de, senaryoda Merho'yla birlikte yeni bir dizisi olan Fanny K'yı başlattı.

Asıl adı Benoît Drousie olan Zidrou, 12 Nisan 1962'de Anderlecht'te doğan Belçikalı bir çizgi roman yazarı. En iyi gençlik Öğrenci Ducobu *(1992'den beri, tasarımcı Godi ile)* ve Tamara (2001'den beri, tasarımcı Darasse ile) için çizgi roman serileri birlikte yaratıp senaryo yazmasıyla tanınır. Aynı zamanda, çeşitli kayıtlarda altmıştan fazla albüm yayınlayan ve çoğunlukla, büyük Fransız-Belçika yayıncıları olan Dargaud, Dupuis, Le Lombard ve Bamboo: Özellikle çizgi roman senaryolarının üretken bir yazarı olarak kendini kanıtlamıştır.

Erol Bostancı

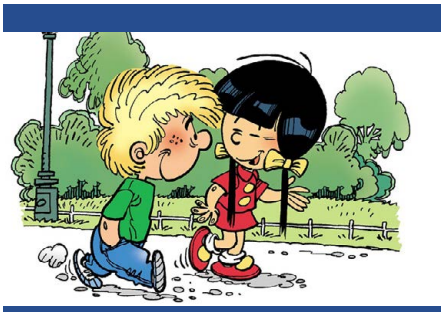

"8 YAŞINDAYSANIZ VE AŞIKSANIZ HAYAT ÇOK GÜZEL"

Cedric'in 33cü albümü : Ellersiz

Cedric'in 33cü albümü : Ellersiz *(Cédric - Tome 33 - Sans les mains)* Avrupa'da Dupuis yayınları tarafından 29 kasım 2019 tarihinde yayınlandı.

Kısa süren bir kılık değiştirme ile ters giden bir yürüyüş ile her zaman dönmeyen büyükbabası arasında Cedric'in sıkılmak için zamanı yoktur. En büyük zevkimiz için, mizah ve hassasiyet dolu bu yeni harekâttaki *(yanlış)* maceraları birbirine bağlayacaktır.

Zor, zordur, küçük bir çocuk olmak ... Öğretmeni, okul psikoloğu, ebeveynler çok meraklı, kabadayı arkadaşları ve kaprisli küçük bir kız arkadaşı arasında, Cedric'in kendisini korumak için yapması gereken çok şey var. huzur. Neyse ki, Dedesi hala orada. Yeni çocuk yıldızı zaten bir aile çizgi romanı klasiği ve aynı nesneyle tüm kuşakları baştan çıkarıyor.

7'den 70'e herkesin sevgilisi Cedric, birbirinden tatlı ve eğlenceli maceralarıyla karşımızda ! *"8 yaşındaysanız ve aşıksanız hayat çok güzel."* Türkiye'de, Cedric albümleri Alfa Yayınları tarafından yayınlanıyor ve bu çizgi roman serisi çevirmeni Zeynep Mertoğlu'dır.

Cedric, Belçikalı Raoul Cauvin ve Laudec'in mizahi çizgi roman dizisidir ve 1986 yılında yayınlanmaya başlamıştır. Cedric Dupont, 8 yaşında, yaramaz ve çok çalışkan olmayan, okulda sık sık kötü sonuçları olan bir çocuk. Okula yeni bir kız öğrenci geldiğinde hayatı değişiyor.

O Çinli kıza Chen dir. Cedric çok hızlı bir şekilde aşık olur. Sevgisini ilan etmek için birkaç kez çalışır, ancak asla başarılı olmaz, çünkü her seferinde ifadesini kaçıran küçük bir sorunu vardır. Ailesi çok zengin olan Nicolas d'Aulnay des Charentes du Ventou'nın rakibi var.

Raoul Cauvin Belçikalı çizgi roman yazarı. Fransız-belçikalı çizgi romanının en üretken senaryo yazarlarından birisidir. 1960'ların sonunda, iki başarılı macera serisi olan Les Tuniques bleues *(Mavi Ceketler)* ve Sammy'yi yarattı. Birincisi Willy Lambil tarafından çizilen, hala Fransız-Belçika çizgi roman ekolünün en çok satanlarından birisidir.

Asıl adı Tony de Luca olan Laudec, İtalyan kökenli bir çizgi roman çizeri. Raoul Cauvin tarafından yazılan ve Dupuis yayınları tarafından yayınlanan çizgi roman dizisi Cedric'in çizeri. Serideki 22. albümden itibaren maceralar artık dijital olarak çiziliyor.

Kısa süren bir kılık değiştirme ile ters giden bir yürüyüş ile her zaman dönmeyen büyükbabası arasında Cedric'in sıkılmak için zamanı yoktur. En büyük zevkimiz için, mizah ve hassasiyet dolu bu yeni harekâttaki (yanlış) maceraları birbirine bağlayacaktır.

LAUDEC-CAUVIN

CÉDRIC 33

Sans les mains

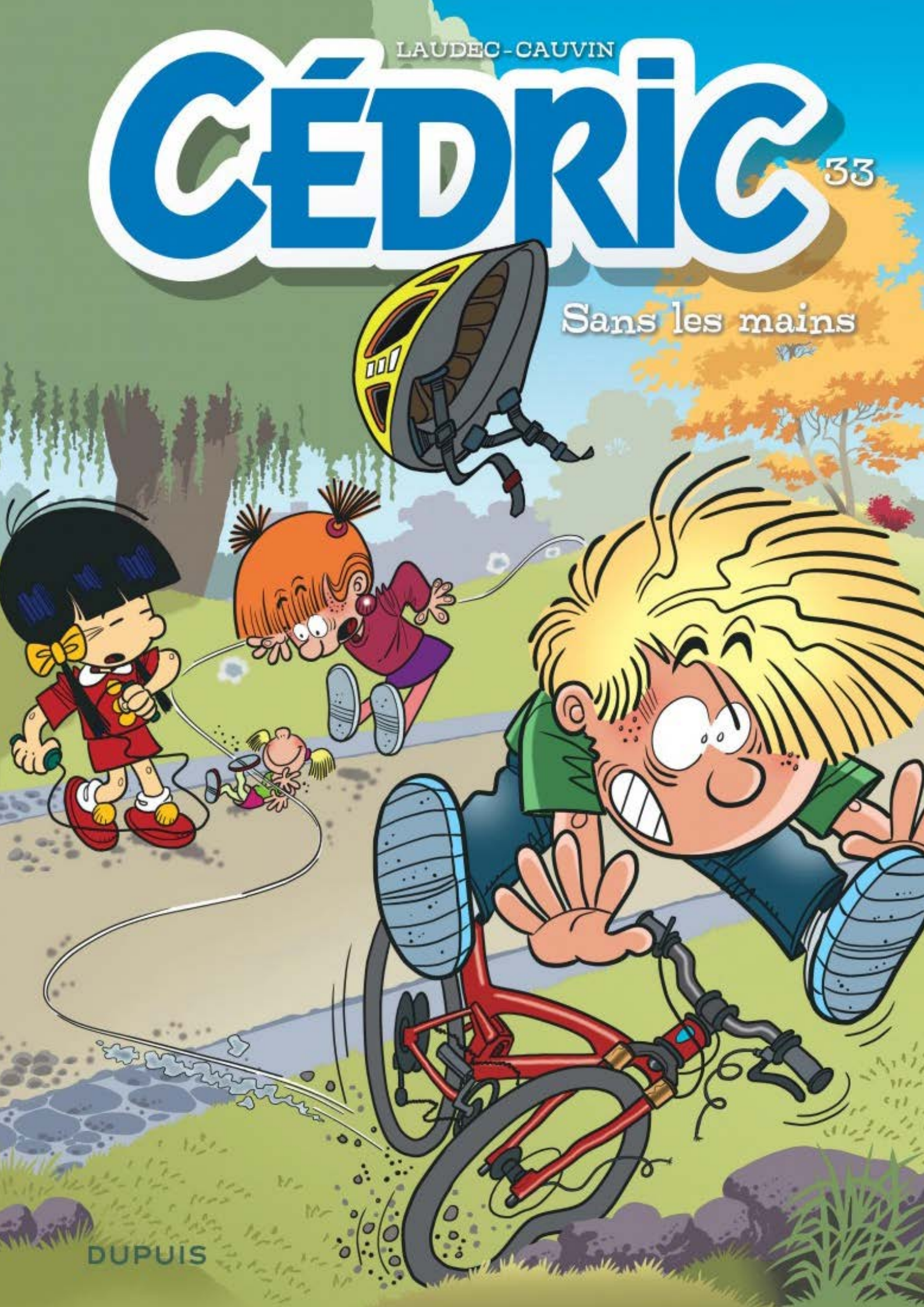

DUPUIS

Erol Bostancı

Thorgal nihayet ailesini buldu, ama sıkıntılı geçmişi ona musallat olmak için geri geldi. Kabuslar gecelerini dolaştırırken, yerleşmiş ve beklenmedik bir düşman ona saldırmaya çalışır. İster beğensin ister beğenmesin, Thorgal hatalarının bedelini ödemek zorunda kalacak.

Thorgal'ın otuz yedinci albümü:

SKELLINGAR KEŞİŞİ

L'Ermite de Skellingar *(Skellingar'ı keşişi)*, Yann tarafından yazılan ve Fred Vignaux tarafından çizilen ve 8 Kasım 2019'da Le Lombard tarafından yayınlanan fransız-belçikalı çizgi roman dizisi Thorgal'ın otuz yedinci albümü.

Thorgal nihayet ailesini buldu, ama sıkıntılı geçmişi ona musallat olmak için geri geldi. Kabuslar gecelerini dolaştırırken, yerleşmiş ve beklenmedik bir düşman ona saldırmaya çalışır. İster beğensin ister beğenmesin, Thorgal hatalarının bedelini ödemek zorunda kalacak.

Çizgi roman yazarı Yann Le Pennetier, lakabı Yann, 1980'lerin başında, Spirou Dergisinde yayınlanan ve **Didier Conrad** ile yaptığı çalışmalarla ***(Les Hauts de page, Bob Marone ve özellikle Les Innommables)*** ün kazandı. Değişik çeşit çizgi romanlarla *(Sambre : Yslaire ile, Freddy Lombard : Yves Chaland ile, Yoyo : Frank Le Gall ile)* ünlü bir Fransız senaryo yazarı oldu.

THORGAL

L'ermite de Skellingar

DESSIN F. VIGNAUX / YANN SCENARIO

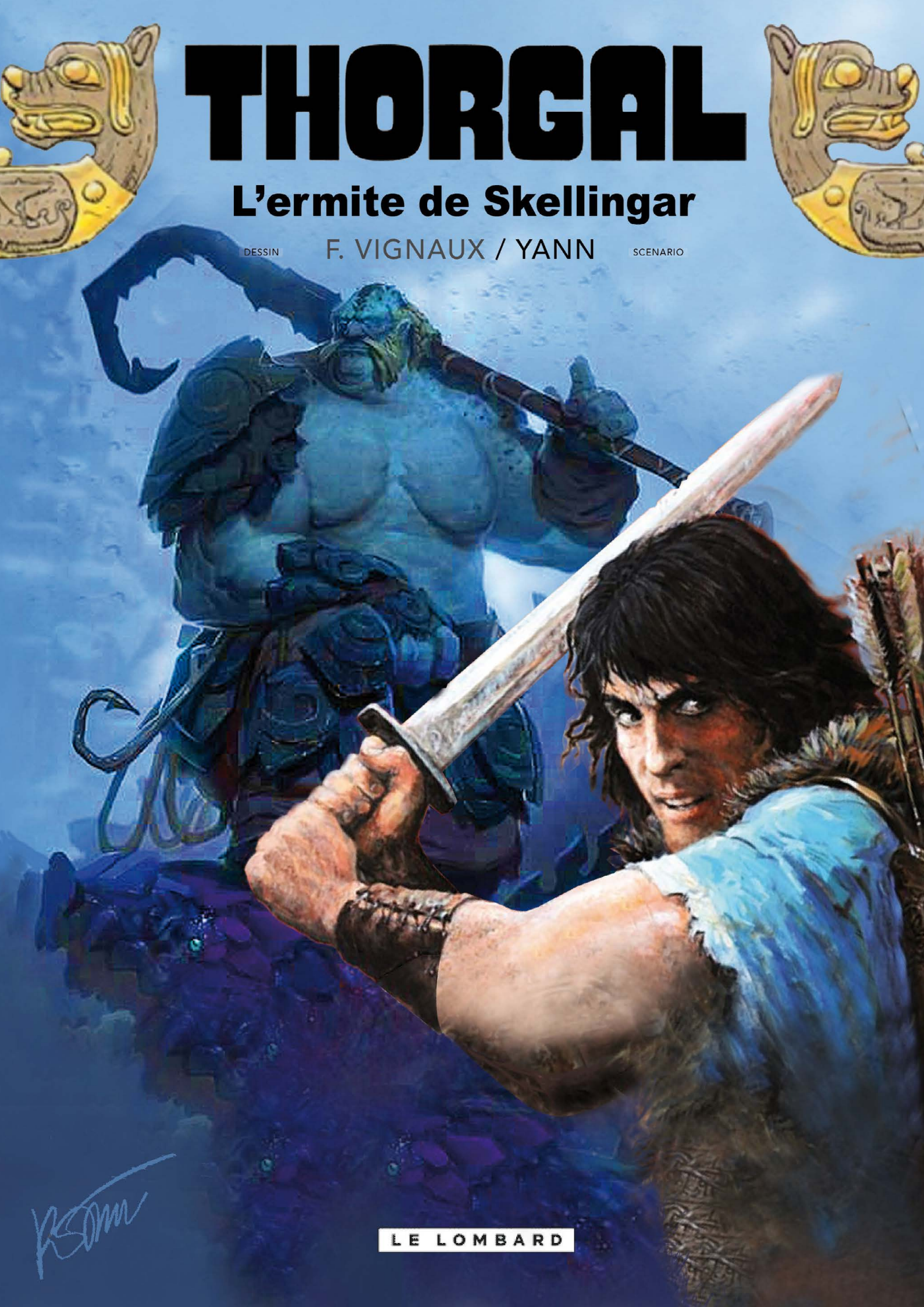

LE LOMBARD

Erol Bostancı

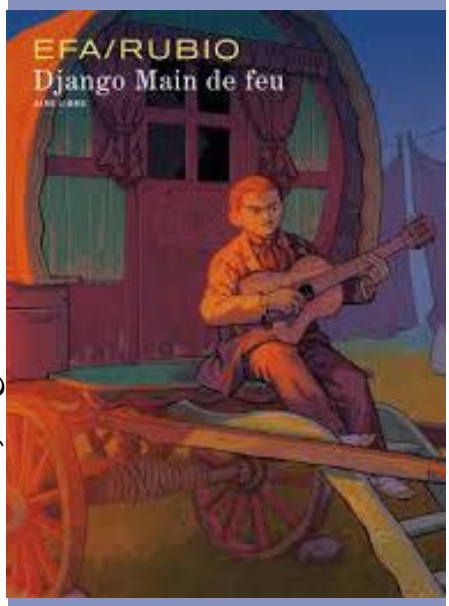

Caz gitaristi, Django Reinhardt bir efsanedir. Ancak Django iki kez doğar. Ilk kez, Karda, 1910 kışında, Belçika'nın Liberchies şehrinde bulunan bir göçebe ailesinde.

DJANGO MAIN DE FEU

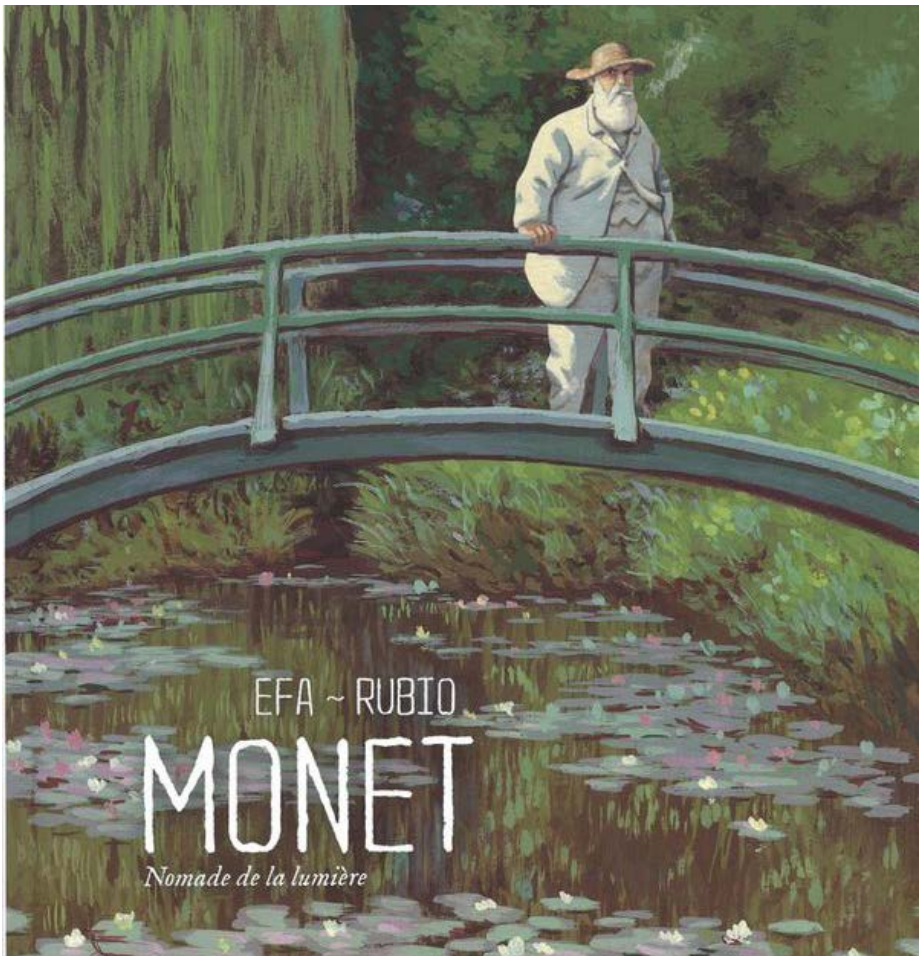

Dupuis yayınlarından 24 ocak 2020 yayınlanacak çizgi roman albümü : Django Main de feu : Aire Libre (Django Ateş Eli : Serbest Bölge) :

2017'de mükemmel albümü Monet : nomade de la lumière (Monet : göçebe ışığı, meşhur Fransız ressamın hayatı oluşturanlar, Salva Rubio ve Ricard Fernandez (takma adı : Efa) yeni bir bölüm ile geri dönüryorlar. Bu eserin önsözü Thomas Dutronc tarafından hazırlanmıştır ve 16 sayfalık belgelenmiş bir dosya içermektedir.

Caz gitaristi, Django Reinhardt bir efsanedir. Ancak Django iki kez doğar. Ilk kez, Karda, 1910 kışında, Belçika'nın Liberchies şehrinde bulunan bir göçebe ailesinde. Ikincisi, Paris'in yanındaki Saint-Ouen'de, 1928 sonbaharında, karavanının ateşinin sol elini kesmesine neden olunca.

Salva Rubio film ve televizyon yapımcısı ayrıca çizgi roman ve çizgi film ressamıdır. Ricard Fernandez senaryo yazarıdır. Aynı zamanda bir yazar ve tarihçidir. Ricard Fernandez da bir Ricard Fernandez çizeridir. 2014 yılında Salva Rubio ile tanışıyor. Sanat ve resim tarihi konusunda tutkulu, Monet gibi bir projede birlikte çalıştılar.

EFA/RUBIO

Django Main de feu

AIRE LIBRE

Bünyamin TAN

AYNALAR

Selin ve Serhat, üniversite yıllarında tanışmışlardı. Arkadaşlıkları zamanla boyut değiştirmişti. Kısa süre içerisinde iyi bir çift olmuşlardı. Fakültenin koridorlarında el ele dolaşırlarken herkes onlara bakardı. Her ikisi de antropoloji bölümündeydi ve aynı sınıftaydılar.

Selin ve Serhat, üniversite yıllarında tanışmışlardı. Arkadaşlıkları zamanla boyut değiştirmişti. Kısa süre içerisinde iyi bir çift olmuşlardı. Fakültenin koridorlarında el ele dolaşırlarken herkes onlara bakardı. Her ikisi de antropoloji bölümündeydi ve aynı sınıftaydılar. Mezun olur olmaz yüksek lisansa başlayıp tamamlamışlardı. Doktoraya da yine birlikte devam ettiler. Bu sırada aileleri tanışmış ve nişanlanmışlardı. Aile arasında sade ve küçük bir tören yapmışlardı. İki genç arasındaki bu yakınlık ailelerine de yansımış ve iki aile kısa zamanda sıkı fıkı olmuşlardı. Serhat'ın askerlik durumu dışında evlenmeleri için bir sebep yoktu. Zaten doktoraya da yeni başlamışlardı.

İlk yıl bitmiş ve tez dönemine geçmişlerdi. Yüksek lisansta da olduğu gibi tez danışmanı olarak Ali Hoca'yı seçmişlerdi. Ali Hoca, uzak doğu halklarının kültürlerine meraklıydı ve kendisi de bir dönem Güneydoğu Asya'da bilimsel geziler yaparak epeyce çalışma konusu elde etmişti. Bu iki hevesli genci de Güneydoğu Asya'ya göndermeyi tasarlamıştı ve Burma halkı üzerine bir tez hazırlamalarını istemişti. Hem gözlerden uzakta ilişkilerinin tadını çıkarmak hem de Türkiye için bakir bir alanda antropolojik araştırma yapıp doktora tezi için iyi bir iş çıkarmak akıllarına yatmıştı. İkisi de tereddüt etmeden bu teklifi kabul etmişlerdi. Ali Hoca da gerekli ayarlamaları yapmış ve bu araştırma gezisini finanse edecek sponsorları ayarlamıştı. Mutlu giden ilişkilerine yeni bir heyecan kattıklarını düşünürlerken onlar için kötü günlerin başlangıcı aslında bu araştırma gezisi olacaktı.

***

Burma'nın başkenti Yangon'a vardıkları gün rezervasyon yaptırdıkları otele ulaşmaları yarım saatlerini almıştı. Yol yorgunluğu sebebiyle yemek bile yemeden duş alıp odalarına çekildiler. Ertesi gün erkenden uyanıp kahvaltılarını yaptıktan sonra daha önceden not aldıkları ve rotalarını çıkardıkları yerleri görmek için otelden ayrıldılar. Önce Mandalay Tepesi'ni görmek istemişti Selin. Küçüklüğünden beri tepelere tırmanmayı ve oradan manzarayı izlemeyi çok severdi. Adım adım çıktıkları tepeden Burma, hem doğası hem de köhne yapılarıyla başka zamandan, başka bir dünyadan bir yer gibi görünmüştü gözlerine. Manzaranın tadını çıkardıktan sonra geri dönüş yolculuğuna geçtiler. Geri döndükten sonra kiraladıkları bir ciple bir sonraki rotalarının yolunu tuttular. Sırada Sagaing Tepeleri vardı. Hem bu tepeyi hem de bu tepenin yakınında bulunan U Min Thonze Pagoda'sındaki rengârenk Buda heykellerini görmek için sabırsızlanıyorlardı. Daha doğrusu Selin sabırsızlanıyordu. Serhat için bu yapılar birer taş yığınından ibaretti. Tepelere varmaları kırk dakika sürmüştü. Araçtan indikten sonra çevreyi dolanmaya ve haritadaki göstergelere uyarak U Min Thonze Pagoda'sına doğru yürümeye başladılar.

- Ne muhteşem bir yer değil mi?

Serhat, her ne kadar nişanlısıyla aynı fikirde olmasa da onu kırmamak için onaylamıştı onu:

- Evet, öyle gerçekten...

- İyi ki Ali Hoca bizi buraya yolladı. Yoksa nereden aklımıza gelirdi Burma'ya seyahat etmek.

- Buraya bilimsel bir gezi için geldiğimizi hatırlatırım tatlım.

- Biraz eğlenmekten kimseye zarar gelmez. Hem iki yılımız var daha. Ne acelen var? Yoksa sıkıldın mı benden bu kadar çabuk?

- Sıkıldığım sen değilsin. Buranın atmosferi. Dürüst olmak gerekirse o kadar da beğenmedim aslında. Hatta bana tuhaf bile geliyor çevre.

- Neden öyle dedin peki?

- Çünkü biricik sevgilimin hevesini kırmak istemedim.

- Şimdi çok mu farklı oldu sanki?

- Hadi ama bana bakma sen. Her şeyden şikâyet eder, sonra en çok keyfini ben çıkarırım. Sanki tanımıyorsun beni.

- Bilmez miyim, gıcık herifin tekisin.

- Sen de bu gıcık herife deliler gibi âşıksın ama naber!

- Özgüvenli uyuz şey! Gel buraya...

Serhat'ı yakasından tuttuğu gibi kendine çekip uzun uzun öpmüştü. Bu ateşli öpücükten sonra yine yollarına devam ettiler. Biraz sonra Buda heykellerinin olduğu yere vardılar. Serhat:

- Vay canına! Bu adamlar hayatlarını sanırım tapınak ve heykel yapmaya adamışlar. Baksana, her yer heykellerle ve tapınaklarla dolu. Tam bir saçmalık!

MKAANS

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

- Ne zaman vazgeçeceksin bu huyundan. İnsanların kültürlerine saygı göstermeyi öğrenmelisin. Herkesin senin gibi düşünmesini ve yaşamasını isteyemezsin. Üstelik sen bir antropologsun. Senin daha hassas olman gerekmez mi?

- Evet, evet biliyorum, düşüncesizim ve boşboğazım ve daha bir sürü şeyim ben.

- Kendini bilmen ne güzel...

İki sevgili didişerek heykellerin olduğu yere giderken birden insanların çığlık çığlığa koşuşmaya ve bir yöne doğru gitmeye başladıklarını fark ettiler. Gelen seslerden kötü bir olayın gerçekleştiğini anlamışlardı. Gayriihtiyari merak duygularına yenilmişler ve onlar da aynı yöne koşmaya başlamışlardı.

Biraz sonra gördükleri manzara korkunçtu. Kucağında bir bebeği olan kadın, düşüp başını heykellerden birinin kenarına vurmuştu ve delinen kafatasından kanlar akıyordu. Selin'in birden midesi bulanmış ve öğürmeye başlamıştı. Serhat, hemen ona sarıldı ve yatıştırmaya çalıştı. Kalabalığı üzerinde tuhaf yazıların ve tılsımların asılı olduğu uzun bir gömlek giyinmiş bir kadın yardı. Doğrudan annenin yanına gitti ve Burma dilinde bir şeyler söylemeye başladı. Selin de Serhat da bu kadının büyücü bir hekim olduğu hemen anlamışlardı. Ne gariptir ki gezmek için çıktıları bu seyahatlerinde araştırmalarında kullanabilecekleri bir materyal gözlerinin önünde cereyan ediyordu. Kadın ölen annenin yanına bir ayna bıraktı ve aynanın üzerine tüylü ve hafif bir örtü örttü. Kızgın ve endişeli bir yüz ifadesiyle ellerini açarak dua etmeye başladı. Aniden örtü hareket etmeye başladı ve kadın, bebeğin göğsü üstüne koymak için aynayı hemen eline aldı. Olanları dikkatle izleyen Selin, birden tepeden tırnağa buz kesilmişti. Kadın aynayı hareket ettirdiğinde gözüne bir bebek görüntüsü ilişmişti. Kıpkırmızı gözlerle ve şeytani bir gülümsemeyle ona bakmıştı sanki. Saniyelik bir görüntüydü bu. Birden soğuk soğuk terlemeye başladı ve benzi sarardı. Serhat ise olan bitene kendini kaptırdığı için ondaki bu değişimi fark etmemişti. Büyücü hekim kadın, aynayı bebeğin göğsüne yerleştirdi ve daha sonra onu kucağına aldı. Bir takım dua sözcükleri döküldü ağzından ve sonra ayağa kalkıp kalabalığı yararak oradan uzaklaştı. O gider gitmez orada bulunan erkekler, kadını bir hasır paspasa sarıp omuzlarına alarak yakındaki köyün yolunu tuttular. Serhat:

- Vay be! Ne olaydı ama? Ali Hoca bunu öğrenince burada olmayı çok isteyecek eminim. Sence de öyle değil mi?

- ....?

- Sana diyorum aşkım, beni dinlemiyor musun?

- Ne, ne dedin?

- Sen iyi misin? Rengin sararmış, terlemişsin hatta?

- Yok, yok bir şey olmadı.

- Emin misin? Bir tuhaflık var sende. Etrafına kocaman gözlerle şaşkın şaşkın bakıyorsun.

- Yok bir şeyim dedim, iyiyim ben. Gidelim mi buradan?

- Ne, gitmek mi? Daha yeni geldik Selin. Hem burayı muhakkak görelim diye başımın etini yiyen sendin, ne oldu?

- Lütfen sorma, gidelim ne olur. Burada kalmak istemiyorum.

- Peki, hem gördüğün manzaradan sonra... Bendeki de laf, etkilendin tabi... Hassas sevgilim benim. Hadi gidelim.

Selin'e sarılan Serhat, onu sakinleştirmek ve kendine getirmek için dil dökmeye devam etmişti. İki sevgili yokuş aşağı dönüş yoluna geçmişlerdi. Serhat, olanları az evvel gördükleri manzaraya bağlasa da Selin gördüğü o görüntüyü aklından çıkaramıyordu.

***

Akşam yemeğini otel yakınındaki bir mekânda yediler. Burası yerel lezzetleriyle meşhur bir restorandı. Serhat pirinç, yeşil sebzeler ve tavuk etinden yapılan nan gyi thoke istemişti. Aklından o bebek görüntüsünü çıkaramayan Selin, sevgilisinin kolunu sarsmasıyla kendine

gelmiş ve hindistan cevizi sütü ve tavuk etiyle yapılan onnokauswe söylemişti kendine. Yemeklerini yedikten sonra otellerine gittiler. Serhat, Selin'deki tuhaflığın ve durgunluğun farkındaydı:

- Sende var bir şey, ama söylemiyorsun.

- Lütfen üstüme gelme, çok yorgunum. Konuşacak halim yok.

- Ben seni konuşturmasını bilirim. Gel buraya...

Selin'i tuttuğu gibi yatağa atan Serhat, bir yandan onu gıdıklamaya bir yandan da tenine öpücükler kondurmaya başlamıştı. Biraz sonra üzerindeki gerginliği atan Selin de sevgilisinin bu arzulu öpücüklerine karşılık verdi ve iki âşık geceyi sevişerek geçirdiler.

***

Ertesi sabah erkenden uyandı Selin. Serhat henüz uyuyordu. Dünkü olanlar hâlâ gözünün önünden gitmiyordu. Hem kafasını dağıtmak hem de havasını değiştirmek için giyinip otel lobisine indi. Yanına yeni başladığı romanını da almıştı. O uyanana kadar kitap okuyup zamanını değerlendirmek istemişti. Lobiye indiğinde gözü köşedeki tekli koltuğa takıldı. Henüz ortalıkta kimse yoktu. Koltuğa oturup kitabını açtı ve okumaya başladı. Biraz sonra elinde temizlik malzemeleriyle resepsiyon görevlisi çıktı küçük bir odadan. Selin'i görünce hafifçe eğilerek onu selamladı:

- Günaydın hanımefendi.

- Günaydın, teşekkür ederim.

- Nasılsınız efendim, otelimizden memnun musunuz?

- Evet, son derece sevimli ve sıcak bir yer. Çok hoşuma gitti.

- Peki, yatağınızla ilgili bir sorun mu var?

- Hayır, bunu da nereden çıkardınız?

- Böyle erken bir saatte sizi lobide görünce bir memnuniyetsizliğinizin olabileceğini düşündüm efendim, o sebeple sordum. Lütfen yanlış anlamayın.

- Ah, hayır tabi ki öyle değil. Lütfen öyle düşünmeyin. Oteliniz gayet konforlu. Sorun benle ilgili.

- Yardımcı olabileceğim bir şey var mı?

- Aslında size sormak istediğim bir şey olabilir.

Dünkü tanık olduğu olay ve gördüğü görüntü geldi birden aklına. Belki bu adam neler olduğunu ona anlatabilirdi. Bir çırpıda olan biteni ona anlattı. Adam onu dinledikten sonra gördüklerinin ne anlama geldiğini anlatmaya başladı:

- Bahsettiğiniz o kadın, büyücü hekim kadınlardan biri olmalı. Annenin yanına ayna koyması, bizler aynanın insanın ruhunu yansıttığına ve öte âleme açılan bir kapı olduğuna inanırız, bebeğin ölen annesinin ruhuyla olan bağlantısını kesmek için. Annenin ruhu öbür âleme yolculuğa çıkarken bebeğin ruhu da onunkini takip edebilir ve böylelikle o bebek de ölebilirdi. Büyücü hekim kadın bunu engellemek için o ayini yapmış olmalı. Kızgın bir ifadeyle ettiği duayla annenin ruhuna seslenmiş olmalı. Ona bebeği peşinden sürüklememesini ve bu âlemde kalmasını sağlamasını istemiştir. Ruhu aynaya hapsederek bebeğin onunla bağlantısını kesmiş ve bebeğin ruhunun bu âlemde kalmasını sağlamış.

Selin duyduklarıyla gördükleri arasındaki bağıntıyı yeni yeni fark etmişti. Aklına takılan esas soruyu ise sorup sormamakta tereddüt ediyordu. Aniden sormaya karar verdi:

- Peki, aynada gördüğüm gözleri kırmızı kırmızı parıldayan bebek görüntüsü nedir?

Adam, korku dolu gözlerle Selin'i süzmeye başladı.

- ...?

- Neden öyle baktınız?

- Siz aynada öyle bir bebek görüntüsü mü gördünüz?

- Evet, anlamı nedir peki?

- Hanım efendi, siz geçmişte nasıl bir günah işlediniz?

(Devam edecek)

SÖYLENCELER VE EFSANELER ÜZERİNE MUHTELİF GEYİKLER:

"Kocakarı Masalları"

Kendisi de yazar olan *(Alemlerin Çöpçatanı, Paris Yayınları, 2018)* arkadaşım Ömer Faruk Yazıcı'yı bilhassa Twitter alemlerine aşinaysanız **"Nane Molla"** adıyla tanırsınız. Nane Molla ile ben genellikle edebi, tarihi mevzularla ilgili sık sık görüşürüz. Whatsapp'ın kesmediği noktada telefonların da devreye girdiği bu sohbetlerimiz, söyleşilerimiz hayli vakit aldığından, geyikler geyikleri kovaladığından, ekseriyetle de folklor, efsane, halk edebiyatı çerçevesinde olduğundan dedik ki, **"Bu mevzuları niye kaydedip ahaliyle de paylaşmayalım?"**

Kocakarı Masalları hem Youtube hem de Spotify üzerinden her hafta cumartesileri yayınladığımız 30-40 dakikalık belli bir konu etrafındaki sohbetlerimizden oluşuyor. Son olarak bir konuk ağırlayarak ayda bir de bu türden bir podcast yayınlamaya karar verdik ki ilk konuğumuz Ege Üniversitesinden halk bilim alanındaki araştırmalarıyla tanıdığımız Seçkin Sarpkaya *(Türklerin Şeytani Masalları, Türk Kültüründe Vampirler, Tebriz Masalları-Karakum Yayınevi)* oldu.

Buradan da duyurmuş olalım, her haftasonu buluşmak üzere yayın bağlantılarını da şuracığa bırakayım…

Youtube: https://www.youtube.com/channel/UCT90-jtUff54FG3siufE5bw
Spotify: https://open.spotify.com/show/4xetMutRB3nlln3MxtoPQl

Brian Bolland, *'İngiliz istilâsı' sırasında Amerika'ya giden Bolland 2000 yılı dolaylarında, "Batman, Killing Joke'dan bu yana sadece kendi yazdığı çizgiromanları çizdiğini söyler. Daha sonra da buna şöyle açıklık getiriyor:*

"O zamandan beri bir başkasının da eli olan çizgiromanları çizmek istemedim. Kendi yazmadığım ya da nihayetinde başkası tarafından renklendirilecek bir hikâye üzerinde çalışmamayı tercih ederim. Yine de hayatımı kazanmak zorundayım elbette. Bu noktada kapaklar benim için güvenli bir liman oluşturuyor. Başkasının renkleri işimi batırırsa, kimin umurunda. Sadece bir sayfadır o. Hayatıma devam edebilirim..."

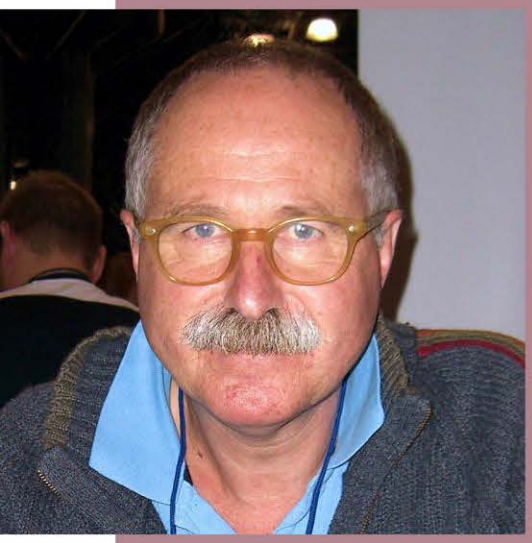

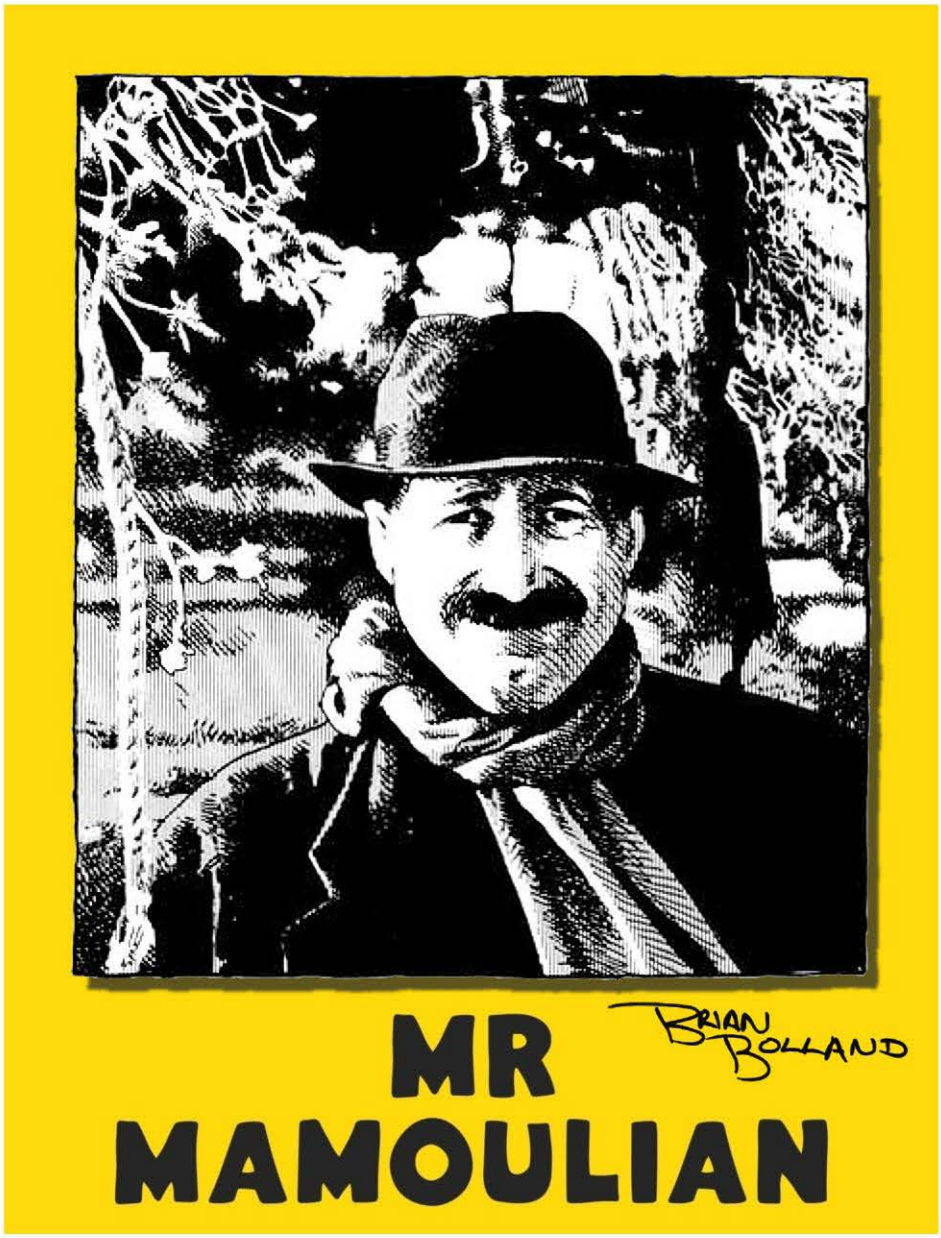

Bağlanmak ve Felsefî bir Mesele... yanında ayrıca Pastırma!

Ünlü İngiliz sanatçı **Brian Bolland**, yarı-otobiyografik mizahî bandı **Mr. Mamoulian**'ı ilk olarak underground magazin ***Escape****'de* yayınlamıştı (tesbit edebildiğim kadarıyla 1987). Daha sonra dizi ***Cheval Noir*** ve ***Negative Burn*** antoloji periyodiklerinin sayfalarında devam etti.

Bir Cheval Noir sayısında karşıma çıkan birbiriyle bağlantılı iki bandı özellikle dikkat çekici buldum. İlk panel metninde de bahsedildiği gibi **Man Ray**'ın 1930 tarihli *"**Nu attaché**"* (bağlı çıplak ya da

tersi) adlı fotografından yola çıkılarak çizilmiş bu iki sayfada Bay Mamulyan derinlere inmeye ve kimi klişe kavramlar üzerinde tartışmaya çalışıyor ve bakın neler oluyor...

Ama daha önce, hazır elim deymişken, sanatçının Mr. Mamoulian bandlarını da derlediği "Bolland Strips" adlı kitabının ilgili bölümdeki bi.r hikâye lezzetindeki sunum yazısını okumak hoş ve bilgilendirici olabilir diye düşündüm:

Mr. Mamoulian / Giriş

Uzunca bir süredir Mr. Mamoulian okumadım ve şimdi başlamaya da niyetim yok. Bu sizin işiniz!

Hatırlayabildiğim kadarıyla, çalışmak için çizecek bir şeyler bulmakta zorlanıyordum o sıralar ve aklımın loş girintilerinde, hayâl meyâl hatırlayabiliyordum, aslında bir zamanlar oturup bir parça kâğıda çiziktirmekten ne kadar zevk

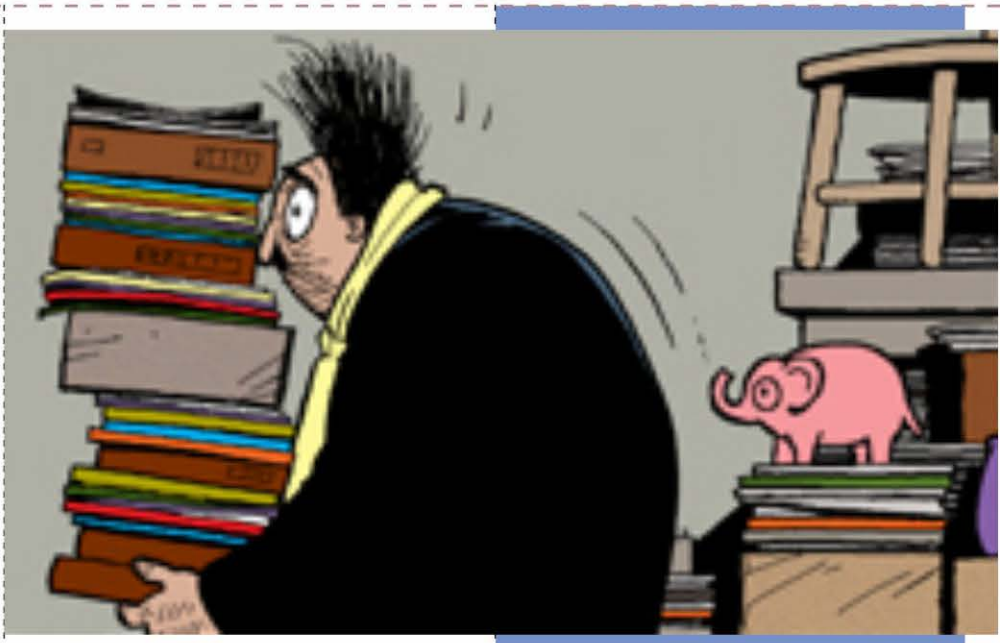

aldığımı. Bir sayfa çizgiroman yapmanın bir dosta mektup yazmak kadar kolay olması gerektiğini söylemişti biri. Sonunda ben de tam öyle yaptım. Bir parça kâğıt aldım ve aklıma her ne gelirse çizdim. Kendimi şaşırtmaya çalıştım. Yanlış bir şey yaptıysam eğer, onun aynen orada kalması gerekliydi. Bu sebeple Mamoulian çok iyi sayılmaz ancak zaten demek istediğim de bu.

Ben gerçekten **Bert Breathed** olmak istedim aslında. ***'Bloom County'*** bandlarını severim ama espri benim güçlü noktam değildir. Ben her yönde cesaretle ilerleyecek bir şey istedim. Her yarım yamalak fikrimle ilgili ve şimdiye kadar ilgilendiğim her şey hakkında olmasını istedim. Benim/Mr. Mamoulian'ın sevdiği müzik hakkında. Çin'deki infazlar (yine bu kitapta bir yerlerde görebilirsiniz) ilk defa burada yayınlandı. Ve her nasılsa kontrolden çıktı. Hepsi biraz

***Man Ray** (Emmanuel Radnitzky), 1890 - 1976. Kariyerinin çoğunu Paris'te geçiren Amerikalı bir görsel sanatçıydı . Dada ve Sürrealist hareketlere önemli katkılarda bulundu. Çeşitli ortamlarda büyük eserler üretti, ancak her şeyden önce kendisini ressam olarak gördü. Fotoğrafçılığıyla tanınıyordu ve tanınmış bir moda ve portre fotoğrafçısıydı. Man Ray, kendisine referans olarak "rayograf" dediği fotogramlarla yaptığı çalışmalarla da dikkat çeker*

***"Nu attaché"** (çıplak bağlı), Man Ray (1930). şiddeti cinsel bir fantezi olarak yücelttiği ünlü fotografı.*

bulanık artık. Karakterler kendi başlarına bir hayat sürdürebilir gibi görünüyor... Ne demek istediğimi anladınız mı?

Eskiden ***Londra**'nın **Covent Garden**'ında*, küçük bir arka sokakta, bir *"Arnavut Dükkânı"* vardı. Bir keresinde onların giydikleri beyaz keçe bir fes ve küçük bir çift başlı kartal iğne satın almıştım oradan. Gece geç saatlere kadar çalıştığım bir sırada, kendimi iyice zıvanadan çıkmış Tiran Radyosunu dinler halde buldum. Gitgide daha çok bulanıklaşıyor. Uykusuzluk. Bir şekilde ben Mr. Mamoulian'dım ve başka birisi bütün bunları yazıyor, çiziyordu. Bana Arnavut ve adının da Alban Skandabeg olduğunu söylemişti. Pek o kadar emin değilim bundan. Kavrayışı hepten yanlıştı. Sanırım ismi uydurmaydı ve hiç bir şekilde de oralı değildi. Ama bana bu sayfaları göndermeyi sürdürdü. Ben de onları kendi adıma imzalamak ve benimmiş gibi satmak zorunda kaldım. Aksi halde yayınlanmaları mümkün olmazdı. Başka seçeneğim yoktu. Yaşlı annemi rehine olarak tutuyordu yani. Sayfaları gönderme zamanı geciktiğinde bunu ona söyledim ve her nasılsa bir yolunu bulup, bana bir şekilde ulaştırdı onları. Bazen gizli yerlere bıraktı onları. Hepsini hatırlamıyorum.

Ama iş yığılıyor. (Cümleye asla bağlaçla başlama. Biliyorum!) Tamamı 54 sayfaydı. Yüzüncü sayfada heyecanlı bir sonuca doğru çalıştığını söyledi bana. Bir ya da iki kişi ölecekti. Kim olduğunu söylemedi. Anahtar fildeydi. Ama dediğim gibi, iş yığılıyor. Yığınlar o kadar büyüyordu ki oradan oraya taşımak, kutulara koymak zorunda kalıyordum sayfaları. Yığınlar küçülüyor ve büyüyor ve kendi başlarına bir hayat sürdürebiliyorlar. Ve her nasılsa Mamoulian yapıtlarının 54 sayfası ortadan kayboluveriyor* ve onları görmüş değilim o zamandan beri .

Hayır gerçekten! Uydurmuyorum bunu!

Brian Bolland

** Mamoulian sayfalarının orijinalleri (muhtemelen yayıncının elindeyken) kaybolmuştur. Bolland kafa bulmuyor yani. (ç.n.)*

stoktan.blogspot.com'dan yeniden düzenlenerek aktarılmıştır.

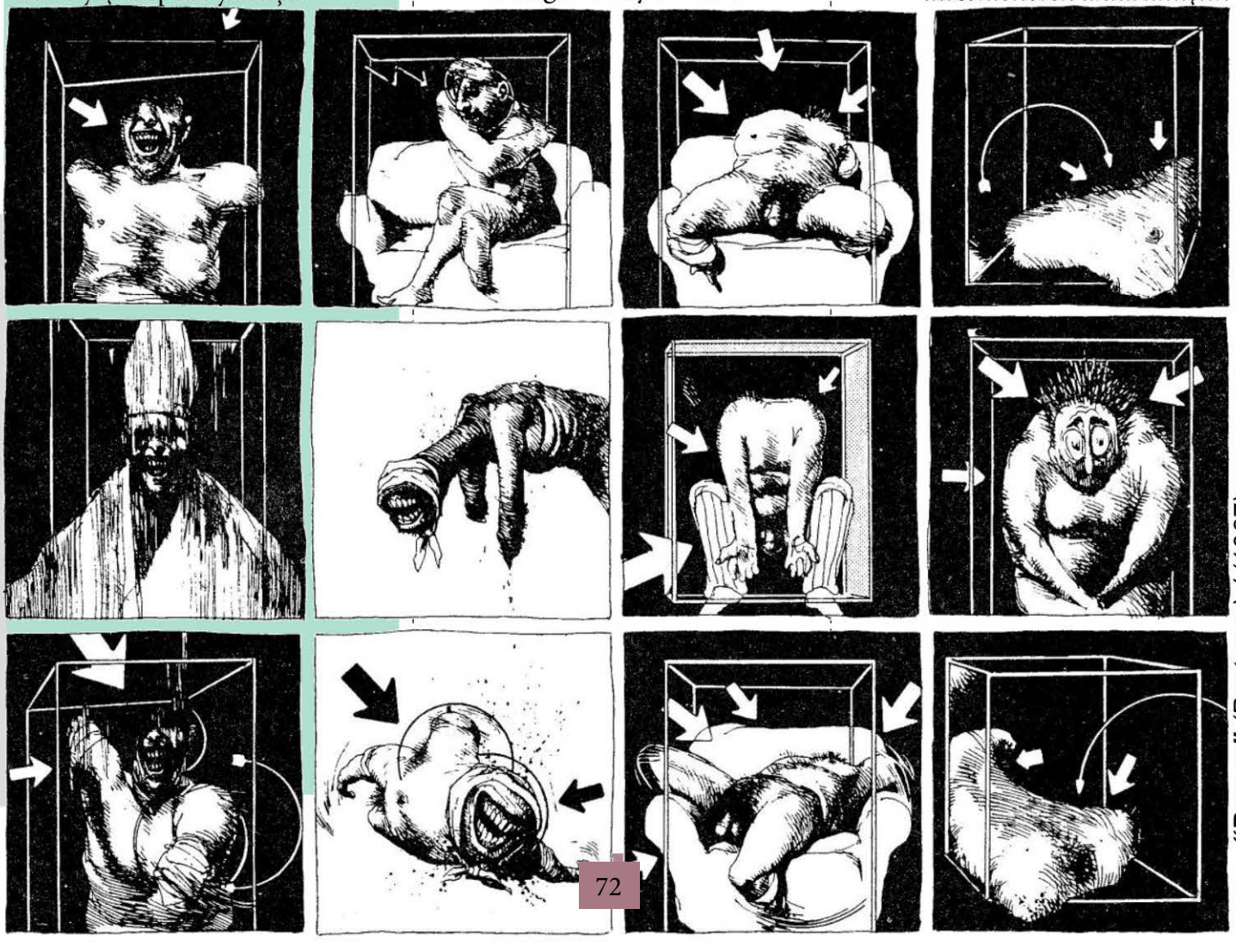

***"Bacon"** (Pastırma) / (1987)*

BAĞLANMAK

BOLLAND

Çeviri: STokta

BU KADIN BAĞLANMIŞ.

ÜNLÜ SÜRREALİST SANATÇI **MAN RAY** (1890-1976) TARAFINDAN BAĞLANMIŞ. MUHTEMELEN KENDİ İSTEĞİYLE KABUL ETTİ BAĞLANMAYI ÜSTELİK.

BELKİ DE BUNUN **SANAT** OLDUĞUNA İNANDIRILARAK KANDIRILDI. KİM BİLİR.

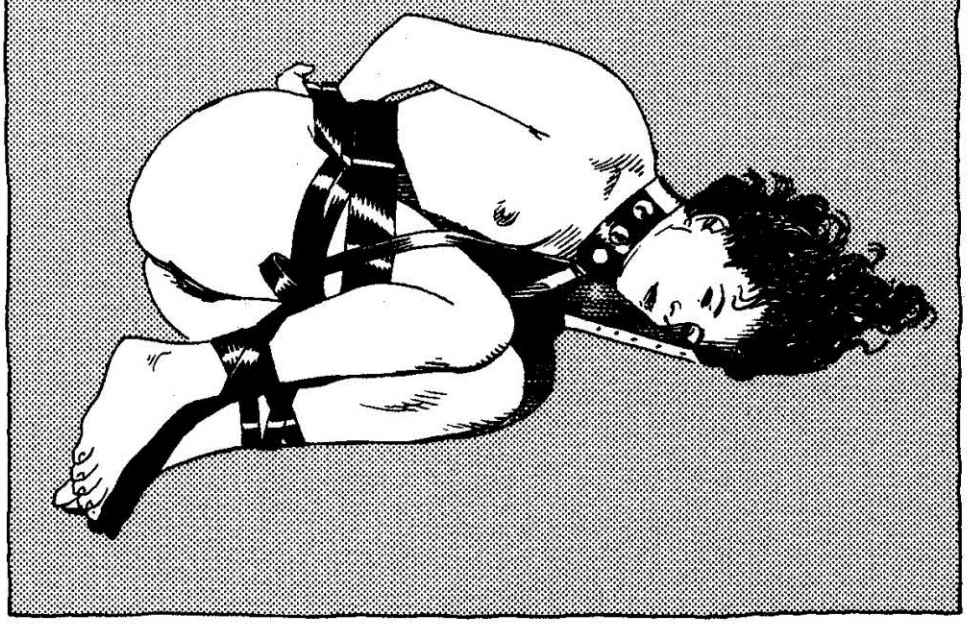

HAREKET ETME ÖZGÜRLÜĞÜNDEN VAZGEÇMİŞ. HAYSİYETİNDEN VAZGEÇMİŞ. KENDİSİNE KARŞI SORUMLULUKLARINDAN VAZGEÇMİŞ. HER ŞEYDEN VAZGEÇMİŞ.

SEN VE BEN -DİĞER TARAFTAN- DERİ BAĞLARLA, ÇIPLAK SINIRLANDIRILMADIK. BİZ ÖZGÜRÜZ. ŞAHSÎ SORUMLULUK VE SAYGINLIĞIMIZDAN HOŞNUT HALDE DOLANIP DURMAKTA ÖZGÜRÜZ BİZ.

HER SABAH SAAT 7:00'DA ÇALAR SAATİN SESİYLE UYANMAKTA ÖZGÜR... ÖZGÜR, YERALTINDA METROLARA KENDİMİZİ SIKIŞTIRMAKTA, TIPKI AYNINI YAPMAKTA ÖZGÜR OLAN DİĞER BİNLERCESİ GİBİ.

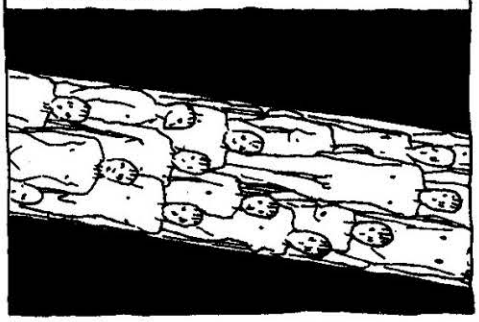

ÖZGÜRÜZ KARARLARIMIZI BİZİM YERİMİZE BAŞKALARININ VERMESİNE GÖZ YUMMAKTA. KENDİMİZİ BETON KUTULARA HAPSEDİP KİLİTLEMEKTE ÖZGÜR. ONURUMUZDAN ÖDÜN VEREN VEYA TOPLUMU BİR ARADA TUTAN DÜZENİ TEHLİKEYE SOKAN KİMİ FAALİYETLERİMİZİ SINIRLAMAKTA ÖZGÜRÜZ.

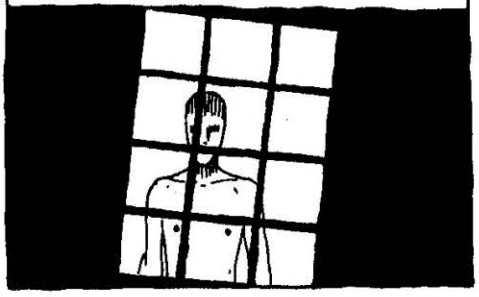

ÖZGÜRLÜK MÜTHİŞ BİR KAVRAM. GERÇEKTE İSTEDİĞİMİZ ŞEY, KARAR VERİYOR OLMA HÂLİNDEN VAZGEÇMEK. KENDİ ONURUMUZUN AĞIRLIĞI ALTINDAN KURTULMAK. SOSYAL DÜZENİN ÇARKINA BAĞLANMAK İSTİYORUZ. ELİMİZ AYAĞIMIZ BAĞLI. ÇIPLAK. SORUMLULUKLARDAN ÂZÂDE, HAYSİYETTEN. HAREKET ETMEKLE UĞRAŞMAKTAN BİLE. TAMAMEN ÖZGÜR.

SENİ BAĞLAMAMI MI İSTİYORSUN?

NE !? AMAN TANRIM, HAYIR!

BENİ BAĞLAMAK MI İSTİYORSUN?

HAYIR HAYIR HAYIR!... BEN YALNIZCA FELSEFÎ BİR KONUYA DİKKAT ÇEKMEK İSTİYORUM.

O ZAMAN NEDEN BANA BU PORNOGRAFİK CİNSİYETÇİ PİSLİĞİ GÖSTERİYORSUN?!

...AMA SEN KASTEN ANLAMAZDAN GELİYORSUN...

"**Tied up**", *Cheval Noir #05 (Dark Horse Comics)/ 1990*

FELSEFÎ BİR KONU

BOLLAND

*Esprinin orijinali; "No strings attached", bağlayıcı değil, zorunluluk yok anlamında bir deyim.

"A philosophical point", Cheval Noir #05 (Dark Horse Comics)/ 1990

Aynur Kulak

SAPLANTILI BİR MÜCADELENİN HİKAYESİ

Moby Dick'i yazmaya neresinden başlasam diye düşünüyorum. Denizin en ince ayrıntılarına varana kadar yazıldığı denizlerden, okyanuslardan mı, balina Moby Dick'ten mi, balinayı alt etmeye ve yakalamaya yemin etmiş Kaptan Ahab'dan mı yoksa doğum anından ölüm anına insanın hayata karşı verdiği mücadeleden mi? Moby Dick tek bir şeyden veya temel birkaç özelliğinden bahsedebileceğiniz bir eser değil. Çok daha fazlası. Hele de altını deşerek, tüm ayrıntılarına dikkat ederek okusanız nelerle karşılaşabileceğinizi asla tahmin edemeyeceğiniz, sürprizlerle, heyecanlarla dolu bir kitap. Herman Melville'in bunda payı çok büyük elbet. Katip Bartleby'nin de yaratıcısı olan Melville 1891'de tanınmayan bir yazar olarak öldüğünde 20. Yüzyılın en önemli yazarı olarak niteleneceğini

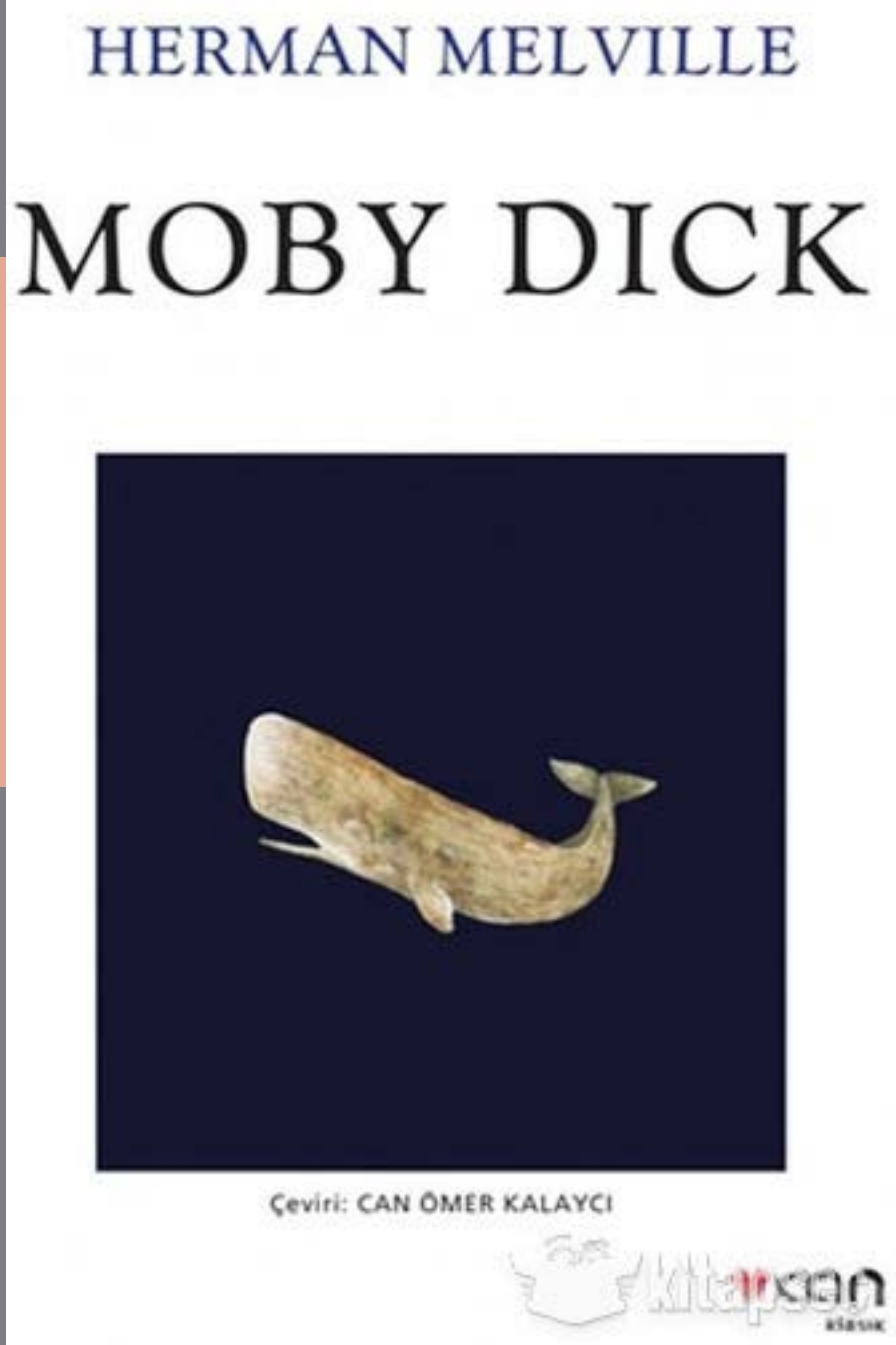

MKAANS

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

tahmin eder miydi acaba? Sanmıyorum.

İsmael Deyin Bana

Can Yayınları tarafından yayımlanan Moby Dick için 20. Yüzyılı tanımlayan eser denmesinin sebebi değişmeye çalışan ve yeni yeni oluşmaya başlayan dünya düzeninin bir tezahürü olarak yazılmış bir eser olması hiç şüphesiz Bir balinayla denizci bir adamın hikayesinin anlatımından ziyade, ABD'de kurulmak istenen kapitalist siteme, toplumsal oluşumlara ve sosyal düzene eleştiri niteliği de taşıyan Moby Dick için aslında devasa bir sistem eleştirisi diyebiliriz. Tüm eleştirileri yapabilmek adına okyanusu, balinayı, bu iki devasa doğa harikasını kullanan Herman Melville'in hayatına baktığımızda denizde geçen aylarını ve sonucunda mürettebatla birlikte bir adaya çıkıp, burada ada yerlilerine esir düşmesiyle beraber yaşadıklarına şahit oluyoruz. Ve Moby Dick hikayesinin salt hayal ürünü bir hikaye olmadığını anlarız.

"İsmael deyin bana. Birkaç yıl önce, tam olarak ne kadar önce olduğunu boş verini cüzdanımda beş kuruş yokken ve karada beni özel olarak ilgilendiren hiçbir şey olmadığı için bir yelkenliyle biraz dolaşıp dünyanın sulu kısmını göreyim diye düşündüm. Bu, benim kafamı dağıtma ve bünyemi düzenleme yöntemimdir. Ne zaman suratım asılsa, ruhumda nemli ve yağmurlu bir kasım hüküm sürse, ne zaman farkında olmadan cenaze levazımcılarının önünde dursam ve rastladığım her cenazenin ardına takılsam, özellikle içimdeki sıkıntılar ne zaman beni kıskıvrak yakalasa ve sokaklara çıkıp bile bile insanların kafalarına birer tane patlatmaya ancak güçlü terbiyem sayesinde engel olabilsem, işte o zaman en kısa zamanda denize açılma vaktimin geldiğini anlarım. Bu benim tüfeğim ve mermimdir."

Epik Bir Hikaye

İsmael deyin bana diye başlayan Moby Dick daha ilk paragrafıyla aslında nasıl bir eser ile karşı karşıya olduğumuzu göstermiş oluyor bize. Kimileri için gerçek bir nefret ve kin hikayesi olarak nitelendirilse de Kaptan Ahab'ın devasa balina Moby Dick ile girmiş olduğu mücadele yazar Herman Melville'in Amerika ile ilgili yaşadığı süre boyunca geliştirdiği düşüncelerinin, mücadelesinin bir bütünüdür. Son derece saplantılı, kafasına koyduğu şeyi kesinlikle yapmak isteyen Ahab, Moby Dick'e karşı tek ayağını kaybetse de asla vazgeçmez. Bu kendisine kafa tutan balinayı yakalayacaktır. Roman her yeni bölüm her yeni sayfa ile epik ve lirik boyutta okuyucunun dimağında benzersiz bir tat bırakırken psikolojik ve simgesel katmanlarıyla da okuyanı derinden etkiliyor.

Dünya klasiklerinin başyapıtlarından biri olan Moby Dick'i okumanız dileğiyle

Moby Dick

Yazar : Herman Melville

Yayınevi : Can Yayınları

Türü : Roman

Çeviri : Can Ömer Kalaycı

Yayın Tarihi : Kasım 2019

Sayfa Sayısı : 714

Atilla Bilgen

NE İŞİM VAR BENİM VİETNAM'DA?

KAMBOÇYA HAVASI!

Siem Reap'e gitmek için Hanoi havaalanındayız. Ancak uçağın kalkmasına daha saatler var. Oyalanmak amacıyla eşimle her tarafı tavaf ediyoruz, standart havaalanlarından tek farkı, yolcu profili. Baktığımız her yer çekik gözlülerle dolu ve nedense birbirleriyle kavga eder gibi konuşuyorlar!

Siem Reap'e gitmek için Hanoi havaalanındayız. Ancak uçağın kalkmasına daha saatler var. Oyalanmak amacıyla eşimle her tarafı tavaf ediyoruz, standart havaalanlarından tek farkı, yolcu profili. Baktığımız her yer çekik gözlülerle dolu ve nedense birbirleriyle kavga eder gibi konuşuyorlar! Yürümekten sıkılınca kahve aldım ve kapıya yakın bir yere oturup kitap okumaya başladım. Ne zaman başımı kaldırsam, gruptakilerden biriyle göz göze geliyordum. Sıkıntıdan herkes vakit öldürmenin başka bir yolunu bulmuştu. Kimi uçakların kalkış inişlerini seyrediyor, kimi cep telefonuyla oyun oynuyor, kimileri de eşiyle alışveriş yapıyordu. NeriMAN'ım süpermanım ise, oturmanın kendisini yoracağını(!) bahane ederek dolaşmaya devam etmişti. Oturduğum yerden görebildiğim kadarıyla, her mağazanın önünde mola verip içeriye giriyor ve hediyelik eşyalara, çantalara, giysilere bakıyordu. Henüz para istemediğine göre, aklına yatan bir şeyle henüz karşılaşmamış olmalıydı. Kahvemden ufak bir yudum aldığım sırada, Adıesintilerdengelen Hanım "Gaz odasına gidiyorum. Geliyor musun?" diye sordu. Aslında halimden memnundum ve sigara içmek gibi bir niyetim yoktu, ama aklıma karpuz kabuğunu bir kere düşürmüştü! Teklifini ikiletmeden kitabı çantama koydum ve "Haydi gidelim." diyerek ayağa kalktım.

Sigara içenlerin bir an önce ölmesi için tasarlanmış olan oda,

havalandırmasız, penceresiz ve küçücüktü. İçerisi kesif bir sis tabakasıyla kaplıydı. Kapıyı açmamızla birlikte en az on sigara içmiş kadar dumanı teneffüs ettik. Günlük nikotin ihtiyacımızı bedavaya getirmiş olmanın keyfiyle etrafımıza bakındık. İnsanlar ellerinde kahveleri küllüklerin etrafında toplanmış fosur fosur sigaralarını tüttürüyorlardı. Dumandan etkilenmemeleri normaldi, zira tütün doğal bir antidepresandı! Aynı zamanda konsantrasyonu artırır, kilo almayı engeller ve haz verirdi. Sağlık için birer tane de biz yaktık! Ancak çektiğim her nefeste bir paket içmiş gibi oluyordum. Adıesintilerdengelen Hanım'a "Gidelim buralardan, dayanamıyorum!" dedim. Henüz yarılanmış sigarasını küllükte söndürürken "Seni de duman rahatsız etti değil mi?" diye sordu. Başımı olumsuz anlamda iki yana sallayarak "Duman değil, Aşırı serotonin!" dedim.

Gaz odasından çıktığımızda uçuş saati yaklaşmış, bineceğimiz kapının önünde kuyruk oluşmuştu. Pencereden dışarıya baktım, ortalıkta uçak gözükmüyordu. Muhtemelen rötar vardı ve insanlar boşuna ayakta bekliyorlardı. Bilinçli olduğumdan elektronik panoya göz attım; gecikme yoktu. Hemen eşime bakındım. Yoktu. Anlaşılan mağazalar onu yutmuştu! Bir an, ama sadece bir an fırsattan yararlanıp Kamboçya'ya tek başıma gitmeyi düşündüm. Gitmek mesele değildi, fakat eninde sonunda geri dönecektim. İşte o zaman beni elinden kimse kurtaramazdı! Şeytanı zihnimden kovup telefonla eşimi aradım. Açar açmaz konuşmama fırsat vermeden "Çok güzel bir çanta buldum hayatım. Fiyatı da çok uygun! İstersen gel bir de sen bak." dedi. Bunun Türkçe anlamı çok basitti: "İşim bitti. Hesabı ödemen için seni bekliyorum!" Normal şartlar altında itiraz edemezdim, ne var ki şu an elimde harika bir koz vardı!

"Çok isterdim canım. Ancak uçağın kalkış zamanı geldi. İnsanları içeri almaya başladılar. Artık önümüzdeki havaalanlarına bakacağız!"

Uzun bir sessizliğin ardından "O kadar zaman geçmiş olamaz. Daha iki mağaza ya baktım ya bakmadım!" dedi. Ses tonu yaşadığı hayal kırıklığını ele veriyordu, keyiften gülmemek için dudağımı ısırırken "Maalesef geçmiş!" dedim. "Rötar da mı yok?" diye sordu son bir umutla. "Yok. Ama çantayı illaki alacağım diyorsan sana iyi alışverişler. Ha bu arada ben bir Kamboçya yapıp geleceğim. Artık İstanbul'da görüşürüz." dedim ve yanıtını beklemeden telefonu kapattım. Bir dakika sonra yanımdaydı. Yalan söyleyip söylemediğimi anlamak istercesine önce kapı önündeki kalabalığa, sonra da elektronik panoya baktı. Haklı olduğumu söylemesini beklerken alamadığı çantanın hırsını benden çıkarttı!

"Ne kadar düşüncesiz oldun böyle! İnsan son dakikada arar mı hiç? Yetişeceğim derken senin yüzünden neredeyse düşüyordum!"

Anlayışsızlığımdan dolayı özür diledim ve bekleşen yolcuların arkasına geçtik. Kuyruk hızlı ilerliyordu. Sıra bize geldiğinde çekik gözlü hostes uçuş kartlarımızı ve pasaportlarımızı kontrol edip "Have a good flight" dedi. "Allah razı olsun bacım!" dedim. Kapıdan çıkarken eşime "Şuraya bak sıfır rötar. Helal olsun Vietnamlılara." dedim. Aklı alamadığı çantada olduğundan düşüncemi onaylamadı ve "On dakika rötar yapsaydı süper olurdu!" dedi. Yolun sonu körüğe değil piste çıktı. Pencereden baktığımda uçağı neden göremediğim artık belli olmuştu.

Peronda otobüs vardı. Mecburen tıkış tıkış bindik ve hal böyle olunca metrekare başına on kişi düştü! Alt tarafı iki üç dakikalık yol olduğundan kimse sesini çıkartmadı. Havaalanında attığımız uzun bir turun ardından, yeni gelinin sabırsızlığıyla bizi bekleyen uçağımıza ulaştık. Ama şoför kapıyı bir türlü açmıyordu. Havasızlıktan, ayakta durmaktan ve aşırı samimiyetten sıkıldığımdan "Müsait bir yerde inecek var" diye bağırdım. Bir şey değişmedi. "Kaptan arka kapı." dedim, şoför kılını bile kıpırdatmadı. "Şoför Vang Yu Abi/ Gözlerin çekik çekik/ Sana güvenimiz fazla/ aç abiciğim aç" diye şarkı uydurdum, dönüp kim söylüyor diye bakmadı.

Dakikalar geçmesine karşın

MKAANS

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

durumumuzda bir değişiklik olmamış, otobüsün içinde resmen mahsur kalmıştık. Anlaşılan buraya uçağa binmek için değil görmek için gelmiştik! Pencereye burnumu dayayıp etrafımı dikkatle inceledim ve "Tamam kaptan iyice gördüm. Artık dönebiliriz." diye bağırdım. Değişen bir şey olmadı. Halimize gökyüzü bile acıdı ve içinde ne var ne yoksa aşağıya boşalttı. Yağmur damlacıkları camda şekiller çıkartarak aşağıya süzülürken diğer yolcular da isyan etti. Ayarsız bir orkestranın kulak tırmalayan gürültüsüne benzer bağırışları, havasız otobüsün her noktasında yankılansa da, nedense bir türlü şoföre ulaşamıyordu! Çaresizlikten kaderimize razı olup sustuk. Ayakta durmaktan yorulanlar çömelmiş, acıkanlar çantalarındaki bisküvileri çıkartıp yemeğe başlamışlardı. Çekik gözlülerle "Memleket neresi hemşerim?" muhabbetine giriştiğimiz sırada bir mucize gerçekleşti ve kapı açıldı. Eşimin elini kavradığım gibi sağımdaki solumdakileri dirsekleyip kendimizi dışarı attık ve temiz havayı doyasıya içimize çektik.

Hostesler ellerini çene altında birleştirmiş mahcup bir edayla gülümseyerek bizi karşıladılar. Otobüste kırk beş dakika bekletilmiştik! Bir gülümsemeleriyle onları affedemezdim. Uçağın girişinde durup tek kaşımı yukarıya kaldırdım ve çekik gözlerinin içine delici bakışlarımı yöneltip "Hayırdır!" diye sordum. Kendi dillerinde bir şeyler söylediler. Bir şey anlamasam da, ses tonları acıklıydı! Onları daha fazla üzmemek için "Hııı." dedim, "haydi bee!" diye devam ettim ve sonunda da "neyse olur böyle şeyler." diyerek ilerledim. Oturduğu yerden bizi izleyen eşim, yerime geçer geçmez "Neymiş sebep?"diye sordu. "Bilmiyorum." dedim. "Beş dakikadır muhabbet ediyordun. Söylemediler mi?" diye sordu. "Muhtemelen, ne var ki tek kelimesini bile anlamadım." dedim ve artık bu konuda konuşmak istemediğimi belirtircesine arkama yaslanıp gözlerimi kapattım.

Rehberimiz Kamboçya vizesi için gerekli formu vermek için yanımıza geldiğinde eşim aynı soruyu ona sordu. Hafif bir tebessüm ederek "Uçak yeni inmiş. Haliyle temizlenmesi gerekiyormuş. İşçilerin işleri bitirmesi için bizi bekletmişler." dedi.

"O zaman rötar var deyip bize dokunmasaydılar. Böylece otobüste bunalacağımıza alışveriş yapardık." dedi aklı hala çantada olan eşim.

"Valla bunların işine akıl sır ermez."dedi Zeynep Hanım.

Siem Riep havaalanı ufak bir havaalanıydı. Uçaktan inip kısa bir koridoru geçince kendimizi basık tavanlı, havasız, kasvetli bir salonda bulduk. Karşılaştığımız manzara Mahmutpaşa'yı aratmayacak cinstendi! Sanki tüm Kamboçya buraya toplanmış, ellerinde pasaportlarıyla telaşla oradan oraya doğru koşuşturuyorlardı. İnanılmaz bir uğultu eşliğinde, ilkokul çocukları gibi rehberimizi takip ettik. Toplanacağımız ufak bir alan bulunca, Zeynep Hanım, öncelikle vize işlemlerini halletmemizi, sonra da bankolarda bulunan formu doldurup pasaport kuyruğuna girmemizi söyledi. Eşim vize kuyruğunda beklerken evrakları alıp yanına gittim ve aceleyle doldurdum. Vize için adam başı on dolar aldıklarından bankoda baş döndürücü bir trafik vardı ve bu sayede kuyruk hızlı ilerliyordu. Yaklaşık on dakika sonra sıra bize geldi. L biçiminde uzun bir masada yaklaşık on polis görev yapıyordu. Görevliye pasaportumla vize kâğıdımı uzattım. Hiçbir işlem yapmadan yanında oturan arkadaşına verdi ve seri bir şekilde arkamda bekleyen eşimin pasaportunu aldı. Bir adım ilerleyip diğer görevlinin yanına gittim. Benden vize ücretini istedi. Verdim. Parayı sayıp kasaya koydu. Artık işlemlere başlayacağını sanırken evrakları yanındaki arkadaşına uzattı. Mecburen bir adım daha ilerleyip onun karşısına dikildim. Vize kâğıdımı pasaportumun arasına koydu. Görevi bu kadar basit değildir, eminim şimdi bir şeyler yapacak diye düşünürken yanındaki arkadaşına uzattı. Bir adım daha ilerledim. İki fotoğraf istedi. Verdim. Şimdi bunları vize kâğıdına yapıştırır diye beklerken elinde makasla bekleyen arkadaşına uzattı. Bu

sefer ilerlemeyip sadece baktım. Makaslı görevli fotoğraflarımı küçültüp yanındakine verdi. O da küçülen fotoğraflarımın arkasına zamk sürüp vize kâğıdına yapıştırıp başkasına verdi. Pasaportla mesafem açılmıştı! Bu yüzden iki adım daha attım. Bu arada diğer görevli vize kâğıdıma damgayı vurmuştu. İşlem bitti diye içimden geçirirken evraklarım yine el değiştirdi. Trafik başımı döndürmüştü, ama bu iş için daha kaç kişinin çalışacağını merak ettiğimden bir adım daha attım. Bu polisin görevi vize kâğıdımı pasaportumun içine koymaktı! İşini başarılı bir şekilde yapıp sağ tarafına bıraktı. Ama orada ne hikmetse kimse yoktu. Neler olacağını görmek için bir adım daha attım. Artık bankonun ucundaydım. Üç beş pasaport birikince içeriden başka bir görevli gelip onları aldı ve isimleri tek tek okuyarak bizlere dağıttı.

Bu denli karmaşık ve zor bir işlem(!) yarım saat gibi kısa zamanda bitmişti. Sırada Kamboçya'ya girmek için polis kontrolünden geçmek kalmıştı, ancak buradaki kuyruğun ucu sonu gözükmüyordu. Eşime "Meraklanma adamlar Allah için iyi organize olmuşlar. Kısa zamanda geçeriz." dedim ve kuyruklardan birinin arkasına geçip beklemeye başladık. Ancak görevlilerin çoğu vize işlemlerine baktığından gişelerin yarısından çoğu kapalıydı, açık olanlardaki görevliler de, acele etmeden yavaş yavaş çalışıyorlardı. Bu durumda bir kişinin polisin yanına gidip giriş damgasını alması en az beş dakika sürüyordu. İnsanlar kuyrukta ikişerli üçerli gruplar halinde beklediklerinden, on beş dakikada ancak bir adım ilerliyorduk. Aradan bir saat geçtiğinde ancak yarım metre ilerlemiştik. Sinirleri iyice gerilmiş olan eşim, sık sık yerinden çıkıp ön tarafa gidiyor, polisin çalışmasını kontrol ediyor, sonra da söylenerek yanıma dönüyordu. Öfkesini benden çıkartmaması için tek kelime etmiyor, göz göze gelmemek için de elimde tuttuğum formlara bakıyordum. Birden eşimin evrakını yanlış doldurduğumu fark ettim. Gerçi önemli bir hata yoktu, alt tarafı pasaport numarasını yanlış yazmıştım, en fazla sahte beyanda bulunmaktan bir süreliğine gözaltına alınır, sonra da bırakılırdı! Ama NeriMAN'ım süpermanım bu ufak sorunu bile büyütürdü. Sıkıldığımı, biraz dolaşacağımı söyleyerek yanından ayrıldım ve koşarak bankoların yanına gittim. Form kalmamıştı! Başladım deli gibi form aramaya. Kalabalığı yara yara her tarafa baktım, yoktu. Sorduğum görevliler, bankoları işaret ediyorlar, "Ulan zaten şimdi oradan geliyorum. Yok. Kalmamış. Namevcut." diye söylenmelerimi ise, dikkate almıyorlardı. On beş dakika sonra Kamboçya'ya NeriMAN'sız girmeyi kabullenip geri döndüm. Yokluğumda sadece iki adım ilerlemişti. "Neredeydin?" diye sordu. "Gişelerin yarısının neden kapalı olduğunu araştırdım." dedim. İnandı ve "Eee?" diye sordu.

Sorduğum herkes "Ne kadar para o kadar köfte!" dedi."

"Ne demek bu?"

"Vizede kelle başı on dolar aldıklarından polislerin çoğu oraya verilmiş. Haliyle gişelerde çalışacak az adam kalmış. Üç beş dolar atarsak oradaki işlemleri hızlandıracaklarmış."

"Atıyorsun"

"Kesinlikle!".

"Şuraya bak hem fakirler hem de ülkelerine turist gelmemesi için her türlü zorluğu çıkartıyorlar. Ama suç bizde, niye geliyorsun ki?"

Ayağıma gelen topu boş kaleye yollamasaydım kendimi asla affetmezdim. "Sahi ne işimiz var bizim Kamboçya'da?"

"Kes!" dedi ve yüzüme ters ters baktı. Sinirli bir kadının üzerine gidilmemesi gerektiğini bildiğimden sustum. Yaklaşık bir saat sonra sıra bize geldi. Pasaportunu ve yanlış doldurduğum giriş formunu alıp gitti. Hiçacelesiolmayan Polis evrakları incelerken heyecandan gözlerimi kapattım. Eşim artık her an Siem Reap havaalanını inleten bir haykırışla adımı anabilirdi! Saniyeler geçmesine karşın bir ses çıkmayınca gözlerimi hafifçe aralayıp baktım. NeriMAN'ım süpermanım, Kamboçya topraklarına ayak basmanın mutluluğuyla iki kolunu havaya kaldırmış muzaffer bir edayla bana

el sallıyordu.

Bavullarımızı alıp dışarı çıktığımızda otobüsümüz, rehberimiz, yerel rehberimiz ve gruptakiler bizi bekliyorlardı. Oyalanmadan bindik, koltuklarımıza oturduk ve yola çıktık. Birkaç dakika sonra Zeynep Hanım mikrofonunu alıp ayağa kalktı.

"Efendim Kamboçya'ya hoş geldiniz. Gümrükten geçmemiz biraz yorucu oldu, ama yapacak bir şey yok. Buralarda düzen maalesef böyle işliyor. Sizlere yerel paraları Riel aldırmadım, zira ülkenin her yerinde dolar geçerli. Efendim öncelikle Kamboçya hakkında kısa bir bilgi vereyim. 1970'lerdeki iktidarları sırasında iki milyondan fazla kişinin ölümüne neden olan Kızıl Kimerlerin yarattığı fiziksel ve ruhsal travmanın izleri sürse de güvenli bir ülke. İstediğiniz gibi rahatça dolaşabilirsiniz. Asya'daki diğer yerlerin aksine burada bir sükûnet, sadelik ve durgunluk var. Birleşmiş Milletlerin en az gelişmiş ülkeler kategorisinde yer alan Kamboçya on beş milyonluk nüfusa sahip ve çok partili demokrasi ile yönetiliyor. Ekonomisi, büyük ölçüde tekstil ve tarıma dayanıyor. Son yıllarda turizm sektörü de hızlı bir gelişim içerisine girmiş. Hepinizin çok yorgun olduğunu bildiğimden detaylı bilgileri sonraki günlere bırakıyorum. Şimdi direkt yemeğe gideceğiz. Umarım mekânı beğenirsiniz."

Restoran, bahçe içinde son derece şık tasarımlanmış keyifli bir yerdi. Dört bir yanımız lotus çiçekleriyle kaplıydı. Gecenin o saatinde bizden başka müşteri olmadığından adam başına neredeyse iki görevli düşüyordu. Peçeteyi uzanmamla başucumda bir garson beliriyor, kibar bir şekilde elimden alıp dizlerimin üstüne örtüyor, etrafıma bakınmak için başımı çevirdiğimde ise bir şey istediğimi sanıp yanıma geliyordu. Mekânın güzelliği, garsonların ilgisi havaalanında çektiğimiz sıkıntıyı az da olsa unutturmuştu. Yorgunluğumuzu alması için yerel biraları olan Angkor söyledim Yemekleri fena değildi. Özellikle muz yaprakları arasında pişirilmiş ve üzerine Hindistan cevizi sosu dökülmüş olan Amok Fish, muhteşemdi. Rehberimizden öğrendiğim kadarıyla Amok, balığın değil, Kamboçya'ya özgü köri benzeri baharatın adıymış. Hindistan cevizi ile yapılan ve bir çeşit muhallebi olan Coconut Custard'ın da hoş bir kokusu vardı.

Yemekten sonra kahvemizi alıp serotonin hormonu salgılanan bölüme geçtik! Mekândan mı, yoksa kahvenin güzelliğinden mi bilinmez, eşim dâhil hepimizin keyfi yerine gelmişti. Ve o rahatlıkla Kamboçya'ya bir şans daha tanımaya karar verdik!

Otelimiz Emprees Angor Resort, sevimli bir yere benziyordu. Odaya çıkar çıkmaz duş alıp hemen yattık. Daha doğrusu eşim yattı! Başımı yastığa koyarken kahve içtiğimi anımsadım. "Kafein uykumu kaçırır" diye düşündüm. "Ama bugün çok yorgunum bir şey olmaz." diye mırıldanıp gözlerimi kapattım. Yanılmışım. Kaçırıyormuş! Yatakta bir sağa bir sola dönüp durmam bir işe yaramadı. "Sabahın köründe kalkış verildi. Uyu artık" diye yaptığım telkinler sadece stresimi artırdı. Huzursuzluğumdan dolayı klimanın çıkardığı ses, eşimden gelen hırıltılar kafama balyoz gibi iniyordu. Saate son baktığımda üçtü, telefon sesiyle gözümü açtığımda ise altıydı.

Ahizeyi alınca santral görevlisi "Good morning. Welcomo to Cambodia at six o'clock" dedi. Elin Kamboçyalısına uykumu alamadığımı söylemem anlamsız olduğundan teşekkür edip kapattım. Bir süre boş gözlerle etrafıma bakındım. Kalkmamakta inat etmem boşunaydı. NeriMAN'ımın hafiften bir serzenişi yataktan fırlamama yeterdi "Bari erkeklik bende kalsın!" diye düşünerek doğruldum ve eşimin omuzlarına hafifçe dokunup "Hayatım sen biraz daha uyu. Banyodan çıkınca sana seslenirim." dedim. Gözlerini açmadan "Bu sabah ne kadar kibarsın böyle." diye mırıldandı.

"Kamboçya'nın havasından olmalı. Kendimi acayip dinç hissediyorum!" dedim.

Devam Edecek

Gökcan Ablak

GOBLİNLER

Gobiln, etimolojik olarak Latince gobelinus kelimesinden adını alır. goblinler batı avrupa mitolojisinde çok çirkin, kötü niyetli, yaramaz, sinir bozucu cinler olarak anlatılır.

Gobiln, etimolojik olarak Latince gobelinus kelimesinden adını alır. goblinler batı avrupa mitolojisinde çok çirkin, kötü niyetli, yaramaz, sinir bozucu cinler olarak anlatılır. Bizde bilinen cin, gulyabani kelimeleriyle eşleşir.

Bizde bilinen cin, gulyabani kelimeleriyle eşleşir. Goblin betimlemesi genel olarak, insan boyunun yarsına gelen, sinsi, kötü, açgözlü, zora geldiklerinde kaçacak delik arayan, güvenilmez kendi çıkarları için her şeyi yapan içten pazarlıkçı, korkak ve bir o kadar çirkin suratlı ve vahşilerdir de. Görüntüsü korkutucudur, daha çok karanlıkta ortaya çıkan bir yaratıktır. Uzun kulaklı iri gözlü, çarpık sivri dişli, eciş bücüş anatomisi bozuk, kolları uzun, çelimsiz vücut yapıları vardır. Renkleri genellikle koyu yeşil veya kahverengidir, filmlerde, kitaplarda öykülerde frp oyun dünyasında, kötü işlerin aranılan karakterlerinden biridir. Tabi ki tüm goblinler kötü de olmayabilir, aralarından istisnai da olsa iyi işlere hizmet edenleri de çıkar.

Daha çok karanlık mağaraların derinliklerinde yaşarlar, güneş ışığı onları rahatsız ettiği gibi güzel olan her şeyden nefret ederler. İyilik onlara bahşedilmemiş bir özelliktir, daha çok karanlığın ve kötülüğün hizmetindelerdir. Klanlar halinde yaşarlar ve çok kalabalık nüfuslara sahiptirler.

Savaş meydanlarında cesaret onlar için yığın halinde savaşıldığında kendisini gösterir, savaş liderleri öldüğünde veya kaçtığında ortalıkta goblin savaşçı görmek imkânsızdır, lağım fareleri gibi bir oraya bir buraya canlarını kurtarmak için kaçışırlar, cesaretten onurdan uzaklardır.

Kısa kılıç, pala, kısa balta arbalet ok gibi savaş silahlarını kullanırlar, zırh olarak kendi cüsselerine uygun kalın deri ve hafif zırhlarla korunurlar, çoğu klanda şamanları vardır, bu şamanlar dini ritüelleri düzenler, karanlık büyü ritüelleri düzenlerler.

Genel olarak baktığımızda bu küçük yaratıklar, fantastik dünyanın en tehlikelileri arasında olmasa da korku ve kötülük olarak hak ettikleri yerlerini almışlardır.

Gökçe Mehmet Ay

Mekiğin tüm alıcıları zihnime aktığı için ana ekranda görüntüye ihtiyacım yoktu. Arinek ayrılmadan önce çipime bir güncelleme daha yüklenmişti. Bu seferki yüklemeye donanım da eklediği için bir gün boyunca başım ağrımıştı ama sistemlerle daha sıkı entegre olabiliyordum.

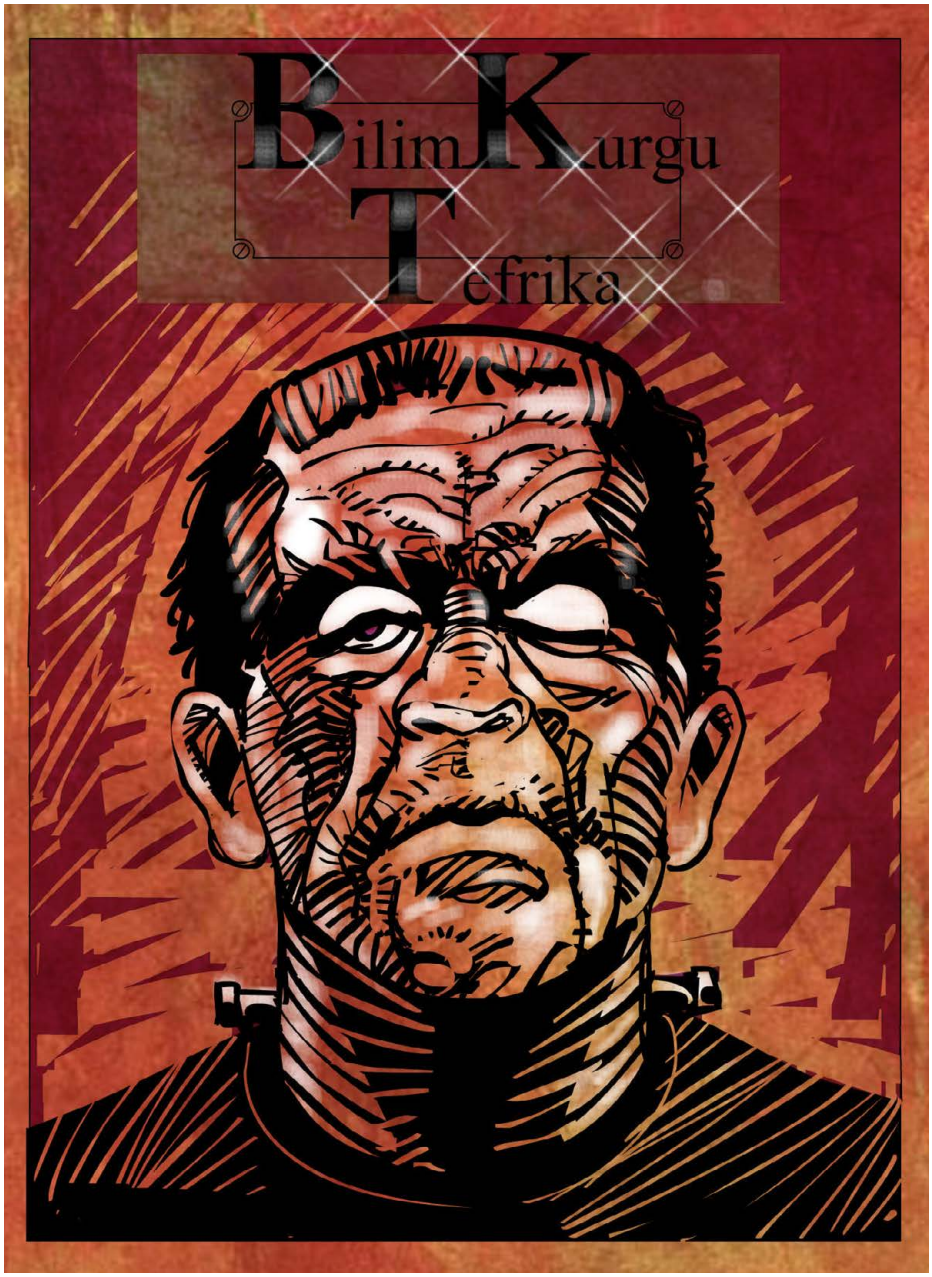

UZAY AKINCILARI

UFAK BİR YÜRÜYÜŞ

Mekiğin tüm alıcıları zihnime aktığı için ana ekranda görüntüye ihtiyacım yoktu. Arinek ayrılmadan önce çipime bir güncelleme daha yüklenmişti. Bu seferki yüklemeye donanım da eklediği için bir gün boyunca başım ağrımıştı ama sistemlerle daha sıkı entegre olabiliyordum. Timsah korumalarım ve Mianu ise dışarıda ne olduğunu görmek istiyorlardı. Onlar için ekrana gezegenin görüntüsünü yansıttım. Mianu evinden, onların verdiği isimle Olumi'den iki haftadır uzak kalmıştı. O iyileşirken Yiozi ve ailesi ile bir manga asker

Olumi'ye yerleşmişti. Kraliçenin minnettarlığı ve belki de bizden korktukları için Luemiler ihtiyacımız olan malzemeleri ve yiyecekleri göndermişti. Mianu heyecanla bozkır gezegenine bakarken onu izledim.

Heyecanına sanki biraz da korku eklenmiş gibiydi.

"Ne dersiniz prenses Mianu, Olumi siz yokken değişmiş mi?"

Mianu çekindiğini belli etmemeye çalışarak cevap verdi.

"Hem evet hem hayır Kaptan Halil."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"İki haftada bir gezegenin değişmeyeceğini biliyorum. Hatta yıllar geçse de değişmeyecek. Çocukken yüzdüğüm Alhuli sahilleri hala orada"

Mianu heyecanla sahili bana gösterdi.

"Orada hala dalgalar kırmızı kumsalı döverler. Hala gökyüzünde süzülen Huyali'ler çığlıklar atarak denizin derinliklerinde avlarını ararlar." İç çekip bana baktı.

"Ama bugün oraya gitsem, küçük bir kızken yaşadığım heyecanı ve mutluluğu yaşayamam. Zaman geçti. Topraklar değil ama ben değiştim."

Boynunu saran fuları çıkartıp bana baktı. Nanobotlar yarayı kapatmış ama geride gümüş bir iz bırakmışlardı.

"O gün kurban edilen kadın değilim artık. Burada sizinle ve Arinek'le beraber geçirdiğim günler ve gördüğüm mucizeler beni değiştirdi."

Elini ekrana uzattı. Olumi'ye dokunmak istiyor gibiydi.

"Olumi artık benim için çok farklı."

Ne söyleyeceğimi bilemedim. Mianu'ya Arinek'in kardeşi Şoimek'den bahsetmiştik. Kendini kurtaranın Arinek olduğunu düşünüyordu. Şoimek'in yüzyıllar önce onların DNA'sı ile oynadığı, kendine kaptan olabilecek bir soy yaratmak için çalıştığını bilmiyordu. Damarlarında gizli olan gücü ortaya çıkartmak için Olumi'de bir tapınağa ulaşmalıydık. Sustum. Olumi'nin çorak toprakları ekranda büyürken sessiz kaldım. Mianu mavi dudakları hafif aralık, Olumi'yi izlerken ben de onu izliyordum. Belki de o yüzden gelen tehlikeyi çok geç fark ettim.

#

Olumi'ye yaklaşmıştık ki mekik sistemlerinin yörünge çöpü olarak sınıflandırdığı bir cisimden roketler ateşlendi. Mekiğin alarmları devreye girmiş kaçış manevralarına başlamıştı. Roketlerden kurtulmak kolay oldu. Arinek'in uzun menzilli plazma topları da saldırı platformunu patlattılar. Neler olduğunu anlamaya çalışıyordum. Bizim bu saldırıyı alt edebilecek teknolojiye sahip olduğumuzu biliyor olmalıydılar. Kim, neden saldırmıştı.

Mianu koltuğun kenarlarına sıkı sıkı tutunmuş korkuyla ekrana bakıyordu.

"Mianu senin Olumi'ye dönmemeni kim isteyebilir?"

Mianu ellerini yüzüne koydu. Alt kolları ile bedenini sardı.

"Bilmiyorum kaptan. Olumi'de bizler farklı milletleriz. Kraliçe annem bizim ülkemizin hükümdarıdır. Ben yokken bir savaş çıkmış olabilir. Ya da…"

Mianu sustu.

"Lütfen devam edin. Aşağıda askerlerim var. Neyin içine gidiyoruz."

Mianu dört elini de kucağında topladı.

"Gezegenimizin büyük kısmı tek bir dine inananlardan oluşur. Şuami'nin geleceği ve göklerden bizlere yeni bir hayat sunacağına inanırlar. Annemin soyu Şuami'nin komutanlarının soyundandır. Bizler, Kyumenu Hanedanı üyeleri, Şuami'nin tapınağının koruyucusu ve onun sırlarının bekçisiyiz. Ancak yıllar geçtikçe ve Şuami'nin mucizeleri gözükmez olunca halkım bizden çok rahipleri dinler oldu. Sonunda Batı'nın uzak karanlığında bir ülke Şuami'yi bırakıp karanlık çağlardaki tanrılara döndü. Onlar ya da korkarım benim mucizelerle dönmemi istemeyen rahipler

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

saldırmış olabilir."

Turuncu gözleri yaşarmıştı. Gene de yüzündeki sert ifade değişmedi.

"Peki rahiplerin ya da asilerin elinde başka ne gibi silahlar var?"

"Bilmiyorum. Ben askeri konularda eğitim almadım."

Mianu başını çevirdi.

Mekiğin tarayıcılarını Olumi ile aramızdaki uzaya çevirdim. Yörüngede uçan çakıl taşından büyük her parçayı tarama emri verdim. Radarlarda bir alev topu gibi parlıyor olmalıydık. Birkaç saniye sonra tarayıcılar sonucu gönderdiler.

Olumi ile bizim aramızda yörüngede gizlenmiş yedi silah platformu vardı. Mekiğin silahları onların atacağı roketlerden kurtulabilecek güçteydi ama o sırada yapmak zorunda kalacağımız manevralar yolcuları zorlayacaktı. Yapabileceğim tek şey vardı.

"Arinek, zırhımı hazırla. Ufak bir yürüyüşe çıkacağım."

#

Zırhımı özlemiştim. Belki bu kadar özlemiş olmasam uzayın soğuk ve karanlık boşluğuna atlamak için istekli olmazdım. Arinek de uzaktan platformları vuramayacağını söyleyince yapacak başka bir şey yoktu. Zırhımın yaşam destek sistemleri beni uzayın yakıcı soğuğundan korumak için çalışırken ben uçmanın keyfini çıkartıyordum. İlk hedefime on dakikadan az süre vardı. Mekiği geride bırakmış, sistemlerimi kapatmış silah platformuna uçuyordum. Kollarımı açmıştım. Olumi'nin etrafında döndüğü yıldız uzaklardan bana göz kırpıyordu. Önünden Olumi'nin kardeş gezegenlerinden biri geçti. Zırh sistemlerim hedefe yaklaştığıma dair uyarıyı gönderdiğinde gözümü düşmana çevirdim. Karşımda yakınlık hedefleme sistemli bir tuzak platformu vardı. Antenleri bir asteroidin üzerine monte edilmiş, aynı asteroide açılmış ateşleme yuvalarına da roketler yerleştirilmişti. İki kilometre kala plazma tüfeğimi çıkarttım ve ateşleme yuvasını hedefledim. Plazma tüfeğimin şarj sesi zırhın kolundan ilerleyip kulaklarıma ulaştı. Tüm sesi yutan uzayın sessizliği içinde çok yüksek, çok garipti. Ateşleme sistemi hedefe odaklandığında tetiği çektim. Tüfekte enerjilenen mermi, namludan çıkarken plazmaya dönüştü. Işık hızının onda biri süratle hedefe uçtu. Ben de geri savruldum. Tüfeğimin etkisini arttırmak için tepki kuvveti sönümleyicileri kapatmıştım. Zırh bilgisayarım hız ve konumumdaki değişimin bir sonraki platforma beni taşıdığını teyit edince rahatladım. İkinci platforma doğru süzülürken ilki alevler saçarak patladı. Anten alevlerin arasından üstüme fırladı. Manevra jetlerimi ateşleyip antenden kaçtım. Şarapneller uzay boşluğuna saçıldılar. Ve sonra gene uzayın sessizliğinde tek başınaydım.

Olumi'nin çorak topraklarını izledim. Tek bir kıtadan oluşuyordu. Kızıl ile sarı arası değişen renkleri ile kara parçaları bir macerayı anlatıyor gibiydi. Aşağıda beni izleyip izlemediklerini düşündüm. Karanlığı aşıp beni görmeye çalışıyorlar mıydı? Akıncıları düşündüm. Yüzbaşı acaba nasıldı? Askerlerim neler yapıyorlardı? Gayretgah nerelerdeydi? Hayat beni nereye götürüyordu?

Aklımdaki sorulara cevap bulacak zamanım yoktu. İkinci hedefe yakınlaşıyordum.

Tüm hedefleri tek tek yok ettim. Mekik benim açtığım yoldan, peşimden geliyordu. Son platform da yok olduğunda Olumi'ye çok yaklaşmıştık. Zırh bilgisayarımla ufak bir hesap yaptım. Sorun olmadığını görünce mekiğe bağlandım.

"Çocuklar siz inin, ben kısa yoldan geleceğim." Onlar anlamamıştı ama eğer dinliyorsa Arinek ve Yiozi ne yapmak istediğimi biliyorlardı. Olumi bugünü unutmayacaktı.

Devam edecek

1. SİNEMAZON KADIN SİNEMA YÖNETMENLERİ FESTİVALİ OCAK AYINDA ANKARA'DA

Hollywood Reporter dergisi, 1 milyar dolar gişe hasılatını yakalayan Joker filminin ikincisinin büyük olasılıkla çekileceğini duyurdu.

İlki yapılacak olan Sinemazon Kadın Sinema Yönetmenleri Festivali 18-22 Ocak 2020 tarihleri arasında Ankara'da izleyicisiyle buluşmaya hazırlanıyor

Kadın yönetmenlerin seslerini filmleriyle duyurabilecekleri bağımsız ve sürdürülebilir bir platform yaratmayı amaçlayan festival, Çankaya Belediyesi tarafından düzenleniyor. Festival; farklı geçmişlerden, deneyimlerden ve kariyerlerden amatör ya da profesyonel kadın yönetmenlere sanatlarını icra edebilmeleri için etkileşim alanı sunmayı hedefliyor.

Festivalin Direktörlüğünü *"Mutluluk Festivali", "Ahmet Muhip Dranas Edebiyat*

Şenliği" gibi birçok çağdaş sanat organizasyonunu yapan belgesel fotoğrafçı Volkan Atılgan üstleniyor. Program Direktörü ise *"Yağmurlarda Yıkansam", "12'ye 5 Kala"* gibi filmlerin yönetmeni Gülten Taranç.

10 Yönetmenden Biri Kadın

Geçen yıl festivallerde gösterilen 100 filmden 23'ü bir kadın tarafından yönetildi. Hollywood'un ürettiği filmlerde ise bu oran 100 filmde 4 kadın yönetmen. Türkiye'de ise on yönetmenden sadece biri kadın. Sinemazon Kadın Filmleri Festivali bu sayıyı arttırmanın yollarından biri olarak festivalleri görüyor, festivallerde yaratılan sinerji ve buluşmaları destekleyen bir programla sinemaseverlerin karşısına çıkmaya hazırlanıyor.

Festivalde film gösterimlerinin yanı sıra söyleşiler, atölyeler, seyircilerle yönetmenleri bir araya getirecek etkinlikler de yer alacak. Hem bu çalışmalar hem de film gösterimlerinden sonra yönetmenlerle yapılacak soru cevap seansları festivalin YouTube kanalından ve sosyal medya hesaplarından takip edilebilir.

"Senaryo Yazım Özendirme" Yarışması

Festival kapsamında ayrıca "Senaryo Yazım Özendirme" yarışması düzenleniyor. Yarışmanın son başvuru tarihi 31 Aralık 2019. Yarışmaya katılmak isteyenler sinemazon.org adresinden detaylı bilgiye ulaşabilir.

Kaynak: cumhuriyet.com.tr

JOKER FİLMİNİN İKİNCİSİ ÇEKİLECEK Mİ?

Derginin haberine göre yönetmen Todd Phillips, filmin senaristi Scott Silver ile tekrar bir araya gelerek ikinci filmin senaryosunu yazacak.

Hollywood Reporter dergisi, 1 milyar dolar gişe hasılatını yakalayan Joker filminin ikincisinin büyük olasılıkla çekileceğini duyurdu.

Derginin haberine göre yönetmen Todd Phillips, filmin senaristi Scott Silver ile tekrar bir araya gelerek ikinci filmin senaryosunu yazacak.

Önümüzdeki yılın favori Oscar adayları arasında gösterilen Joaquin Phoenix'in de filmde rol almasının büyük bir olasılık olduğu bildirildi.

Dergiye göre yönetmen Phillips, film vizyona girdikten sonra 7 Ekim tarihinde Warner Bros. yapım şirketinin başında bulunan Toby Emmerich ile diğer DC Comics çizgi roman karakterlerinin de nasıl ortaya çıktığını anlatan film projeleri yapmayı önerdi.

Haberde Emmerich'in bu fikre direnç göstererek sadece bir karakterin daha orijinal hikayesinin anlatılmasına izin verdiği ve Joker'in ikincisi konusunda anlaşıldığı öne sürüldü.

Yılın en çok konuşulan filmlerinden Jogaquin Phoenix'in başrolünde oynadığı Joker ile ilgili iddiaların ardı arkası kesilmiyor.

"JOKER 2" İDDİALARI GÜNDEMDEN DÜŞMÜYOR

Yılın en çok konuşulan filmlerinden Jogaquin Phoenix'in başrolünde oynadığı Joker ile ilgili iddiaların ardı arkası kesilmiyor. Bradley Cooper'ın tartışmalı devam filminde Batman'i canlandıracağı öne sürüldü.

Joaquin Phoenix'in başrolde yer aldığı, bir milyar dolarlık hasılatıyla milyar dolar kulübüne giren ilk 18 yaş sınırlı film olarak sinema tarihine geçen Joker'den kafa karıştıran devam filmi haberleri gelmeye devam ediyor.

NTV'de yer alan habere göre, DC çizgi romanlarından uyarlanan yeniden çevrimin tek film olarak kalacağı söylense de izlenme rekorları kırmasının ardından devam halkası için iddialar da sürüyor.

Batman bu kez yardımcı rolde

Joker 2 için görüşmelerini sürdüren yönetmen Todd Phillips'in yeni filmde ilkinden farklı olarak Batman'e yer vereceği konuşuluyor.

İlk kez yardımcı rolde olacak Batman için düşünülen isim ise Bradley Cooper. 44 yaşındaki oyuncunun teklife sıcak baktığı ve görüşmeleri devam ettiği öne sürüldü.

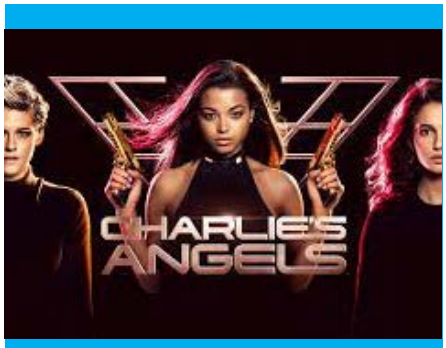

Seriyi en son 2000 ve 2003'te Cameron Diaz, Lucy Liu ve Drew Berrymore'lu kadro ile beyaz perdede izlemiştik. Charlie'nin Melekleri Yeni Kadroyla Karşımızda

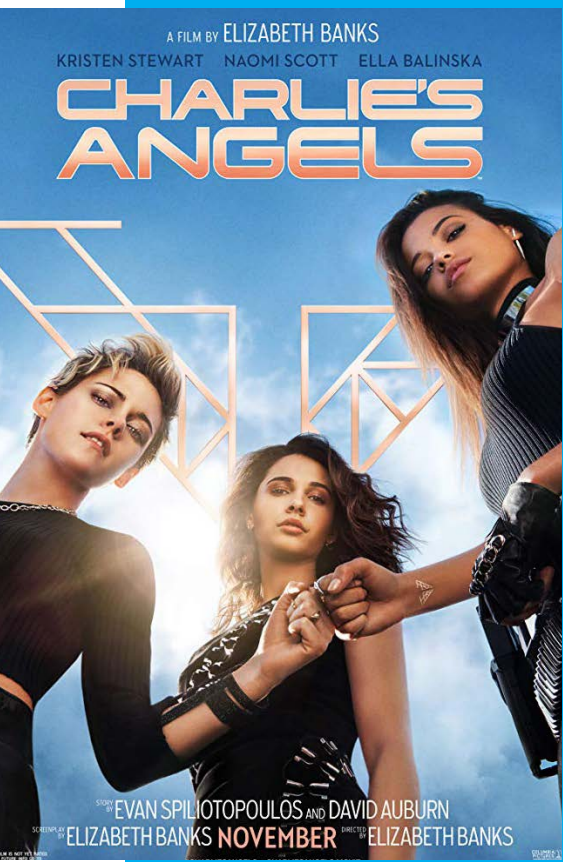

CHARLIE'nin MELEKLERİ GERİ DÖNDÜ

Bir Kısmı İstanbul'da Çekilen Efsane Serinin Yeni Filmi Sinemalarda

Seriyi en son 2000 ve 2003'te Cameron Diaz, Lucy Liu ve Drew Berrymore'lu kadro ile beyaz perdede izlemiştik. Charlie'nin Melekleri Yeni Kadroyla Karşımızda

Kristen Stewart, Naomi Scott, Ella Balinska, Elizabeth Banks, Noah Centineo, Djimon Hounsou, Sam Claflin ve Patrick Stewart'ın başrollerinde yer aldığı "Charlie'nin Melekleri" izleyici ile buluşacak. Elizabeth Banks'in yönetmenliğini üstlendiği, 1976 yapımı popüler dizinin yeni bir sinema uyarlaması olan Charlie'nin Melekleri; uluslararası güvenlik birimi için çalışan yetenekli ajanların yeni hikayesini anlatıyor.

Geniş bir senaryo ekibi tarafından kaleme alınan ve önemli bir kısmı İstanbul'da geçen hikayede;

"Kristen Stewart, Naomi Scott ve Ella Balinska'nın hayat verdiği karakterler, uluslararası boyuttaki güvenlik ve soruşturma bürosu gizemli "Charles Townsend" için çalışıyorlar. Artık gezegenin dört bir yanında en zorlu görevleri üstlenen, dünyanın en zeki, en cesur ve en iyi eğitilmiş kadınlarından oluşan Melek takımları ve her takımın ayrı bir Bosley'si vardır."

Ahmet Yılmaz Arşivinden teşekkürlerimizle.

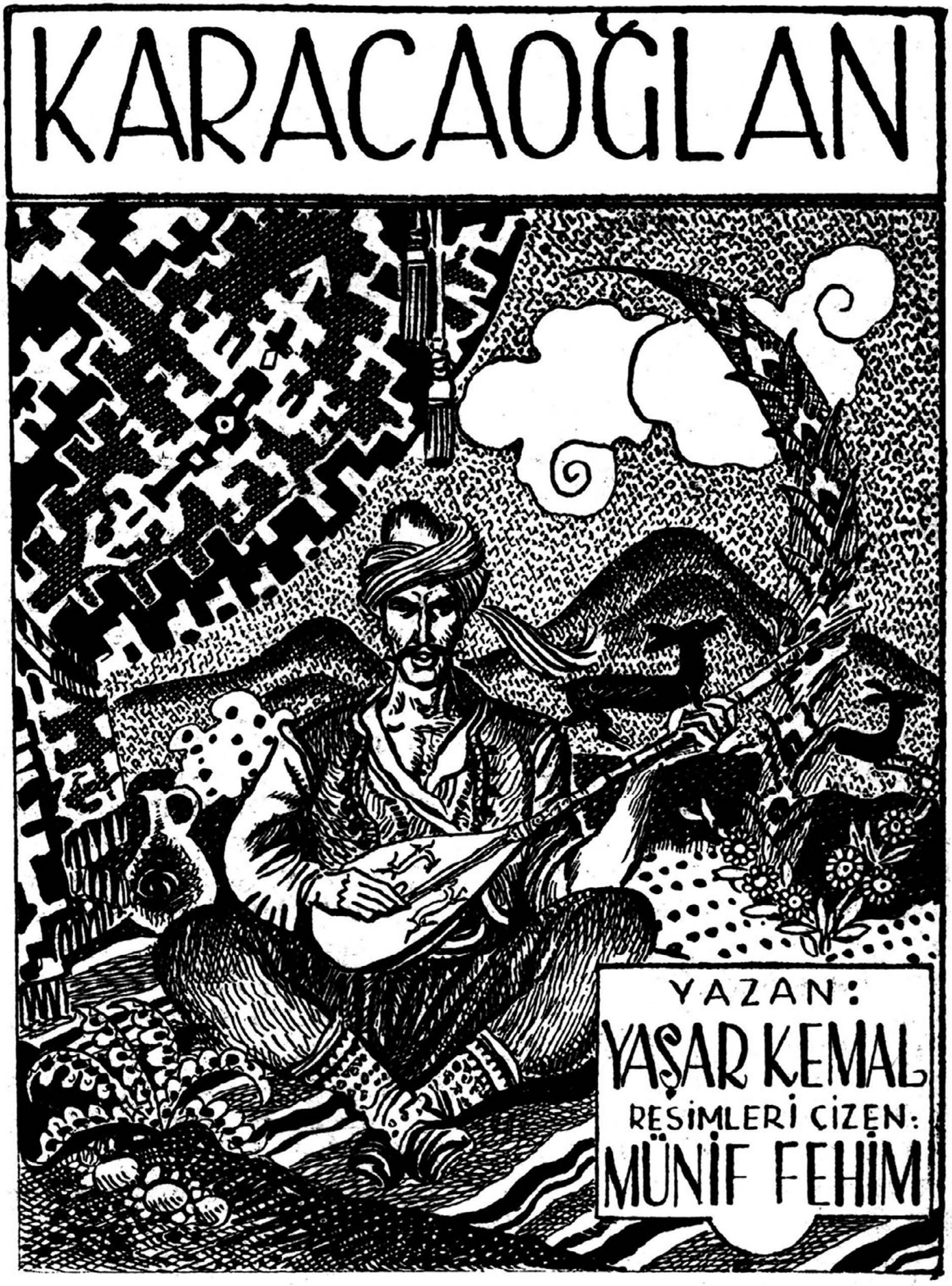

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL — 63 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Kısacık Duranı hızla göğsünden itti. Hızlı hızlı köpürmüş doğru Mıstık ağaya gitti. Bir top rüzgâr gibi ocak çadırına girdi. Ocakta közler oynaşıyor, bir demir kıpkırmızı kesilmiş yatıyordu.

—« Yaz,» dedi, «bana bir mektub yaz. Bu oba lar, bu yan Beyler hep seni sever sayarlar. Bir mektub hazırla gelir alırım. Bir mektub yaz ki, en güvendiğin adama bir mektub ya« ki, kızı kaçırıp ona gittiğimizde canını versin de kızı vermesin Beye. Yaz ki mektubu taşa geçsin. Yaz ki, mektubu okuyan kardaşımın kim olduğunu anlasın. E mi? Akşama gelir alırım.»

Mıstık Ağa, bir tek lâf edemeden, yazarım, ya da yazmam diyemeden, o çadırdan çıktı gitti.

Mıstık Ağa:

—« Vay köpoğlusunun delisi... Her şeyi göze almış... Delim,» dedi. «Yiğidim.»

Bir çınara belini verir. Oturur. Tarifsiz keder ler içine gömülür. Demek Kısacık Duran? Vay ana sını! İnsan oğlu çiğ süt emmiş. İnsanoğlu. Bir yalnızlık, umutsuzluk içinde bunaldı. Kahroluyor-

du. Yalnızlık ateş gibi.

Birden, bir ışık gibi, karanlığa düşen bir pâre ışık gibi, Ali düştü aklına. Hemen canlandı. Koşarcasına Alinin çadırına geldi.

—« Ali, Ali, Ali!» Ali. Bunca yıl kardaş yaşadık. Sana işim düştü.» Ali gülerek:

—« Her işin başım üstüne. Canımı iste.»

—« Benim kardaşım sevdalı. Beyin kızına. O da ona sevdalı. İstesek vermez. Kaçırmak gerek. Var mısın?»

—« Her işin başım üstüne. Canımı bile esirgemem senden. Her işin... Ölüm varsa da ucunda... Sen nerdeysen, ben de orada.»

Hüseyinin birden yüzü ışıdı.

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL — 64 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Oradan çıktı. Sevincinden uçuyordu. Ulu çınarın dibine gelince, ağlamağa başladı. Oturdu, yüzünü elleri arasına aldı. Hıçkırdıkça hıçkırıyordu. Sevincinden. Alinin sözleri, güleç yüzü geliyor gözünün önüne ağlıyordu. Yüzü ıpıslak oldu. Gülümsüyordu. «Kısacığa gitmemeliydim», dedi... «Gitmemeliydim. Ali gibi kardaş dururken... Kara gün dostu dururken, öyle yüzü güleçlere gitmemeliydim.»

Sevinç içinde çadırına geldi. Karacaoğlan çadırdaydı.

—« Çal,» dedi. «kardaşım. Çal kardaşım. Çal söyle. Öyle dertli değil. Sevinçten dağlar oynasın. Halaya dursun taş toprak, çal ki...»

Sevincine Karaca da katıldı. Sazı çekti:

Koyun meler kuzu meler
Sular hendeğine dolar
Ağlayanlar bir gün güler
Gamlanma gönül gamlanma

Yiğit yiğide yadolmaz
İyilerde ham süt olmaz
Bin kaygı bir borç ödemez
Gamlanma gönül gamlanma

Yiğit yiğidin yoldaşı
At yiğidin can kardaşı
Sağlıktır cümlenin başı
Gamlanma gönül gamlanma

Yiğit yiğide yâr olur
Kötülerde ham süt olur
Kara günün ömrü az olur
Gamlanma gönül gamlanma

Nâçar Karacaoğlan nâçar
Pençe vurup göğsün açar
Kara gündür gelir geçer
Gamlanma gönül gamlanma

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL — 65 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Duran, Hüseyin gittikten sonra, bir zaman obanın içinde kıvrandı durdu. Ne yapmalıydı? Koca kocaman beyinin kızını, bir koca aşiretin beyinin kızını bu deli köpek bir âşık parçasına kaçıracak. Obanın şerefi, aşiretin şerefi ne olur? Tüm onuru kırılır. El içine çıkamaz olurlar. El yüzüne bakamaz olurlar. Aşiret tüm başı yerde gezer. Bir âşık!.. Altı üstü bir âşık. Deli öldürür ama.. Öldürsün. Bey için, aşiretin onuru için değil mi?

Koşa koşa doğru beyin çadırına gitti.

Bey, böyle karşısında Duranı görünce şaşırdı. Ne oluyordu böyle bugünlerde? Herkes elini kolunu sallaya sallaya huzuruna, sormadan sual etmeden giriveriyordu. Bu obaya bir hal olmuştu

bugünlerde. Töre bozuluyordu.

Kızdı:

—« Ulan köpoğlusu, burası babayın kürneği m Ben senin dutman mıyım? Sen kimsin?»

Duran:

—« Ben, ben Duranım. Duranım. İş...»

—« Cehennem ol. Haydi çabuk yıkıl karşımdan.»

—« Beyim, Beyim, Beyim... Çok, çok, çok, yığılı..»

Kekeledi, kıvrandı...

Beyin, bu telâş karşısında kızgınlığı geçti. Merak etti ne söyleyeceğini.

—« Şöyle beriye gel de ne söyleyeceksen doğru dürüst söyle,» dedi.

Duran aynı telâşla:

—« Söy... söy... sööy...lerim ya, kötü... Ayıp... Yalanısam beni öldür... Öldürüver.»

—« Yalansa da, doğruysa da çabuk söyle!»

—« Beyin huzurunda, senin yüğsek huzurunda... Ayıp...»

Bey kızdı. Omuzlarından tuttu, sarstı:
—« Söyleyeceksen söyle, söylemeceksen yıkıl git!»
Duran:
—« Dur hele Beyim.... Ayaklarını öpüyüm. Bastığın yeri öpüyüm... Çok kötü.»
—« De söyle ulan... Kıyamet mi koptu?»
—« Daha beter Beyim, daha beter... Deli Hüseyin Beyim... Bana geldi dedi ki... Dedi ki Beyim.

Dedi ki... Dedi ki...»
—« Ne dedi?»
—« Dur Beyim. Dur hele azıcık... Türkücü kardaşıma,» dedi... Türkücü kardaşıma Beyimizin kızını kaçıralım.» dedi. «Sevdalı,» dedi. Hani Deli Hüseyin Beyin, eyi arkadaşım. Her şeyini bana söyler... Söyledi. Ben de onuru var Beyin, obanın, aşiretin onuru var, dedim. İşte öyle, dedim... O da seni öldürürüm, dedi. Ben de Beyim için, aşiretim için değil mi öldürürse öldürsün, dedim.»
Bey durdu. Nutku tutulmuştu. Yüzü kıpkırmızı kesildi.
Birden ayıktı. Karşısında Duran büzülmüş titriyordu:
—« Haydi yıkıl git. Allah belânı versin. Yıkıl.»
Duran boynunu büktü:
—« Beyim,» dedi, «heç yalan değilim. Hani Hatun yitmişti bir gece. Bir yağmurlu gece, nereye gittiydi dersin? Türkücüyle kaçtıydı. Bunu obada herkes bilir. Söylemezler. Ben Deli Hüseyinin her bir sırrını bilirim... Kime istersen sor.»
—« Yıkıl git diyorum sana. Yoksa gebertirim.»
Duran süklüm püklüm çıktı. Yıkılmıştı. Söylediğine söyleyeceğine itten de pişman olmuştu.
Bey yıldırım gibi karşı bölüme geçti. Karısını kolundan tuttu:
—« Doğru mu, doğru mu, doğru mu, bizim kızın âşığa sevdalandığı?»
Kadın bir şey söylemedi. Kurudu kaldı. Usul dan:
—« Yok,» diyebildi.
Kız bu çekişmeyi çadırın öteki gözünden duya biliyordu.
İçeri girdi. Babasına hışımla baktı:
—« Doğru,» dedi.
Bey onu saçlarından yakaladı, fırlattı.
Karısına:

—« Neden söylemezsin, böyle işler oluyor da? Onurumu beş paralık ettin.»
Dışarı seslendi:
—« Gelin!»
Sesi hiddetliydi.
—« Deli Hüseyini...» dedi.
Kadın atıldı:
—« Aman Bey, bizi ele güne karşı rezil etme!»
Bey aldırmadı:
—« Deli Hüseyini de... O yanındaki âşık süprüntüsünü de, ölü diri yanıma getirin.»

KARACAOĞLAN

Yazan: YAŞAR KEMAL — 69 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Kız bunu dehşetle duydu. Kalktı. Dışarı çıktı. Karanlık kavuşuyordu. Doğru Deli Hüseyinin evine gitti. İçerde Karacaoğlan vardı:

—« Hüseyin nerede?» diye sordu. «Babam ikinizi de öldürecek. Kaçalım.»

Karaca şaşırdı. Bir şey diyemedi. Başı önüne düştü.

Kız geldi kolundan tuttu:

—« Zaman yok. Haydi haydi kaçalım. Nerede Hüseyin Ağam?... Nerede?»

Hüseyinin karısı:

—« Mıstık Ağanın oraya gitti,» dedi.

Elif:

—« Yandaki çadıra geçelim. Şimdi bu çadırı ararlar. Karanlık kavuşunca kaçarız. O da çadırdakiler bizi ele vermezse. Başka çare yok. Yoksa ikimiz beraber ölürüz. Başka çare yok.»

Elele tutuşup, sürünerek, yandaki çadıra geçtiler.

Çadırdakiler şaşırdılar. Bir hoş oldular.

Elif:

—« Bu oğlanı kaçırdım size geldim. Babam bizi öldürecek. Burada saklandığımızı kimse bilmez Korkup söylemeyin. Size sığındık. Saklayın bizi.»

Ocağın başında seksenlik bir koca karı oturuyordu. Ayağa kalktı, onlara doğru geldi. Onlara uzun uzun baktı, gülümsedi:

—« Hoş gelip sefalar getirdiniz,» dedi. Başım üstünde yeriniz var. Bey değil, Hazreti Ali de gelse sizi bu evden alamaz. Benim ölümün üstünden geçmedikten sonra alamaz.»

Elif:

—« Ana,» dedi, «Hürüce Ana, sen sağol.»

Hürüce Ana:

—« Gönlüyün dediği yere gittin. İyi de ettin. Şu raya, şu keçenin üstüne, şu yüklüğün ardına yatın hele siz şimdi. Üstünüze şu kilimi örtüyüm. Siz bu raya gelirken kimse görmedi ya?»

Elif:

—« Görmedi. Görmedi ya, Hüseyin Ağamın hali kötü. Tutarlarsa öldürecekler. Biz yatalım da sen git onu Mıstık Ağanın ocak çadırında bul. Bizim burada olduğumuzu söyle. Saklansın.»

Kadın onları yüklüğün ardına yatırdı. Kilimi de üstlerine çekti. Sanki kimse gelmemişti eve.

Sonra gelinini buldu. Bir iyicene tembih eyledi:

—« Kızım,» dedi, «Bunlar Tanrı misafiridir. Bize sığınmışlar. Amanı bilin mi ağzından bir sır çıkmasın. Bizi de, onları da Bey öldürür. Eve de kimseyi alma.»

KARACAOĞLAN

İsmet: YASAR KEMAL — 68 — Resimliyen: MÜNİF FEHİM

Hemen çıktı, doğru ocak çadırına girdi. Mıstık Ağa onu görünce, her zamanki şakasını yaptı:

—« Gençliğinde beni almadın. Şimdi koşa, koşa benimle evlenmeğe mi geldin? Vaktim geçti istemem Hürüce, istemem.» dedi. «Dün olsaydı belki ama, vaktim geçti. Bugün istemem.»

Hürüce:

—« Sakalı dökülesice.» dedi. «yârenliğin sırası değil. Karacaoğlan Beyin kızını kaçırdı, benim eve getirdi. Deli Hüseyini de, şu yanındaki Deli iti de arıyorlar. Öldürecekler. Saklansın diye haber gönderdi Elif. Ya.» dedi. «sakalı dökülesice, sen adam olsaydın, koca Beyin kızını senin evine kaçırırlardı. Hürücenin evine geldiler.»

Mıstık Ağa:

—« Yiğit çıktın Hürüce.» dedi. «Bunda bastırdın beni. Sana gümüşlü bir çakmaklı tabanca yapacağım ki, Beylerde, Paşalarda yok. Tak beline, salın obanın içinde.»

Hürüce:

—« Çok lâf etme. Biz yağ derdindeyiz. Bizim Deli can derdinde. Bak hele nasıl da terledi!»

Mıstık Ağa Hüseyine döndü:

—« Sen var git, bizim Ali oğlanın evine sak lan. Benden selâm söyle. İşler sarpa sardı Hüseyin ya, Hürüce karıştı işe. Beyin hakkından gelir.»

Hüseyin çadırdan çıktı. Alinin evine gitti. Mıstık Ağanın yiğeniydi Ali.. Meseleyi söyledi. Saklandı

Devam Edecek

Atilla Bilgen

Öykü...

Bizler çocukluk arkadaşıyız. Aynı mahallede büyüdük, aynı sokaklarda top peşinde koşturduk. Acıktığımızda, hangimizin evi yakınsa oraya gider, annesinin hazırladığı üzerine toz şeker dökülmüş Sana yağlı ekmekleri yerdik.

SIRADAN BİR GÜNDÜ!

DOLGUN

Bizler çocukluk arkadaşıyız. Aynı mahallede büyüdük, aynı sokaklarda top peşinde koşturduk. Acıktığımızda, hangimizin evi yakınsa oraya gider, annesinin hazırladığı üzerine toz şeker dökülmüş Sana yağlı ekmekleri yerdik. Sonra aradan yıllar geçti. Hayat hepimizi ayrı yerlere savurdu. Kimimiz üniversiteyi kazanıp başka şehirlere gidip oraya yerleşti, kimimiz yaşam mücadelesine burada devam etti. Yaşlarımız ilerleyince; o naif günlerin özlemi mi, yoksa anne babalarımızın yaşadığı yerlerde yeniden soluk almanın hasreti mi, bilinmez, ama birer ikişer

İllüstrasyon- Mehmet Kaan Sevinç

mahallemize geri döndük. Belki de bizi geri döndüren fillerin içgüdüsüydü. Onlar ölümlerini önceden hissederlermiş. Vakitleri gelince yakınlardaki bir mağaraya sığınıp acı çığlıklar atarlar ve bu haykırışları duyan diğer filler de oraya gidip vedalaşırlarmış. Biz de galiba helalleşmek için dönmüştük! Tabi ki hayallerimizdeki mahalleyi bulamadık. Bir zamanlar gözü kapalı yürüdüğümüz yollar, cadde ve sokakların yanı sıra, hemen her şey değişmişti. O değişenler ve o yok olanlar özlemini en çok duyduklarımızdı. Zaten özlemler hüzünlü olmaya başlayınca ihtiyarladığımızı anlarız. Çocukluğumuzdan bugüne kalan tek yer, mahalle maçlarından sonra bahçesinde terli terli sade gazozlar içtiğimiz, Kahveci Halil'in mekânıydı. Beş basamakla çıkılan bahçe içindeki tek katlı kıraathane, aradan geçen yıllara inat dimdik ayaktaydı. Kahveci Halil, elbette anımsadığımız gibi değildi. İhtiyarlamıştı. O heybetli halinden eser kalmamıştı, ama kıraathanesi çocukluğumuzu anımsatan tek olduğundan buluşma yerimiz oldu. Özellikle bahçesi. Çünkü çocukken oraya girmemize izin vardı, dolayısıyla içerisi bize yabancıydı. Hiçbir zaman buluşalım demezdik. Kimin işi yoksa soluğu orada alırdı. Bu yüzden gittiğimizde içimizden birini orada bulacağımızı mutlaka bilirdik. Tabi ki hiçbirimiz kırk yıl öncesi gibi değildik. Yaşam, hepimizi ayrı yönlere savurmuş, ayrı sınavlardan geçirmiş, kendi çapında az veya çok kirletmişti. Dünyaya bakışlarımız başka başkaydı. Ancak bu farklılık arkadaşlığımızı zedelememişti. Bir araya geldiğimizde yıllar önemini yitiriyor, sanki dün ayrılmışız gibi kaldığımız yerden şakalaşıp muhabbet ediyorduk. Özel hayatlarımız, savunduğumuz siyasi görüşlerimiz hiçbir zaman muhabbetimize dâhil olmuyor, tek didişmemiz kırk yıl öncesi gibi futbol oluyordu. Bu yüzden bırakın tartışmayı, aramızda yüksek sesle konuşan bile yoktu. O gün hastaneden erken çıkmıştım. Hem bir kahve içerim, hem çocuklarla biraz konuşup kafa dağıtırım düşüncesiyle Halil'e gideyim dedim. Arabayı kahvenin iki yüz metre ilerisine park edip yürüdüm. O sırada Raşit'in bahçeden çıktığını gördüm. Ancak halinde bir farklılık vardı. Vücudundaki her uzvu bağımsızlığını ilan etmişçesine ayrı ayrı oynuyor, biriyle kavga eder gibi kendi kendine konuşuyordu. Yanıma yaklaşınca "Ne o Raşit? Bu ne hal?" diye sordum. Bırakın yanıt vermeyi, beni görmedi bile. Hızlı adımlarla geçip gitti. Şaşırmıştım, zira onu hiç böyle sinirli görmemiştim. Ben dâhil aramızdaki en muhlis kişi Raşit'ti. Kimsenin aleyhinde konuşmazdı. Birkaç sene önce eşi onu terk ettiğinde bile "İllaki hak etmişimdir1" demiş ve konuyu kapatmıştı. Kafamda soru işaretleriyle yürürken bu sefer bahçeden Mustafa'nın çıktığını gördüm. Raşit'ten farkı yoktu. Yanımdan geçerken ne seslenmemi duydu, ne de beni fark etti. Neler olduğunu öğrenmenin merakıyla adımlarımı hızlandırıp kahveye girdim. Bahçede her zaman oturduğumuz alan savaş alanına dönmüştü! Sandalyeler devrilmiş, çay bardakları, kahve fincanları kırılmıştı. Bizimkilere "Be çocuklar neler oldu burada?" diye sordum. Onlardan önce arka masada okey oynayanlardan birinden yanıt geldi: "Ayıp ettiler!" dedi. "Kim kime ayıp etti? Neler oldu burada?" diye arka arkaya sorduğum sorular havada kaldı. Kimsenin bir şeyden haberi yoktu. "Hepiniz burada değil miydiniz? Nasıl bilmezsiniz?" diye söylenirken önce Mustafa, arkasından Raşit bahçeye geri döndü. İkisinin de yüzleri öfkeden kararmıştı. Bir şey dememe fırsat kalmadan Raşit, Mustafa'ya "Bana parmak sallayamazsın!" diye bağırdı. Aynı ses tonuyla anında yanıt verdi Mustafa: "Sallarım." Bu arada birbirlerine dik dik bakıyorlardı. "Bunların durumu durum değil. İkisinden birini dışarı çıkartmak gerek." diye içimden geçirirken Raşit, birden Mustafa'nın üzerine atladı ve aynı anda ikisi birden yere yuvarlandılar. Araya girip ayırdığımızda devrilmeyen diğer sandalyeler de devrilmiş, ortalıkta kırılmamış bardak, fincan kalmamıştı. Ayağa kalkar kalkmaz da, geldikleri gibi hışımla çıkıp gözden kayboldular.

KAHVECİ HALİL

Bu veletleri… Yaşını başını almış adamlara velet dememi yadırgamayın, bebekliklerini bildiğimden öyle konuşuyorum. Tabi o zamanlar böyle değildim, gençtim ve hep öyle kalacakmışım gibi geliyordu bana! Ama gördüğünüz gibi; ben kocadım, onlar büyüdü… Bu yaşta neden hala çalıştığımı merak ettiğinize eminim. Sorun çok şükür para değil. Bir köşede birikmiş birkaç kuruşum var. Çalışıyorum, çünkü ihtiyarlamak istemiyorum! İçinizden bana güldüğünüzü biliyorum. Gülün, nasılsa günün birinde siz de benim yaşıma geleceksiniz ve işte o zaman kocamanın kaçınılmaz, ihtiyarlığın ise bir tercih olduğunu anlayacaksınız. Burayı kapatıp evde otursam, kendimi işe yaramaz hissederim, öyle hissettiğimde de gerçekten ihtiyarlarım. Gerçi şimdi de durumum iyi değil. Kahveyi pişirip müşteriye götürmem bile dakikalar sürüyor, ancak yine de çalışacağım. Dirençle. Sabırla. İnatla çalışacağım. Lafı uzatıp başınızı ağrıtmadan gelelim konumuza. Az evvel bahsettiğim gibi bu veletleri çocukluklarından beri tanırım. Bunda yadırganacak bir şey yok. O yıllarda mahallenin alt başından üst başına herkes birbirini tanır, sever, kollardı. Çocuklar, yalnız ailelerinin değil hepimizin çocuğuydu. Bunların kimi okuyup doktor, öğretmen, muhasebeci olup başka şehirlere taşındı, kimi bir ustanın yanına girip zanaatkârlığı seçti. Anlayacağınız hayat hepsini ayrı ayrı yerlere sürükledi. Zamanla ne düşündüler bilmiyorum ama her biri mahalleye birer ikişer geri döndü. Önceleri sağda solda görüştülerse de sonunda benim kıraathaneyi benimsediler. Anlattıklarına göre çocukluklarından kalan bir

tat varmış burada. Bazen onlara kanıp o tadı bende arıyorum, ama kıraathanenin her tarafına sinmiş nikotin kokusundan başka koku alamıyorum. İşin doğrusu onların da zamanları geçiyor. Hal böyle olunca geçmişe daha sıkı sarılıp, burada yedikleri ilk tostun, içtikleri ilk gazozun tadının peşine düşüyorlar. İleride o tadın asla yerine konulamayacak bir tat olduğunu, asıl çocukluklarının peşinde olduklarının öğrenecekler, ama daha buna zamanları var. Bazen aralarından sadece birisi buraya gelir, akşama kadar oturur, başka da kimse uğramaz. Bazen de birer birer hepsi buraya dökülür. O gün de yanlış hatırlamıyorsam Dolgun haricinde tam kadro buradaydılar. Her zamanki yerlerinde oturmuş muhabbet ediyorlardı. Herhangi bir tuhaflık yoktu hallerinde. Kahvelerini hazırlamak için içeriye geçmiştim. Cezveyi ateşe yeni koymuştum ki, bir gürültü patırtı duydum. Kahveye yeni takılan gençlerin marifeti olduğunu sanıp dışarı çıktım. Umduğumun aksine bizimkilerden geliyordu gürültü. Raşit ile Mustafa ayağa kalkmış, tavuğunu paylaşamayan horozlar gibi birbirlerine dikleniyorlardı. İnanın o an başka birileri sopalarla birbirlerine girseydi bu denli şaşırmazdım. Daha ne olduğunu sormama fırsat kalmadan sandalyeler havada uçuştu. Allahtan arkadaşları hemen araya girip ayırdılar. Onlar da kahveden çıkıp gittiler. Geride kalanlara ne olduğunu sordum. Kimsenin bir şey bildiği yok. "Ulan koca adamlar oldunuz, hala akıllanmadınız?" diye söylenerek faraş ve süpürgeyi almak için içeri girdim. Aradan birkaç dakika ya geçti ya geçmedi bir gürültü daha koptu. Ağır aksak yürüyerek çıktım. Raşit ile Mustafa yerde debeleniyor, diğerleri de

ayırmaya çalışıyorlardı. Eski günlerden kalma heybetli sesime güvenerek "Heyttt" diye bağırdım, ama naramı ben bile zor duydum! Yıllar meğerse sadece gençliğimi değil, sesimi de alıp götürmüş! Ne yapacağımı bilmeksizin şaşkın şaşkın bakarken diğerleri bunları ayırdı. Ayağa kalkınca oyuncakları elinden alınmış küskün çocuklar gibi gittiler. Şimdi de gelmiyorlar. Raşit'e göre Mustafa'yı içeri sokmamam lazımmış, Mustafa'ya göre de Raşit'i. Ulan köftehorlar hepiniz benim için aynısınız. Birinizi alıp diğerini nasıl dışarıda bırakırım? Ya topunuz birden gelin, ya da gidin çocukluğunuz başka yerde arayın.

OKEY OYNAYAN ADAM

Kavga edenleri tanımam kardeşim. Zaten bu kahveye de hayatımda ilk kez geldim. Neden mi geldim? Tamamen tesadüf,

annadın mı? Şimdi kardeşim, biz de iş güç nanay, anlayacağın halimiz tam takır kuru bakır. Sabah evden çıktığımda cepte iki çay içecek para ya vardı ya yoktu. Bir süre sokaklarda dolanıp arkasına yaslanacak bir kaz aradım. Mübareklerin köklerine sanki kibrit suyu dökülmüş! Bari bir çay içeyim dedim ve önüme çıkan ilk kahveye daldım. Bir yandan da etrafı kesiyorum. Hani olur ya belki birini düşürürüm hesabı, annadın mı? Yan masada üç kişi, önlerinde ıstaka öylece oturuyorlar. "Dördüncünüz olayım kardeşim." diye ufaktan bir zarf attım. "Boş oynamıyoruz." dediler. Bak bak zorla kaşınıyorlar. "Uyar kardeşim." dedim. Şimdi hani paran yoktu diye soracaksınız. Haklısınız para nanay. Ama ucunda ölüm yok ya kardeşim! Kaybedersem en fazla dayak yerim… Nasıl çaktın mı köfteyi? Neyse lafı uzatmayayım kuruldum masaya başladık oynamaya. Kardeşim taşlar gelmeye bir başladı, Allah inandırsın gören Kadir Gecesi doğduğumu sanır. Okeyler, göstergeler yağıyor mübarek! İki oyundan birinde veriyorum ellerine taşı. Kahpe felek kırk yılda bir yüzüme gülmüş! O keyifle ben sırıtıyorum, masadakilerin yüzü düşüyor. Kendi kendime "Gün senin günün! Yürü be oğlum kim tutar seni." diyorum, annadın mı? Ama meğerse felek kafaya koymuş, kahpeliğini illaki gösterecek! Tabi bu durumdan haberim yok durmaksızın sırıtıyorum. Şimdi kardeşim kavga çıkmadan önce kız gibi bir el geldi. Çift okey bende, kurulu el bende! Oynama da yanında yat! Anlayacağınız elim her taraftan okeye tek, bendeniz zevkten dört köşe! Üstüne bir de ara taş çekmez miyim? Okeyi yerinden çıkarıp elime aldım ve "Ulan koydum çocuğu!" diyecekken, yan masadan bir bağırtı koptu. Kardeşim kahve kültürü denen bir şey var! Okey atarken ses bile çıkarılmaz. Ama nerede o nezaket? Ulan bakmayayım diyorum, ama masadakilerin tümü dönmüş o tarafa. İster istemez çevirdim başımı. İki herif ayaklanmış birbirlerine dikleniyorlar. Elimde okey bizimkilere "Tamam beyler bu kadar seyir yeter. Dönelim oyuna." dedim, ama umurlarında değil. Ortalık bir saniyeliğine yatışsa indireceğim okeyi, toplayacağım cukkaları. O telaşla "Ayıp oluyor beyler!" diye bağırdım. Herifler kavgayı bitireceklerine, bizimkiler arazi oldu, iyi mi? Elimde okey masada bir başıma kaldım! Gerçi aynı durumda ben de tüyerdim ama bu sefer durum farklı kardeşim, kazanan benim, annadın mı? Herifler çay paralarını vermeden tüymüşler, iyi mi? Ortalık dağılınca kahveci hesap için dikildi başıma. "Ben mi içtim?" dedim, umursamadı, "yok param" dedim, dikilmeye devam etti, gömleğimi yırtıp "bir canım var onu da sen al "diye haykırdım, "s..tir git." dedi, ben de aynen dediğini yaptım. Uzun lafın kısası bu olayda tek mağdur benim kardeşim!

CAHİT

Ben öğretmenim efendim. Uzun yıllar ülkenin dört bir tarafında hizmet ettikten sonra, biraz da şansın yardımıyla çocukluğumun geçtiği mahalleye atandım. Tozlu topraklarında top koşturduğum yerde eğitimci olarak çalışmak, inanın güzel bir olay. Sokaklarda dolaşırken bir nevi zaman makinesine girmiş gibi olurum. Şimdi üzerinde apartmanların yükseldiği yerlerde, bir zamanlar kartopu oynadığımızı, iki taşı karşılıklı koyarak yaptığımız kaleye goller attığımızı, terden sırılsıklam olana kadar saklambaç oynadığımızı düşünür, kendi kendime gülümserim. Buraya yerleşir yerleşmez çocukluğumdan bugüne kimlerin kaldığını araştırdım. Mustafa ve Raşit semtten hiç ayrılmadıklarından ilk onları buldum. Benim gibi tayinlerini buraya çıkartan Hasan, Dolgun ve Nejat ise sonradan aramıza katıldılar. Halil Baba'nın kıraathanesi, özellikle de bahçede sol en köşe masa, buluşma yerimiz oldu. Her gün içimizden en az bir iki kişi gittiğinden oraya kimse oturmaz, otursa bile Halil Baba tarafından usulünce uyarılırdı. O gün kıraathaneye ilk ben gittim. Çayımı içerken sırasıyla Nejat, Mustafa, Raşit geldi. Diğer günlerden farksız, sıradan bir gündü. Ortada ne bir gerginlik, ne de aramızda bir huzursuzluk vardı. Çayımızı içerken bir yandan da yanımda oturan Nejat'a takılıyordum. Konu aynıydı; futbol. Efendim ben Fenerbahçeliyim. Ama fanatik değilimdir. Babamdan kalan bir mirastır. Nejat ise Beşiktaşlıdır. Benim aksime hastasıdır. Yenildikleri zaman insanlardan köşe bucak kaçar, kimseyi yanına yaklaştırmaz, Malum geçen sene

bizim takımın hali berbattı. Gelen geçene yeniliyor, tarihimizde ilk defa küme düşme korkusu yaşıyorduk. Nejat'ta o günlerde işi gücü bırakmış, sürekli bana sarmaya başlamıştı. Ne zaman bir araya gelsek, ne yapar ne eder sözü Fenerbahçe'ye getirir, ardından da "Ne olacak haliniz böyle? Bak peşinen söyleyeyim bu sene yolcusunuz..." diye bana takılırdı. Yanıt vermezdim, zira haklıydı. Bu sene durumumuz düzeldi, onlarınki bozuldu. Eee Allahın sopası yok ne de olsa! Durum böyle olunca dilime düştü. O hafta farklı yenilmişlerdi. Yanıma oturur oturmaz fırsatı kaçırmadım ve başladım Nejat'la uğraşmaya. Bu arada Mustafa ile Raşit sessizce çaylarını içiyorlardı. Zavallı Nejat kendini savunacak bir söz bulamadığından hırsla dişlerini sıkıyor, onun bu halini görünce üzerine daha fazla gidiyordum. Biz kendimizi muhabbete kaptırmışken birden bir bağırtı duydum. Başımı çevirdiğimde Mustafa ile Raşit'in ayaklandıklarını ve birbirlerine ters ters baktıklarını gördüm. "Ne oldu oğlum size? Oturun yerinize herkes bize bakıyor." dediğim sırada, Mustafa parmağını sallayarak "Yapmayacaktın bunu." dediğini duydum. Öfkeden yüzü kıpkırmızı kesilmiş olan Raşit "Sallama o parmağı!" diye yanıt verdi. Daha biz yerimizden kıpırdayamadan birbirlerine giriştiler. Zor bela araya girip ayırdık, ama ne olduğuna dair ağızlarından tek laf alamadık. Zaten hemen çıkıp gittiler. Nejat'la aramızda olayın neden kaynaklandığını tartışırken Dolgun içeri girdi ve ne olduğunu sordu. Bir şey bilmediğimizi söylerken bu ikisi yeniden kahveye geri döndü ve asıl çıngar o zaman koptu.

NEJAT

Öyle böyle değil, hastasıyım Beşiktaş'ın. Maç kaybettiklerinde evde kimse yanaşamaz yanıma. Gece boyunca surat bir karış otururum. Bereket versin ki Kara Kartal'ımın bileği kolay kolay bükülmez Bu sene nazar mı değdi bilmem ama durumumuz içler acısı. Gelen geçene yeniliyoruz, haliyle insanda moral filan kalmıyor. Cahit kaç yıllık arkadaşım. Bu konudaki hassasiyetimi en iyi o bilir. Biraz empati kur, açma konuyu, basma nasırıma! Ama nerede onda o duyarlılık! Herif adeta yolumu gözler oldu, beni görür görmez bir merhaba demeden, başlıyor Kara Kartal'ım hakkında ileri geri konuşmaya. İnanın hem canımdan bezdirdi, hem de bu kıraathaneden nefret eder hale getirdi. Yanlış anlamayın kıraathaneyle bir alıp veremediğim yok, derdim Cahit'le. Onun yüzünden her seferinde daha da gelmem derim, ancak alışkanlıktan mı nedir bilmem döner dolaşır yine gelirim. Diğerleri en fazla bir iki laf sokuşturup susar, ne var ki Cahit susmaz! Sadece konuşsa sineye çekeceğim, ama herif bir de kıs kıs gülmüyor mu, deli oluyorum. İnsan taş olsa çatlar! O gün de aynısı oldu. Bir söyledi; ses çıkartmadım, iki söyledi; duymazlıktan geldim, üç söyledi; dikkatimi diğerlerine verdim, ama dördüncüsünde dayanamayıp Cahit'e laf yetiştirmeye koyuldum. İşte ben Cahit'e ayar vermeye çalışırken, Raşit ile Mustafa'nın seslerinin yükseldiğini duydum. Başımı çevirdiğimde ayaklanmışlardı, sonrası da malum…

HASAN

Nejat'ı saymazsak- o bize lise yıllarında katıldı, hepimiz çocukluk arkadaşıyız. Bakın gün gelir kardeşler arasında tartışma çıkar, bizde çıkmaz. Anlayacağınız kardeşten öteyiz. Tabi o güne dek! Olanlara hala inanamıyorum. Raşit o sabah biraz dalgındı. Elindeki çay bardağıyla oynarken bakışlarını uzaklarda belirsiz bir noktaya dikmişti. Soru sormadıkça ağzından tek kelime çıkmıyordu. Birkaç sefer "Ne bu halin?" diye sorduk, "Yok bir şey" diyerek konuyu kapattı. Yalan söylediği besbelliydi, ama "Hele biraz zaman geçsin nasılsa içini açar." diye düşünüp üzerine gitmedik. Mustafa ise her zamanki gibi sinirli ve aksiydi. Bunca yıldır artık alıştık bu haline, bu yüzden dellendiğinde güler geçeriz. Zaten o da bir süre sakinleşir, yaptığı hatayı anlar ve kızaran yüzü eşliğinde özür diler. Alıştık derken, Allahın Mustafa'sını ciddiye aldığına göre Raşit'i ayrı tutmam lazım. Belki de bize anlatmadığı o sıkıntısından dolayı öyle davrandı. Neden tartıştıklarını ise gerçekten bilmiyorum. Bunlar didişmeye başlamadan önce tuvalete gitmiştim, döndüğümde sandalyeler devrilmiş, bardaklar kırılmış, bu ikisi çekip gitmişti. Herkes olayın neden kaynaklandığından bihaberdi. Ya o an birbirlerinin damarlarına bastılar, ya da aralarında bilmediğimiz bir husumet vardı. Gerçi ikincisine pek ihtimal vermiyorum. Az evvel dediğim gibi birbirimize çok yakınız, öyle bir şey olsa mutlaka haberimiz olurdu. Aradan beş dakika geçmişti ki, bu ikisi geri döndü ve asıl kıyamet o zaman koptu.

MUSTAFA

Mizaç olarak sinirli bir insanım. Çabuk patlar, o an ağzıma ne gelirse söylerim. Genellikle pişman olurum, ama nafiledir, zira ok yaydan çıkmış ve karşımdakinin kalbini yaralamıştır. İşte o zaman, "Mustafa, huyun huy değil, sakin olmayı öğrenmelisin."diye düşünür ve bir daha böyle davranmayacağıma dair kendime söz veririm. Ne var ki ha deyince insanın karakteri değişmiyor. Başka bir gün, başka biriyle konuşurken, yine bir şeye sinirlenip kendimi kaybediyorum. Durum böyle olunca huyumu bilmeyenlerle görüşmemeye başladım. Adım kendini beğenmişe çıktı! "Kalp kırmaktan daha ehvendir."diye düşünüp işten eve, evden işe gidip geldim. Çocukluk

arkadaşlarımla yıllar sonra yeniden karşılaşınca, bu rotaya bir de Halil Baba'nın kıraathanesi eklendi. Onlarla neredeyse kırk yıllık arkadaştık. Huyumu suyumu iyi bilirlerdi. Dellendiğimde gülüp geçtiklerinden yanlarında kendimi rahat hissederdim. O gün Halil Baba'ya gittiğimde heyheylerim yine üzerimdeydi. Hani birisi yanlışlıkla "Merhaba." dese, ne dediğini umursamadan üzerine atlayabilirdim. Nedeni karım! Akşam tartışmıştık. Aslında beni idare etmesini iyi bilir. Sinirlendiğimi görünce susup öfkemin yatışmasını bekler, ben de bir süre sonra yaptığım hatayı anlar ve gönlünü alırım. Bu sayede bugüne kadar gül gibi geçinip gittik. Ne var ki o akşam bir türlü geri adım atmadı. Yemeğimi yerken "Yeğenimin düğünü var. Yarın memlekete gideceğim." dedi ve bir daha susmadı! Be kadın sana kimse gitme demiyor. Yeğenin bu, gideceksin elbet. Ama düğüne daha var iki hafta. Şimdiden gitmek ne demek? İş bununla kalsa yine iyi, hanımefendi düğünden sonra bir hafta daha kalacakmış. Etti mi sana üç hafta. Ben tek başıma iki yumurta kırmayı beceremem, haydi kırdım diyelim tavaya isabet ettiremem, ettirsem çırpıp omlet haline getiremem. O sinirle "Be kadın onca zaman ben ne yapacağım?" diye sordum. Ses yok. Beni anladığını düşünüp "Zamanı gelince bir iki günlüğüne gider gelirsin." dedim. "Tamam." deyip konuyu kapatacağına, açtı ağzını yumdu gözünü: "Kaç zamandır zaten memlekete gitmiyormuş, çoktandır ailesi gözünde tütüyormuş, hem özlem gidermek hem de onlara yardım etmek için erken gidecekmiş, düğün biter bitmez el âlem gibi dönmek ayıp olurmuş, hiç değilse bir hafta daha kalması lazımmış…" Sözü bir türlü bitmek bilmiyor. Bunca yıldır suskunluğunun nedeni meğerse o gece konuşmak içinmiş! Nefes almak için soluklandığında yine aynı soruyu sordum: "Be kadın onca zaman ben ne yapacağım?" "Çocuk musun? Elbet başının çaresine bakarsın." dedi. Sonunda patladım ve "Delirtme beni. Bir iki gün kala gider, bir gün sonra da dönersin." dedim. "İster kabul et ister etme, üç hafta yokum."dedi. Bu sözü söylerken gözleri ateş saçıyordu. O uysal kadın birden delirmişti sanki! Benimle yata kalka huyumu almıştı besbelli! Son kez "Olmaz." dedim ve yanıt vermesine fırsat vermeden yatak odasına gidip yattım. Ama bir türlü uyuyamadım. Diklendiği aklıma geldikçe sinirleniyor, homurdanarak yatakta bir sağa bir sola dönüyordum. Karım yatak odasına gecenin bir yarısı geldi. Ama ne geliş! Erken uyuduğum zamanlarda sessizce içeri süzülen, karanlıkta giyinip usulca koynuma giren kadın, bu sefer neredeyse bando mızıka takımı eşliğinde içeriye girdi! Kapıyı sert bir şekilde açması yetmezmiş gibi, uyuyup uyumadığıma aldırış etmeksizin ışığı yaktı. Rahatsızca homurdandım, umursamadı. Çekmeceleri kavga edercesine açıp geceliğini çıkartıp giydi. Dişlerimi gıcırdatmakla yetindim. Hemen yatacağına ışığı açık bırakıp banyoya gitti. Acele etmeksizin dişlerini fırçaladı, tuvaletini yaptı, şifonu çekti. Gecenin sessizliğinde suyun sesi kulaklarımı tırmalarken aynı umursamazlıkla içerip girip ışığı söndürdü ve yatağa kendini adeta attı! Deli deliyi görünce sopasını saklar misali sindim ve pikeyi üzerimden çekip sarınmasına bile ses çıkarmadım. Kafasını yatağa

koyar koymaz anında daldı. Ona kızgın olmasaydım omuzlarından sarsar ve "Be kadın kavga edip kalbimi kırmışsın! İnsan bir üzülür, bir pişmanlık duyar. Hiçbir şey olmamışçasına nasıl böyle rahat uyuyabiliyorsun?" diye hesap sorardım. Bunları düşündükçe uykum hepten kaçtı. Yatakta huzursuzca dönüp durdukça, o daha çok horladı! Sonunda yorgunluktan bir şekilde daldım. Sabah uyandığımda pikesiz uyumaktan her tarafım tutulmuştu. Söylenerek yerimden doğruldum. Öldüm mü kaldım mı diye merak edip gözünü açmadı bile. Tutulan yerlerimi açmak için gerinirken uykulu bir sesle "Öğleden sonra gidiyorum. Haberin olsun." dedi. "Bok gidersin!" dedim ve o sinirle kahvaltı bile yapmadan alelacele giyinip çıktım evden. Dükkânda çayımı içerken elinde poşet bir kadın içeriye girdi. Ayağa kalkıp "Buyurun." dedim. "Bir ay önce sizden bir ayakkabı almıştım." dedi. "Eeee" dedim. "Vuruyor. İade etmeye geldim."dedi. "Ulan aradan bir ay geçmiş vurduğunu yeni mi anladın?" diyeceğim, ne var ki müşteri. "Verin bir bakayım." dedim. Elindeki poşeti uzattı. İçinden ayakkabıyı çıkarttığımda, ana avrat dümdüz gitmemek için dilimi ısırdım. Giye giye sıçıp batırmıştı güzelim ayakkabıyı. Yine de kendimi tuttum ve "Maalesef değiştiremeyiz. Giymişsiniz. Zamanında getirecektiniz." dedim. Daha sözümü bitirir bitirmez söylenmeye başladı. Bu arada ne adamlığım kaldı, ne de esnaflığım. Zaten hanıma sinirlenmişim, üstüne bir de bu çıkınca bana iyice geldiler. Kolundan tuttuğum gibi kapı dışarı attım. Bu sefer dükkânın önünde dikilip "Hırsız! Paramı ver." diye yaygara koparttı. Çevre esnafı, yoldan geçenler hep bizi seyrettiler. Olayı bilmediklerinden beni suçlayacaklar haliyle. Lanet olsun deyip parasını verdim ve uygun bir dille millete durumu anlattım. İçeri girdiğimde sinirden elim kolum titriyordu. Bu halde çalışamazdım. Tezgâhtara "Burası sana emanet." deyip vurdum kendimi sokağa. Amaçsızca yürüdüm, ama adım attıkça gözümün önüne bir karım geliyordu, bir de bu kadın. Sakinleşeceğime daha çok hırslanıyor, kendi kendime konuşup duruyordum. Çocuklarla biraz muhabbet edersem belki sakinleşirim düşüncesiyle Halil Baba'ya gideyim dedim. İçeri girdiğimde Dolgun haricinde tüm kadro oradaydı. Bir kahve söyleyip konuşulanlara kulak kesildim. Ama söylenenlerin tek kelimesini anlamıyordum, zira masada sanki karım ile o kadın oturuyordu. Arada silkiniyor ve gözümün önünden hayallerini atıyordum, ama yüzsüz(!) olduklarından geri geliyorlardı! Karşımda Raşit vardı. Sessizdi. Bakışları uzaklarda belirsiz bir noktaya dikilmiş, aynı benim gibi ne konuşulanları dinliyor, ne de tek kelime ediyordu. Biz ikimiz öylece sessizce otururken masanın altından bir kedi geçti ve Raşit belki bilerek, belki de bilmeyerek kuyruğuna bastı. Canı yanan kedi feryat figan miyavlayarak kaçınca sigortam büsbütün attı. Hırsımı birinden çıkartmak amacıyla, "Oldu mu şimdi Raşit? Yapmayacaktın bunu?" dedim. Yaşadıklarımdan dolayı sesim biraz sert çıkmıştı. Bunu kabul ediyorum; ama karşımdaki Raşit'ti. Huyumu suyumu herkesten iyi bilirdi. Gevrek bir kahkaha atıp, "Yine kime dellendin böyle?" diyeceğinden emindim. Aynı karım gibi onun da huyu değişmişti! Sert bir şekilde "Sana ne?" dedi ve altındaki sandalyeyi atarak ayağa fırladı. Ben de kalktım. Birbirimize dik dik bakarken Raşit gitti karşıma karım geldi! Öfkeyle parmağımı sallayarak "Benimle böyle konuşamazsın." diye bağırdım. "Bana parmak sallayamazsın." diye yanıt verdi. "Sallarım" dedim. "Kırarım o parmağı." dedi. Sonra… Sonra birbirimize girdik. Allahtan çocuklar bizi ayırdı da olay fazla büyümedi. O hırsla çıktım kahveden. Biraz yürüyünce kendime geldim ve yaptıklarımdan dolayı pişman oldum. Özür dilemek amacıyla gerisin geriye döndüm. Yoktu. Nerede bu adam diye etrafıma bakınırken içeri girdi. Ve beni görür görmez kaldığı yerden devam etti: "Bana parmak sallayamazsın." Karşımda yine karım duruyordu! "Sallarım" dedim ve ardından malum olay patlak verdi.

RAŞİT

Doğma büyüme buralıyım. Askerlik haricinde mahallemizi terk etmeyen bir ben varım, bir de Mustafa. Gerçi onun kısa süren bir

İstanbul macerası oldu. Oralarda tutunamayınca geri dönüp burada bir dükkân açtı ve o zamandan beri yerinden kımıldamadı. Çocukluğumdan beri iki sevdam oldu; arabalar ve hayvanlar. İlki; okulu bırakıp tamirci olmama sebep oldu, ikincisi; karımın evi terk etmesine! Neden mi? Hemen izah edeyim. Ben insanları severim, kolay kolay kimsenin kalbini kırmam, ama hayvanların yeri gözümde apayrıdır. Sonuçta insanoğlunun dili var, derdi olduğunda söylüyor. Hayvanlar öyle mi? Bir kedi miyavladığında veya bir köpek nedensiz yere havladığında, ne demek ister? Aç mı? Canı mı yanıyor? Hele bir de kafalarını kaldırıp yardım istercesine yüzümüze bakmıyorlar mı, inanın içimde bir şeyler eriyor. O an eğilip hemen başlarını okşarım. Böylece benden bir zarar gelmeyeceğini anlarlar, sonra da kucağıma alıp yaraları var mı yok mu diye kontrol ederim. Dertleri açlıktansa işim kolaydır. Bir koşu arabama gider, bagajda taşıdığım mamayı alır, önlerine koyarım. Hasta veya yaralılarsa, duraksamadan veterinere götürür, tedavilerini yaptırırım. Ama asıl sorun ondan sonra başlar. Yeniden sokağa bırakmaya gönlüm razı olmaz, zaten onlar da beni bırakmaya yanaşmazlar. Başlarını göğsüme dayayıp bakışlarını üzerime öyle bir dikerler ki, bırak bırakabilirsen. Mecburen alır eve götürürüm. Allahtan baba mirası evim bahçe içinde tek katlı bir binadır. Sokakta onca sahipsiz kedi ve köpek, ben de bu sevgi olunca, bahçe yetmez oldu, Artık odaları işgal ettiler ve ev, ev olmaktan çıktı! Bizim hanım… Dil alışkanlığı işte! Kendi gitti adı kaldı yadigâr! Tıpkı benim gibi hayvanları severdi, ne var ki evde adım atacak yer kalmayınca, sonunda isyan etti ve "Ya ben ya onlar!" dedi. Bir hanıma baktım bir hayvanlara. Olacakları sezmişçesine nasıl da mahzunlardı, anlatamam. Onların bu halini görünce "Nasıl atayım bunları sokağa?" diye sorup, boynumu büktüm. "O zaman oğlanı alır giderim evden." dedi. Yanıt vermedim. Dediğini yaptı. Üzüldüm elbet, ama onları sokağa atamazdım ki. Zamanla doğru karar verdiğime inandım. Sonuçta oğlan eşek kadar olmuş, başının çaresine bakmaya başlamıştı. Yalnız da kalmayacaktı, annesi yanındaydı. Allaha şükür kazancım iyiydi, onları namerde muhtaç etmezdim. Böyle düşününce rahatladım ve kedilerimle, köpeklerimle yaşamaya başladım.

Akşamları yolumu nasıl gözlediklerini bilemezsiniz. Daha bahçeden içeri adımımı attığım an, miyavlayarak, havlayarak, sevinçten kuyruklarını sallayarak yanıma geliyor, bacaklarıma sürtünüyorlardı. Bunca yıllık evliliğimde karım bir gün bile beni böyle karşılamadı! İçlerinden en çok Prenses'i severim. Tüm vücudu bembeyaz, pamuk gibi tüylerle kaplıdır kedimin. Bir de nazlıdır, görseniz şaşarsınız. Yattığımda ayaklarımın altına girer. Hırıltıları bana ninni gibi gelir ve birlikte derin bir uykuya dalarız. Sözün kısası, o benim kıymetlimdir!

Sabahları işe giderken bahçeye rahatça çıkabilsinler diye evin kapısını açık bırakırım. Hırsızdan niye korkayım? Hangi akılsız hayvanlarla dolu bir eve girmeye cesaret eder, hem girseler bile neyimi çalacaklar? Dün akşamüstü eve döndüğümde Prenses'im her zamanki gibi beni bahçe kapısının önünde karşıladı. Yere yatırıp her tarafını "Kızım benim!" diyerek mıncıkladım,

ardından mutfağa gittim ve yemeklerini hazırladım. Mama tabakları elimde bahçeye çıktığım sırada bir fren sesi duydum. Etrafıma bakındım, Prenses ortalıkta gözükmüyordu ve bahçe kapısı sonuna kadar açıktı. İçeri girdiğimde kapatmayı unutmuştum anlaşılan. Telaşla sokağa fırladım; Prenses'im, güzel kızım kanlar içinde yerde yatıyordu. Yanına gidince zorlukla başını kaldırıp yardım istercesine yüzüme baktı ve kesik kesik miyavlayarak derdini anlattı: "Kızma bana. Ben bir şey yapmadım. Sokakta oynamak istemiştim sadece!" Onu o halde görünce yüreğimden bir parça aktı gitti. Ne yapacağımı bilememenin çaresizliğiyle kıvranırken, vuran arabayı fark ettim. İki yüz metre ileride durmuş, şoförü hasar var mı yok mu diye tamponu inceliyordu. Duygudan yoksun bu hali beni çıldırtmıştı. Prenses'imi kucağıma aldığım gibi yanına koştum ve "Ulan şerefsiz burada bir cana kıymışsın, hala malının peşindesin." diye haykırdım. Utanacağına işaret parmağını yüzüme sallayarak "Uzatma, alt tarafı bir kedi!" dedi. Bu yanıtı karşısında nevrim döndü. Elimde bir silah olsa, hiç düşünmeden çekip vururdum onu. Dişlerimi gıcırdatarak. "Ulan pezevenk senin de üst tarafın insan, ama için beş para etmez" diye bağırdım. Ses tonumdan mı, yoksa yüz ifademden mi korktu, bilmiyorum, iki adım geriledi. Bu arada işaret parmağını hala sallıyor, bir yandan da. "Yaklaşma bana. Bak kötü olur." diyordu. Kucağımda kızım olduğundan hızlı hareket edemiyordum, o da bundan yararlanarak arabasına atladığı gibi kaçtı. Duraksamadan en yakın veterinere koştum. Kapatmak üzereydi. Kanlar içindeki halimizi görünce bizi içeriye aldı. Kızımı muayene ettikten sonra yüzünü buruşturdu ve "Yapacak bir şey yok. Ölmek üzere. İstersen bir iğne yapıp acısına son vereyim." dedi. "Can bu be! Öyle kolayca öldür diyebilir mi insan? Hem belki bir mucize gerçekleşir! Kurtulur." diye sayıkladım. "Hiç şansı yok. Boşuna acı çektirmeyelim." dedi. Başımı iki yana sallayarak "Asla." dedim ve "ama sen bir ağrı kesici yap. Olur ya belki de ölmez."diye ekledim. Veterinerden çıkınca kızımı eve götürdüm. İğnenin etkisiyle derin bir uykuya dalmıştı. Gece boyunca gözümü kırpmadan başında bekledim. Arada onu okşuyor, parmağımla gıdısını seviyordum. İnanmayacaksınız o anlarda gülümsüyordu, belki de gülmüyordu, ben öyle hayal ediyordum!" Minik yüreğinin atışları sabahın ilk ışıklarıyla yavaşladı, sonra da tamamen durdu. Evin arkasında boş bir arsa vardı. Siyah bir poşete koyup Prenses'imi oraya gömdüm. Canım işe gitmek istemiyordu, zaten gitsem de çalışamazdım. Bir süre sokaklarda dolanıp durdum. Sıkıntım azalacağına artıyordu, belki kafam dağılır diye Halil'in kıraathanesine gittim. Bizimkilerin çoğu oradaydı. Sessizce bir sandalye çekip oturdum. Suskunluğum dikkatlerini çekti ve iyi olup olmadığımı sordular, "Yok bir şey." deyip konuyu kapattım. Hareketsiz oturmaktan her tarafım uyuşmuştu. Rahatlamak için bacağımı uzatmamla, masanın altından acı bir miyavlama sesi geldi. Bir kedinin kuyruğuna başmışım! Hayvanlar için canını vermeye hazır olan Raşit, bir kedinin canını yakmıştı. Üstelik daha bu sabah kızımı toprağa vermişken! İçim sızladı. O sırada Mustafa yüksek sesle "Yapmayacaktın bunu!" dedi. Bunca yıllık arkadaşımın benimle böyle konuşmasına öfkelenmiştim. "Sana ne?" diye bağırıp ayağa fırladım. O da yerinden kalktı ve işaret parmağını yüzüme sallayarak "Benimle öyle konuşamazsın." diye bağırdı. Yüzüme salladığı parmak, Mustafa'nın siluetini sildi ve yerine kedimi ezen adamı getirdi! Dişlerimi gıcırdatarak "Sallama o parmağı!" diye haykırdım. "Sallarım!" diye yanıt verince, dün akşamdan beri içimde ukde kalan hareketi gerçekleştirdim. Bizi ayırdıklarında öfkem hala geçmemişti. Kahveden çıktığımda sinirden tüm uzuvlarım oynuyordu. Arabama binip gidecekken, o parmağı ne pahasına olursa olsun kırmaya karar verip geri döndüm! Kahveye girdiğimde kedimi ezen adam(!) ayaktaydı! "Bana parmak sallayamazsın." diye haykırdım. Alttan alıp özür dileyeceğine "Sallarım!" dedi. Sonrasını hatırlamıyorum…

Tolga Cücen

AKREP

Eli kılıçlı çizgi roman kahramanlarının devrinin çoktan geçtiği düşünülebilir; oysa her şey güzel bir çizginin orijinal bir hikayeyle birleşmesinden geçiyor. Sinemada Karayip Korsanları serisinin yepyeni bir kitleyi yakalaması, yeniden insanları "Swashbuckler" türünün içine çekmesi gibi çizgi romanda da bu mümkün elbette.

Eli kılıçlı çizgi roman kahramanlarının devrinin çoktan geçtiği düşünülebilir; oysa her şey güzel bir çizginin orijinal bir hikayeyle birleşmesinden geçiyor. Sinemada Karayip Korsanları serisinin yepyeni bir kitleyi yakalaması, yeniden insanları "Swashbuckler" türünün içine çekmesi gibi çizgi romanda da bu mümkün elbette.

İşte Scorpion (Akrep) serisi de son zamanlarda türünde yaratılmış en orijinal ve en başarılı işlerden biri. Çizeri Marini'yi zaten başka serilerden ve çizdiği Batman albümünden tanıyoruz, kendi renklendirdiği sayfalarla harika atmosferler yaratmakta. Yazar Desberg ise nefes nefese takip edilen gizemlerle dolu bir tarihi hikâye kaleme almış. Bu yüzden Scorpion albümleri çok sevildi, İngilizceye çevrildi, toplam satış rakamları ise milyonlara ulaşmış durumda.

Scorpion -Akrep- kahramanımızın lakabıdır, bu ismi sırtında doğuştan geldiği söylenen akrebe benzer izden almaktadır. 18. Yüzyıl İtalya'sında mezar soyguncuğu-define avcılığı ve modern arkeolojinin geniş spektrumunda oldukça serbest olarak hareket etmektedir. Ermişlerin, azizlerin mezarlarını bulmakta, bulduğu kemikleri yahut kutsal emanetleri el altından Roma'nın zengin ailelerine satmaktadır; diğer meslektaşları gibi sahte ürünler yerine çoğunlukla gerçek parçalar satmaktadır. Annesi Cadılık ve heretiklik suçlamaları ile o daha bebekken yakılmıştır, bu yüzden geçimini din üzerinden sağlasa da dinle ve dini kurumlarla arası pek hoş değildir.

Kardinal Trebaldi'nin yükselişi ile keyifle sürdürdüğü yaşam düzeni birden bozulur. Kardinal Trebaldi mevcut Papa'yı öldürmek ve yerine

geçmek amacındadır. Bir taraftan da ısrarla Scorpion'u ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Hikâyenin bundan sonrası oldukça dallanıp budaklanmakta, geri-dönüşlerle Hristiyanlık tarihinden sahnelerle oldukça girift ve gizemli bir hal almaktadır.

Öncelikle Roma imparatorluğunun dokuz ailenin oluşturduğu bir gizli meclisle yönetildiğini ve bu ailelerin artık dağılmakta, güçten düşmekte olan devleti kurtarma çabası olarak -inanmasalar da- Hristiyanlığa geçmeye karar verdiğini öğreniriz. Elbette bu kurguda tarihi gerçeklik payı yok değildir zira her ne kadar resmi Hristiyanlık anlatısı İmparator Konstantin'in (312'de) bir mucize ile imana geldiği ve bu sayede tüm Roma'nın Hristiyan olduğu şeklindeyse de akademik çalışmalar Hristiyanlığın artık çürümekte olan sisteme yeni bir motivasyon, yeni bir ideoloji kazandırmak için bir nevi devlet aklıyla kabul edildiğini düşündürtmektedir. Yani çizgi romanın kurgusu, uhrevi bir uyanma/imana gelme için değil tamamen dünyevi dengeler ve pragmatik amaçlar yüzünden Hristiyanlığın seçildiği konusunda haklıdır.

İmparator Konstantin'in annesi Helen bu seçimin ardından kutsal topraklara ziyarette bulunmuş (326–28), bugün Hristiyan dünyanın en büyük kutsal emanetlerinden kabul edilen Gerçek Haç da (True Cross- İsa'nın öldürüldüğü haç) bu

topraklarda ortaya çıkartılmıştır. Helen burada bulunan Venüs tapınağını yıktırır ve yerine bir kilise yapılmasını emreder. Ama efsaneye göre kazılar sırasında buradan 3 haç çıkar. Bunların İsa ve onunla aynı zamanda çarmığa gerilen diğer iki kişiye ait olduğu düşünülür. Helen'in başta sahip olduğu şüpheler bir rüya ve bir mucize sayesinde yok olmuştur.

Oysa sonraki tarihi akış içerinden sık sık el ve coğrafya değiştiren, en son da İstanbul'un haçlı seferi sırasında yağmalanmasından sonra bütün Avrupa kilslerine yayılan gerçek haç parçaları hakkında rasyonel düşünmeye çalışan orta çağ yazarları bile büyük şüphe duymuştur. Örneğin Erasmus "o kadar çok gerçek haç parçası sergilenmekte ki bütün bu parçalar bir araya getirilse bir kargo veya ticarete gemisi inşa edilebilir" demekteydi.

Oysa çizgi romanımızın merkezine oturan Hristiyanlıkta -özellikle Katoliklikte- önemli bir haç daha vardır: Aziz Petrus Haçı. Anlatıya göre Aziz Petrus İsa ile aynı şekilde çarmıha gerilmek için fazla değersiz olduğunu düşünmüştü ve bu nedenle başağı edilmiş bir çarmıha gerilmişti. Petrus'un kendini değersizleştirmesi, İsa karşısında yerini-konumunu bilmesi daha sonraları alçak gönüllü olmanın bir sembolü oldu.

Kardinal Trebaldi Papalığına giden yolda Aziz Petrus haçının kendi ailesinin eski şatosunda, koruması altında olduğunu göstererek öne çıkar. Bu adeta bir mucizedir zira Petrus için 'Sen bir kayasın ve senin üzerine kilisemi inşa edeceğim" diyen İsa

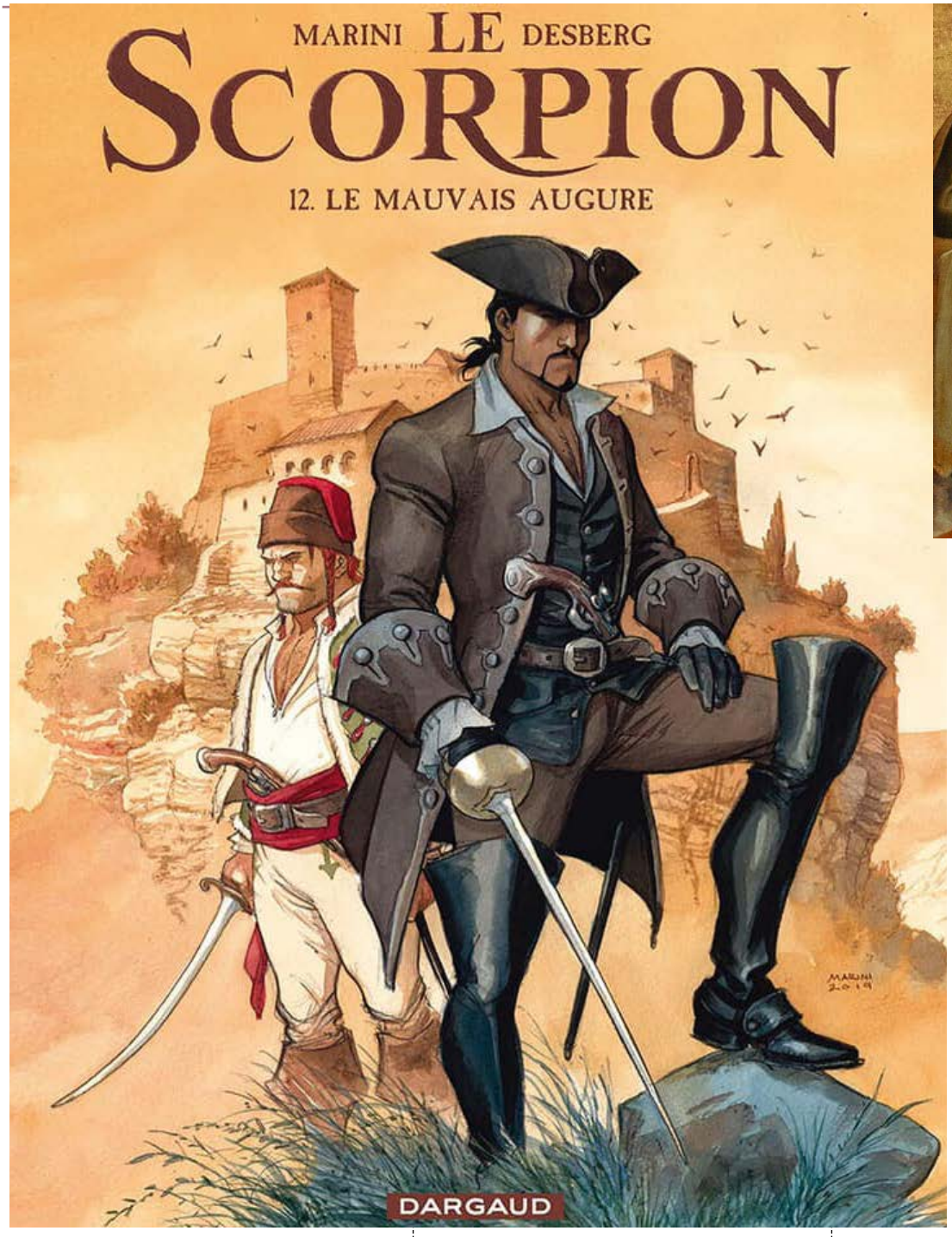

kendisinden sonra nasıl Petrus'u ve Roma'yı işaret etmişse Petrus'un haçının Kardinal'de bulunması ile de Petrus adeta yüzyıllar sonra Kardinali işaret etmektedir.

Trebaldi'nin yükselişinin önlemenin tek yolu bu haçın sahte olduğunu ispatlamak ve gerçek Petrus haçını bulmaktır. Bu noktadan itibaren ise Hristiyanlık tarihinin tabularıyla oynamaya yoğunlaşan kurgu üzerinden popüler kültürün en sevdiği konulardan Tapınak Şövalyelerinin konuyla ilgisini keşfetmeye başlarız.

1100'lu yıllardan 1300'lu yıllara dek yaklaşık 200 yıl Hristiyanlığın en güçlü ekonomik, siyasi ve askeri teşkilatlanmalarından biri olan Tapınak Şövalyeleri önce Doğu'da yenilmiş, sonra da Batı'da istenmeyen adam ilan edilmiştir. Popüler kültürde ise sürekli olarak gizemlerle ve saklı kutsal emanetlerle birlikte anılmıştır. Çizgi romanda da Petrus'un haçının sırlarını – dolayısıyla Roma'nın ve Hristiyanlığın sırlarının- onlar üzerinden kurgulanmış olduğunu görmekteyiz.

Bir taraftan türünün klasikleri Zoro, Üç Silahşorlar yahut Monte Kristo Kontu gibi eserlere selam gönderen öte taraftan hikaye olarak Da Vinci Şifresi, Foucault Sarkacı gibi daha güncel eserlerin örgüsüyle örtüşen Akrep, kılıçbaz - silahşör kahramanların çizgi roman dünyasında hala nasıl başarılı olabileceğinin formülünü ortaya koymakta.

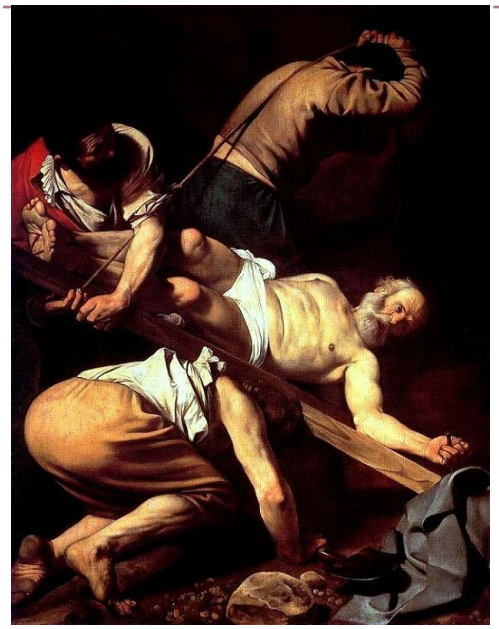

IN THESE HALLS, CHRISTIANS ALREADY PRAYED TO GOD IN THE TIME OF EMPEROR CLAUDIUS. THEY PRAYED TO NOT BE ARRESTED AND SENT TO THE TORTURERS...
FOR, IN THIS PLACE, THEY ALWAYS FOUND THE STRENGTH TO GO ON. AS IF THE BREATH OF OUR LORD JESUS CHRIST WAS MORE PRESENT HERE...
THROUGH THE APOSTLE HE HAD CHOSEN TO FOUND HIS CHURCH.
YOU RISKED YOUR LIFE FOR NOTHING, SCORPION! WHAT COULD YOU DO AGAINST THE CROSS ON WHICH THE FIRST POPE WAS CRUCIFIED?
SAINT PETER'S CROSS? HERE IN ROME?
SAINT PETER'S CROSS!?

YÜZÜKLERİN EFENDİSİ, AMAZON'DAN 2.SEZON ONAYINI ALDI

Derginin haberine göre yönetmen Todd Phillips, filmin senaristi Scott Silver ile tekrar bir araya gelerek ikinci filmin senaryosunu yazacak.

Yüzüklerin Efendisi, ilk sezon yayına girmeden gündem oldu. Dizinin 2. sezonuna onay çıktı.

Televizyon tarihinin en büyük bütçeli yapımı olması beklenen 'The Lord of the Rings' dizisi, daha ilk sezonu çekilmeden Amazon'dan ikinci sezon onayını aldı.

Fantastik edebiyatın en önemli eserleri arasında yer alan ve daha önce sinemaya uyarlanan Yüzüklerin Efendisi'ni (The Lord of the Rings) diziye uyarlamak için hazırlıklarını sürdüren Amazon, henüz ilk sezonu ön hazırlık aşamasında olan diziye şimdiden ikinci sezon onayı verdi.

FilmLoverss'ın Deadline'dan aktardığı habere göre, dizinin ilk iki bölümü çekildikten sonra prodüksiyona ara verilecek ve bu 4-5 aylık ara sırasında senarist ekibi yeniden bir araya gelerek ikinci sezonun senaryolarını hazırlayacak. Ayrıca bu ara dizinin yaratıcılarına ilk iki bölümü izleyip, sezonun geri kalanını tutarlı bir şekilde hazırlama fırsatı sunacak.

Amazon'un onayına kesin gözüyle bakılıyordu.

Yüzüklerin Efendisi'nin haklarını satın almak için bugüne kadar bir dizi için yapılmış en maliyetli anlaşmalardan birine imza atan Amazon'un diziye ikinci sezon onayı vermesine kesin gözüyle bakılıyordu. Ancak ikinci sezon onayının bu kadar çabuk gelmesi, Amazon'un dizinin yaratıcıları tarafından ortaya koyulan işten memnun olduğunu ve aynı ekibin ikinci sezonu da hazırlamasını istediğini gösteriyor.

"Star Trek Beyond"un senaristleri olarak tanınan Patrick McKay ve John D. Payne'in senaryosunu kaleme aldığı dizide, "Game of Thrones"un senaristlerinden Bryan Cogman da danışman olarak yer alıyor. Dizinin yönetmenliğini ise "Lo imposible", "Penny Dreadful" ve "Jurassic World: Fallen Kingdom" gibi yapımlarla tanınan J.A. Bayona üstleniyor.

Başroller belli oldu.

Henüz oyuncu kadrosu tam olarak şekillenmemiş olsa da "The Lord of the Rings" dizisinin başrollerinde üstlenecek ilk isimler kısa süre önce belli olmuştu. Dizinin oyuncu kadrosuna katılan ilk isim "The Cry" ve "Picnic at Hanging Rock" gibi dizilerde rol alan genç oyuncu Markella Kavenagh olmuş, daha sonra ona en son "Midsommar"da izlediğimiz Will Poulter'ın eşlik edeceği açıklanmıştı. "The Lord of the Rings" dizisinin oyuncu kadrosuna dâhil olan son isimse Joseph Mawle olmuştu.

J.R.R. Tolkien'ın "The Lord of the Rings" üçlemesinde anlatılan olayların asırlarca öncesinde geçecek olan dizi hakkında bilinenler oldukça kısıtlı olsa da, geçtiğimiz aylarda Amazon tarafından paylaşılan bilgiler dizinin Orta Dünya'nın İkinci Çağ'ında geçeceğini gösterdi.

Çekimleri Yeni Zelanda'da gerçekleşecek olan "The Lord of the Rings" dizisinin ne zaman ekranlara geleceği ise şimdilik belirsizliğini koruyor.

The Simpsons ekranlara veda ediyor. Fenomen dizi, 31 sezondur ekranlara geliyordu. 1989'dan bu yana seyirci karşısına çıkan ve son dönemde kehanetleriyle gündeme gelen The Simpsons dizisi final yapıyor.

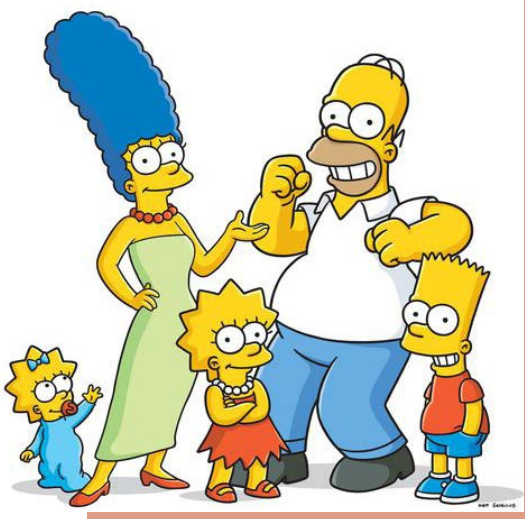

THE SIMPSONS™ VEDA EDİYOR

The Simpsons ekranlara veda ediyor. Fenomen dizi, 31 sezondur ekranlara geliyordu.

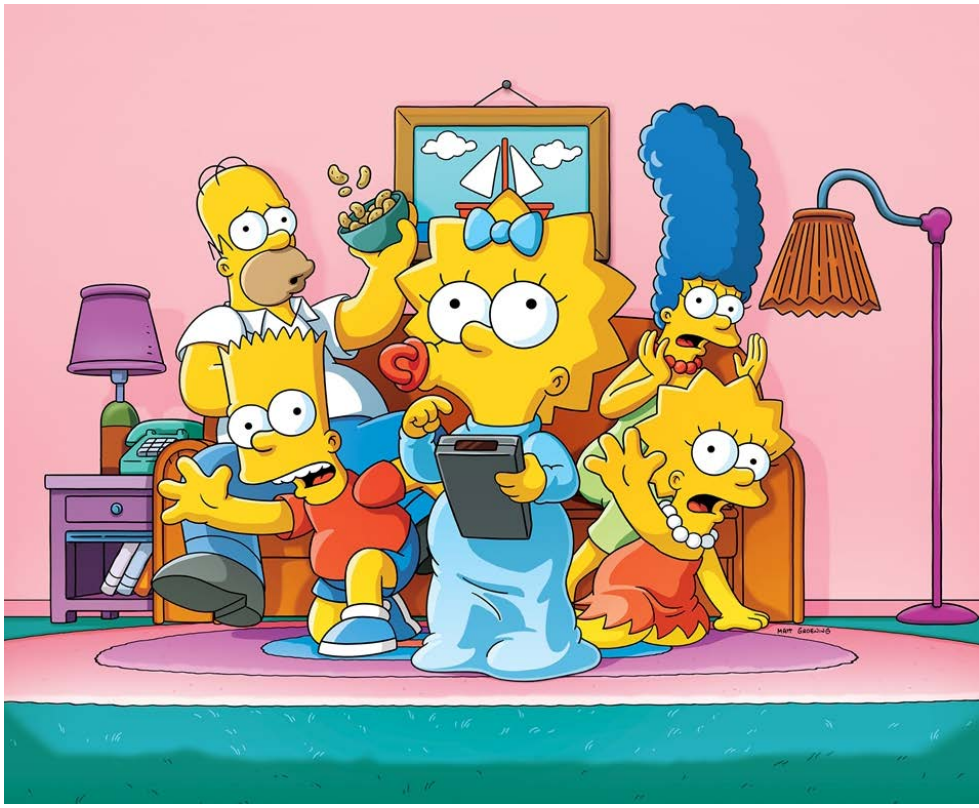

1989'dan bu yana seyirci karşısına çıkan ve son dönemde kehanetleriyle gündeme gelen ***The Simpsons*** dizisi final yapıyor.

NTV'nin aktardığı habere göre, ***The Simpsons*** bestecisi **Danny Elfman** dizinin son sezonunun ardından seyirciye veda edebileceğini açıkladı. **Elfman**, *"Duyduğuma göre sona eriyor. Son yılı olacağını duydum"* dedi. Diziye ilişkin konuşan Elfman şu ifadeleri kullandı: *"Söyleyebileceğim tek şey bu kadar sürdüğü için çok şaşkınım ve hayret ediyorum. Şunu anlamalısınız ki ben **The Simpsons**'ın müziğini yaptığımda, bu çılgın müzik parçasını yazdım ve kimsenin bunu duymayacağını sandım çünkü diziye şans verileceğini gerçekten düşünmüyordum."*

Matt Groening tarafından yaratılan ***The Simpsons*** ilk kez 1989'da yayımlandı ve dizinin 31. sezonu yakın zaman önce ekranlara gelmeye başladı.

ZALİM ZÜHTÜ
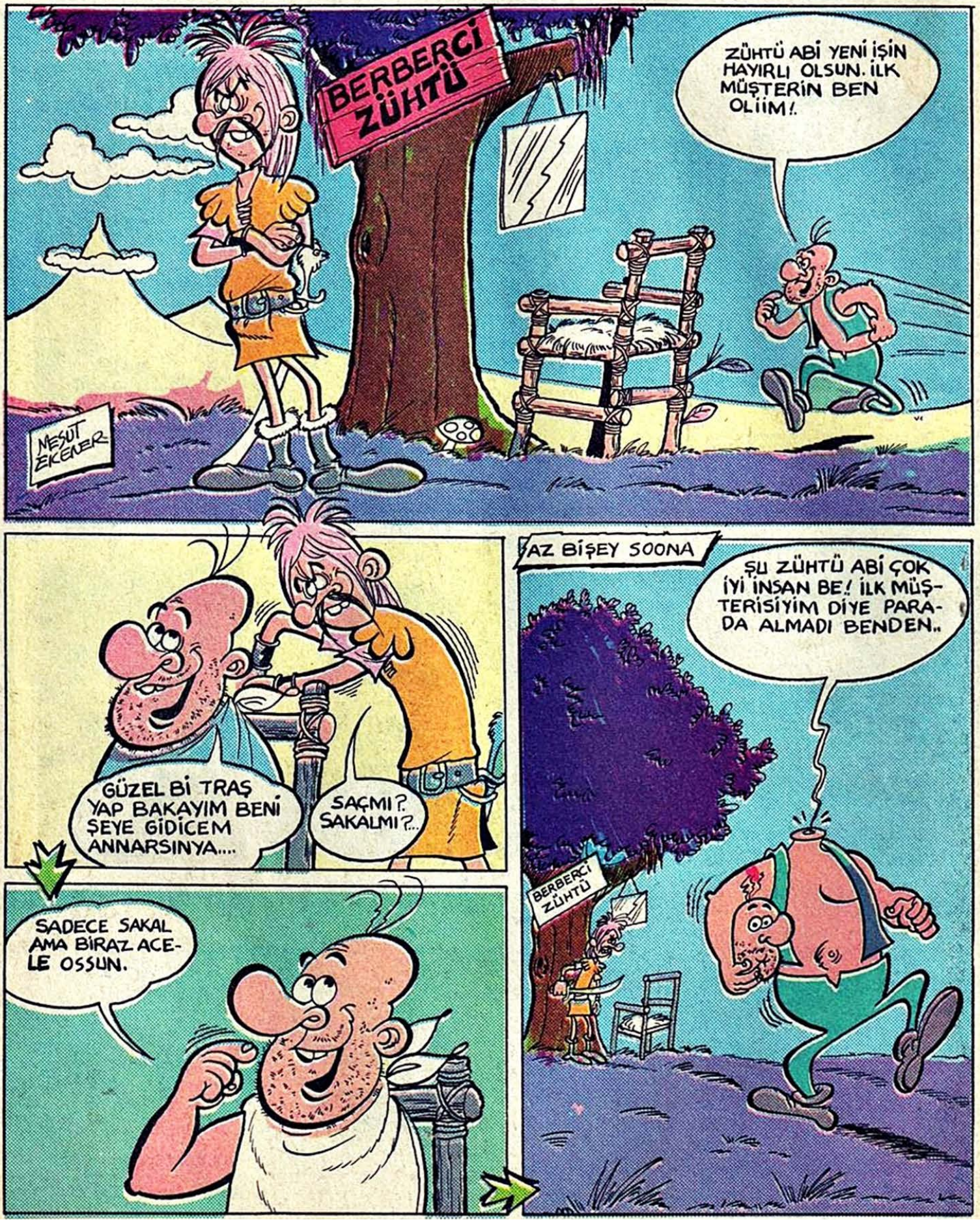
Mesut Ekener